Številka: 007-548/2013
Ljubljana, dne 09.09.2013
EVA 2013-2030-0099
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o sistemski razdolžitvi –

– nujni postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, /10 – ZUKN, 8/12 in 21/13) je Vlada Republike Slovenije na svoji … seji dne … sprejela sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o sistemski razdolžitvi in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po nujnem postopku.«

Sklep prejmejo:
– Državni zbor Republike Slovenije
– Ministrstvo za pravosodje
– Ministrstvo za finance
– Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologije
– Služba Vlade RS za zakonodajo

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje
Tina Brecelj, državna sekretarka
Mag. Matija Vidmar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

Dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje
Tina Brecelj, državna sekretarka
Mag. Matija Vidmar, v.d. generalnega direktorja Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:	DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države, do katerih bi lahko prišlo, v kolikor zakon ne bi bil pravočasno sprejet. Sprejem zakona je nujen zaradi zagotovitve učinkovite in realne možnosti prestrukturiranja insolventnih podjetij, kar je izjemnega pomena za ohranitev zdravega dela gospodarstva in delovnih mest v Republiki Sloveniji. Ta cilj se zagotavlja:

- z uzakonitvijo zunajsodnega postopka finančnega prestrukturiranja s krovnim sporazumom, kar pomeni bistveno cenejši, hitrejši in pogostejši postopek finančnega prestrukturiranja prezadolžena podjetja,
- z določitvijo dolžnosti začeti pogajanja za poslovodstvo dolžnika,
- z določitvijo, da lahko pogajanja v primeru obstoja dolžnosti začeti pogajanja za dolžnika predlaga tudi ključni upnik,
- z določitvijo, da sklenjen krovni sporazum o finančnem prestrukturiranju na podlagi postopka zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem učinkuje na pravni položaj vseh upnikov,
- z določitvijo pravila absolutne prioritete in njegovih izjem ter z določitvijo prepovedi obstrukcije se bo lahko izvedlo učinkovito finančno prestrukturiranje,
- z ureditvijo novega t.i. predstečajnega postopka, v katerem insolvenčni dolžnik nadaljuje s poslovanjem in nastopijo pravne posledice, kot npr. določena upravičenja iz korporacijskih pravic družbenikov prenehajo, prenehajo pooblastila dolžnikovih zastopnikov, pooblastilo za zastopanje pridobi upravitelj, postopki izvršbe in zavarovanj se prekinejo, lahko se izvede konverzija terjatev upnikov v kapital dolžnika z izključitvijo manjšinskih družbenikov, kar omogoča sklenitev krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju, ki zagotovi nadaljevanje poslovanja dolžnika in ohranitev delovnih mest.

Z navedenimi rešitvami se izboljšujejo možnosti za ohranitev gospodarskih subjektov, s tem pa omogočajo tudi pogoji za stabilnejše delovanje gospodarskega sistema.

4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:

Iz istih razlogov, kot je predlagan nujni zakonodajni postopek, predlagamo, da predlog Zakona o sistemski razdolžitvi obravnava pristojni odbor vlade 10.09.2013 in Vlada Republike Slovenije na svoji seji dne 11.09.2013.

5. Kratek povzetek gradiva

Po pregledu normativne ureditve predlagatelj ugotavlja, da veljavna ureditev ne omogoča zunajsodnega finančnega prestrukturiranja na način medsebojnega dogovarjanja med upniki in dolžnikom, ki bi ob ustrezni večini upnikov in izpolnjenih drugih zakonskih pogojih zagotavljalo ex lege učinke takšnega dogovarjanja tudi za upnike, ki pri tem niso sodelovali

oziroma so temu celo nasprotovali. V praksi se namreč dogaja, da popolnega soglasja med upniki, niti med upniki in dolžnikom, včasih ni mogoče doseči, zato je zunajsodno dogovarjanje praktično mogoče izvesti le v okoliščinah izjemno dobrih ekonomskih izgledov za vse udeležence. Predlagatelj meni, da ne glede na veljavno ureditev obstaja potreba za urejanje zunajsodnega dogovarjanja o ukrepih finančnega prestrukturiranja. Tako se s tem zakonom ureja postopek zunajsodnega finančnega prestrukturiranja v primeru, ko dolžnik in večina upnikov sklenejo poseben dogovor o ureditvi medsebojnih razmerij, katerega pravne posledice veljajo tudi za tiste upnike, ki takšnega dogovora niso sklenili.

Glede na to, da podatki sodne statistike kažejo, da je število postopkov prisilnih poravnav na podlagi veljavne ureditve bistveno nižje od števila stečajnih postopkov in da je veljavni postopek prisilne poravnave po ZFPPIPP glede na izkušnje iz prakse predrag in prezapleten ter posledično nezanimiv, predlagatelj ocenjuje, da je potrebno način dogovarjanja, ki je značilen za doseganje zunajsodnih sporazumov o finančnem prestrukturiranju prezadolženih dolžnikov prenesti tudi v sodne postopke. Predlagatelj je zato ocenil, da se lahko smiselno podobna ureditev sklepanja zunajsodnih dogovorov o finančnem prestrukturiranju uredi tudi v postopku pred sodiščem. Predmetna ureditev tako ureja sklepanje sporazuma o finančnem prestrukturiranju v sodnem predstečajnem postopku, do katerega bo prišlo pred odločitvijo o začetku stečajnega postopka.

V času globalne finančne krize in posebnostih pravno-ekonomske situacije, ki jih prinaša, ter ob negativnih posledicah te situacije za celotno slovensko gospodarstvo, je treba pritrditi spoznanju, da v takšni situaciji za nastanek insolventnosti gospodarske družbe ni mogoče celotne odgovornosti ugotoviti zgolj na ravni posamezne družbe oziroma njenega poslovodstva, lastnikov, temveč obstaja predpostavka, da je družba zašla v težave zaradi sistemskih težav gospodarstva. Takšne situacije posamezna družba ne more nadzirati, niti je ne more obravnavati kot razumno poslovno tveganje. V okolju sistemskega bankrota, ko je težko zagotoviti alternativne ekipe managerjev, oceniti vrednosti premoženja gospodarske družbe, saj je trg popolnoma nelikviden, klasični postopki so predragi in neučinkoviti, sodišča in upravitelji preobremenjeni in ko takšna situacija izjemno vpliva na makroekonomski položaj celotnega gospodarstva, klasični instituti insolvenčnega prava niso več ustrezna rešitev.

Predlog gre zato v smeri sistemske razdolžitve prezadolženih podjetij in ohranjanja njihovih zdravih delov poslovanja, zaradi česar je potrebno urediti tudi možnost zunajsodnem pospešenega sklepanja sporazumov o finančnem prestrukturiranju. Predlagana ureditev bo omogočila hitro in učinkovito finančno prestrukturiranje prezadolženih podjetij, tako z ureditvijo postopka zunajsodnega prestrukturiranja, ki bo omogočil pregledno in transparentno sklepanje izvensodnih poravnav oziroma sporazumov ter hkrati zagotovil ustrezno pravno varnost udeležencem v teh postopkih, kot z ureditvijo predstečajnega postopka. Z ureditvijo postopka hitrega finančnega prestrukturiranja prezadolženih podjetij bo v razmerju do realnega sektorja omogočena tudi sanacija bančnega sistema. Vsekakor bo zagotovljen večji obseg prevzemanja odgovornosti lastnikov pri izvedbi finančnega prestrukturiranja, hkrati pa bo z nekaterimi instituti zagotovljeno oblikovanje nove lastniške strukture, kar bo omogočilo nadaljnje poslovno prestrukturiranja podjetja in preprečilo ponovni nastanek njegove ponovne nelikvidnosti.

Predlog zakona tako omogoča prestrukturiranje prezadolženih, vendar zdravih podjetij, ki jih lastniki niso sposobni dokapitalizirati oziroma jim zagotoviti drugih virov financiranja, zagotavlja finančno ter organizacijsko prestrukturiranje večjega števila podjetij v zasebni in državni lasti, spodbuja pasivne lastnike, ki niso pripravljeni ali ne morejo pridobiti svežega kapitala k prestrukturiranju prezadolženih podjetij, zagotavlja spodbude in sankcije, ki bi zagotovile, da podjetja dovolj zgodaj razglasijo insolventnost, zagotavlja spodbude za hitro sklepanje zunajsodne poravnave, ki bi lahko pomagala zagotoviti nadaljevanje uspešnega poslovanja, zmanjšuje tveganja za poplačilo upnikov, olajša pravočasno sanacijo podjetij, ki lahko preživijo, pospešuje čiščenja bilanc finančnih družb in s tem zagotavlja lažji dostop do financiranja, vzpostavlja obveznost za vodstvo prezadolženega podjetja, če ugotovi, da bo nastopila insolventnost in da ne bo moglo zagotoviti financiranja, da o tem obvesti družbenike in upnikom takoj ponudi pogajanja za sklenitev sporazuma za razdolžitev, zagotavlja večje možnosti za zunajsodno prestrukturiranje prezadolženih podjetij, zagotavlja večje možnosti učinkovitega finančnega in poslovnega prestrukturiranja prezadolženih podjetij (ohranjanja zdravih jeder gospodarstva) v zunajsodnem postopku in v predstečajnem postopku, preprečuje in omejuje vpliv organov prezadolženega dolžnika na njegove odločitve, ki bi bile v predstečajnem postopku v nasprotju s cilji postopka, izboljšuje pravni položaj upnikov z opredelitvijo pravila absolutne prednosti in izboljšuje pravni položaj delavcev.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	DA
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

Gradivo nima takšnih finančnih posledic.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				

II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1

SKUPAJ:		

II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:		

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun, ki so ocenjene v višini 35.000 evrov, saj bo zaradi uvedbe novih postopkov finančnega prestrukturiranja potrebno nadgraditi aplikacijo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije eINS.

Sredstva za izvajanje zakona v višini 35.000 evrov so zagotovljena na Ministrstvu za pravosodje na evropskih postavkah in v okviru slovenske udeležbe, in sicer na postavkah PP 923310 (evropska sredstva 85%) in PP 924510 (slovenska udeležba 15%).

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	**NE**

/Če NE, navesti razlog za ne objavo:/

Besedilo zakona o sistemski razdolžitvi podjetij je bilo oblikovano znotraj strokovnega kroga široke delovne skupine, ki jo je ustanovil minister za pravosodje. Dokončna strokovna usklajevanja znotraj delovne skupine so bila zaključena šele 9.9.2013, nakar je bilo gradivo zaradi izjemnosti situacije pripravljeno za obravnavo na odborih Vlade RS. V procesu nastjaanja besedila zakona in usklajevanja ključnih rešitev je bilo besedilo predloga zakona večkrat posredovano širši strokovni javnosti v usklajevanje. Služba Vlade za zakonodajo osnutka predloga zakona še ni obravnavala, je pa predlagatelj v okviru strokovnega usklajevanja prejelo pripombe uslužbenke te službe, ki je bila imenovana kot članica delovne skupine za pripravo predloga zakona.

V strokovno razpravo so bili vključeni: Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Vrhovno sodišče RS, Okrožno sodišče v Ljubljani, Zbornica upraviteljev Slovenije, Združenje bank Slovenije, Banka Slovenije, Združenje Manager, sindikat Pergam

Konfederacija sindikatov Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in sindikat Konfederacija sindikatov 90 Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za finance, Nova kreditna banka Maribor, Nova ljubljanska banka, Banka Celje, UniCredit Banka Slovenija, SKB banka, Banka Koper, ABanka, Gorenjska banka.

Mnenja, predloge, pripombe so podali: Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Vrhovno sodišče RS, Zbornica upraviteljev Slovenije, Združenje bank Slovenije, Banka Slovenije, Združenje Manager, sindikat Pergam Konfederacija sindikatov Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in sindikat Konfederacija sindikatov 90 Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za finance, Nova kreditna banka Maribor, Nova ljubljanska banka, Banka Celje, UniCredit Banka Slovenija, SKB banka, Banka Koper, ABanka.

Njihove pripombe in mnenja so bila upoštevana delno.

_____

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o…….,kar je razvidno v predlogu predpisa./

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

/Datum pošiljanja: 9.9.2013

/Gradivo je usklajeno:	v celoti/v pretežni meri/**delno**
	Bistvena odprta vprašanja: so predstavljena v nadaljevanju
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/

10. Gradivo je lektorirano	NE

11. Zahteva predlagatelja za

a)	obravnavo neusklajenega gradiva	**DA**
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE

12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	NE
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	DA

14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. 007-320/2013 z dne 9. 4. 2013

15. Obrazložitev novega gradiva št.1:

Dr. Senko Pličanič ***minister***

2013-2030-0099

PREDLOG ZAKONA
O SISTEMSKI RAZDOLŽITVI
– nujni postopek

I. UVOD

1. Ocena stanja na področju urejanja

1.1 Normativno urejanje postopkov razdolžitve

V slovenskem pravnem redu, torej pravni ureditvi po sprejetju Ustave Republike Slovenije, ki je na ustavni ravni zagotovila vzpostavitev svobodne in demokratične družbe, v kateri je kot temeljno izhodišče zagotovljeno in varovano človekovo dostojanstvo, in na tem izhodišču utemeljena ustavna pravica do zasebne lastnine in ustavna pravica do svobodne gospodarske pobude, je leta 1993 za primer nastanka insolventnosti gospodarskih družb in drugih fizičnih in pravnih oseb, za katero je poseben zakon tako določal, da se je nad njo lahko opravil stečajni postopek kot generalna izvršba, začel veljati Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur.l. RS, št 67/93). Z dnem njegove uveljavitve se je prenehal uporabljati Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (Ur.l. SFRJ, št. 84/89), in hkrati je nehal veljati Zakon o stečaju nad obratovalnicami samostojnih obrtnikov (Ur.l. SRS, št. 1/87). Pred njuno veljavnostjo je področje insolventnosti in konkurz kot način prenehanja obligacijskih razmerij urejal Zakon o sanaciji in prenehanju organizacij združenega dela (Ur.l. SFRJ 72/86).

Po sprejetju slovenske Ustave in nastanku samostojne države Republike Slovenije je bilo zaradi specifičnih gospodarskih razmer, ki so povzročile veliko zadolženost slovenskega gospodarstva na eni strani in neustrezno kapitalsko strukturo zaradi pretekle ureditve družbenega premoženja ter konceptualne ureditve pojma združenega dela in iz njega izhajajoče izvedene ureditve na drugi strani, pripoznano, da instituti klasične pravne ureditve postopkov zaradi insolventnosti ne ustrezajo razreševanju pravnih razmerij in ohranjanju nadaljnjega poslovanja sicer zdravih gospodarskih jeder ter da je potrebno vzpostaviti kapitalsko strukturo v gospodarskih družbah, ki bo ustrezala uresničevanju pravice do svobodne gospodarske pobude in pravice do zasebne lastnine, ki obe edini omogočata avtonomno delovanje gospodarskih subjektov na svobodnem trgu, sprejeta Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij (Ur.l. RS, št. 55/92) in Zakon o privatizaciji pravnih oseb v lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj in obveznostih Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo (Ur.l. RS, št. 71/94). Oba zakona sta za doseganju omenjenih ciljev določila izredne mehanizme, ki so skladno s slovenskim pravnim redom zagotovili nadaljevanje poslovanja tako preoblikovanih gospodarskih subjektov. Zaradi konkretne gospodarske situacije je bila narava mehanizmov in institutov predmetnih ureditev izredna, zaradi česar so bili uporabni zgolj v nekem predvidljivem in že zaključenem časovnem obdobju, po prenehanju njihove de facto uporabe, pa so pri običajnem pravnem prometu postali uporabni klasični instituti, priznani v pravni dogmatiki evropskih pravnih ureditev.

Na področju urejanja in razreševanja posledic insolventnosti gospodarskih družb je veljal že omenjeni Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, ki ga je razveljavila nova ureditev zakona, ki je združil področje ureditev postopkov zaradi insolventnosti in finančnega poslovanja podjetij.

Nova pravila Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljnjem besedilu: ZFPPIPP) so se za postopke zaradi insolventnosti začela uporabljati 1. oktobra 2008. Zakon je bil do sedaj petkrat noveliran; enkrat obširneje, v ostalih primerih pa je šlo za spremembe z ožje zastavljenimi cilji.

Že v oktobru 2009 je bila zaradi spremembe gospodarskih razmer in socialnih odnosov, ki so narekovale učinkovit normativni odziv, v okviru Ministrstva za pravosodje imenovana široka delovna skupina za pripravo predloga novele ZFPPIPP-C kot strokovni (svetovalni) organ ministra za pravosodje z nalogo, da prouči izvajanje novega ZFPPIPP v praksi, zlasti glede vprašanj glede možnosti večje učinkovitosti postopkov zaradi insolventnosti, problematike reševanja zdravih jeder insolventnih podjetij, ustreznost ureditve glede položaja upnikov in ustreznost ureditve položaja upraviteljev v postopkih zaradi insolventnosti.

Četrta novela, ZFPPIPP-D je na pobudo slovenskega (predvsem malega) gospodarstva v naš pravni red ponovno vnesla obvezni pogoj, ki mora biti izpolnjen, da se lahko postopek prisilne poravnave sploh začne, in sicer pogoj minimalnega poplačila upnikov (najmanj 50% poplačilo navadnih terjatev) in najdaljšega obdobja poplačila upnikom (v največ 4 letih). Podobno ureditev je Slovenija v 90-ih letih že imela, in sicer jo je urejal prej veljavni Zakon o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji (ZPPSL). ZFPPIPP-D je izrecno določil tudi dodatno upravičenje upniškega odbora v stečajnem postopku, in sicer lahko pregleda poslovne knjige in celotno dokumentacijo, ki jo je prevzel stečajni upravitelj. ZFPPIPP-D je določil tudi omejitev oddaje storitev za potrebe stečajnega postopka določenim gospodarskim subjektom, ki so povezani z upraviteljem oziroma z njegovimi ožje povezanimi osebami (po vzoru Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije – določbe o omejitvi poslovanja naročnika), globe za prekrške po 489.a členu ZFPPIPP so se povišale.

Aprila 2011 je bila v okviru Ministrstva za pravosodje ponovno oblikovana široka strokovna delovna skupina z nalogo, da prouči izvajanje veljavnega zakona v praksi in vse prejete pobude oziroma predloge za njegove nadaljnje spremembe, saj so se s strani različnih združenj (poslovnih subjektov) pojavljala stališča, da so postopki zaradi insolventnosti premalo učinkoviti, da omogočajo zlorabe s strani lastnikov, da so (manjšinski) upniki premalo zaščiteni. Delovna skupina je glede teh prednostnih predlogov oblikovala strokovna izhodišča, na podlagi katerih je predlagatelj ocenil stanje izvajanja pravil ZFPPIPP v praksi in pripravil predlog ZFPPIPP-E. Del slovenskega gospodarstva, ki predstavlja večje in velike gospodarske subjekte, je opozoril na to, da so pogoji, ki so bili predpisani z novelo ZFPPIPP-D za vložitev predloga prisilne poravnave glede na stanje, v katerem je naše gospodarstvo danes, v praksi nerealni, saj pod takimi pogoji veliko dolžnikov ne more izvesti finančnega prestrukturiranja, čeprav bi sicer za

tako prestrukturiranje bili izpolnjeni pogoji. Glede na navedeno in z namenom reševanja zdravih jeder se je v predlogu novele ZFPPIPP-E predlagalo znižanje deleža poplačila navadnih terjatev (na najmanj 30 odstotkov) v enakem najdaljšem možnem roku poplačila teh terjatev, če pa dolžnik ponudi višji odstotek poplačila (najmanj 40 odstotkov), pa je obdobje poplačila največ osem let.

Navkljub omenjeni dinamiki sprememb obstoječe insolvenčne zakonodaje slednje ne zagotavljajo pravnega okvira, ki bi omogočal v trenutni gospodarski situaciji prezadolženosti realnega in bančnega sektorja učinkovito prestrukturiranje prezadolženih podjetij in s tem saniranje bančnega sektorja ter ohranitev nadaljnjega poslovanja že insolventnih podjetij. Tako so se začele predvsem iz razlogov v poslovni praksi kazati potrebe, ki so tudi glede na ugotovitve Evropske Komisije nujne, po pravnem okviru, ki bi zagotovil učinkovito razdolžitev prezadolženih podjetij izven klasičnih mehanizmov insolvenčne zakonodaje. Ugotovitve pravne in poslovne praksa kažejo, da pravni okvir za odločanje v primerih insolventnosti ne vključuje ustreznih spodbud in sankcij, ki bi zagotovile, da podjetja in drugi relevantni subjekti sprožijo postopek zaradi insolventnosti v zgodnji fazi. Prav tako so ugotovljene šibke spodbude za zgodnjo zunajsodno poravnavo. Sodni postopki prisilne poravnave, kot jih ureja sedaj veljavna insolvenčna zakonodaja, so zapleteni in naklonjeni dolžnikom. V obstoječi insolvenčni zakonodaji ni pravnega okvira, ki bi urejal izvensodno prestrukturiranje insolvenčnih podjetij, skladno z obstoječimi določbami o insolventnosti ter zagotavljal spodbude upnikom in delničarjem, da bi se odločali za sprejemanje izvensodnih dogovorov o prestrukturiranju. Postopki zaradi insolventnosti, ki jih ureja obstoječa zakonodaja, so primarno namenjeni prenehanju insolventnega podjetja in prodaji njegovega premoženja za poplačilo upnikov. Vendar takšna ureditev zagotavlja razreševanje pravnih razmerij v postopku konkurza, če je sicer splošna gospodarska situacija ekonomsko gledano ustrezna. V položaju vseobsegajoče prezadolženosti, ki vključuje tako podjetja in banke, torej zasebni sektor, kot tudi javne finance, pa lahko takšno razreševanje pravnih razmerij ob nastanku insolventnosti vodi v obsežno poslabšanje poslovnega in finančnega okolja v državi.

Ključno za zakonsko urejanje izvensodnega prestrukturiranja je določitev ex lege prisilnih učinkov takšnega dogovarjanja tudi za tiste udeležence, predvsem upnike, ki pri takšnem izvensodnem dogovarjanju nimajo interesa sodelovati. Vse bolj se ugotavlja, da ima poslovanje gospodarstva pomembnejšo vlogo od zgolj gole vrednosti njegove premoženja. Upnikom mora zato biti omogočeno, da podjetjem, ki so delujoča, a prezadolžena, hkrati pa jim družbeniki kot ekonomski lastniki ne morejo zagotoviti virov sredstev oziroma kapitala, da že pred uvedbo insolvenčnih postopkov in v nekaterih primerih tudi kasneje, zagotovijo preživetje, s tem da podjetje z ukrepi razdolžitve kapitalsko okrepijo in v nekaterih primerih prevzamejo v njem tudi lastništvo ter tako dobijo večjo upravljalsko moč. Ukrepi razdolžitve morajo takšnemu prezadolženemu podjetju zagotoviti finančno prestrukturiranje. S spremembo lastniške strukture, ki vpliva na korporacijskopravna upravičenja, torej tudi na upravičenja imenovati in razrešiti organe vodenja in nadzora, mora ureditev razdolžitve omogočiti nujno potrebno poslovno prestrukturiranje prezadolženih podjetij, kar je ključnega pomena za njihovo nadaljnje poslovanje in za preprečitev ponovnega nastanka insolventnosti.

Glede na oceno gospodarskega stanja v Sloveniji in glede na predvidene prognoze gospodarskega okrevanja, je pripoznana potreba po oblikovanju normativne podlage, ki bo z mehanizmi izredne narave posegala v splošne ureditve korporacijskopravnih, javnofinančnih in insolvenčnih ureditev, tako da bo vzpostavljeno stanje, v katerem bo prišlo do saniranja prezadolženih podjetij, ki bodo sposobna nadaljnjega poslovanja.

1.2 Podatki in ocena stanja na področju prezadolženosti in insolvetnosti

Podatki kažejo, da so gospodarske družbe v Republiki Sloveniji močno zadolžene. Razmerje med lastniškim (equity) in dolžniškimi sredstvi (debt) v slovenskih podjetjih je 1: 1,44. Recesija, v katero je Slovenija zdrsnila po obdobju nizke rasti med 2010 in 2011, še zaostruje izziv, ki ga predstavlja razdolževanje prekomerno zadolženih podjetij. Realni BDP se je leta 2012 zmanjšal za 2,3 % in se bo po napovedih v letu 2013 skrčil še za dodatna 2 % ob enakomernem upadanju domačega povpraševanja. Dolgotrajna šibkost gospodarstva je vzrok za umirjeno inflacijo ter manjši razpoložljivi dohodek in posojila. Brezposelnost še vedno narašča. Tako državna kot zasebna podjetja imajo vse večje finančne težave, kar je eden najpomembnejših vzrokov za visoke ravni slabih posojil. Posledično večje banke v državni lasti beležijo precejšnje izgube, zaradi česar so potrebne nadaljnje dokapitalizacije, obseg posojil podjetjem pa je zmanjšan. Ovire v poslovnem okolju in šibko korporativno upravljanje podjetij v državni lasti zavirajo naložbe in neposredne tuje naložbe. Nadaljuje se pretekli trend izgubljanja stroškovne konkurenčnosti in deleži na izvoznih trgih se še naprej zmanjšujejo.

Poleg težav prezadolženosti zasebnih podjetij je v zvezi s težavami državnih podjetij mogoče izpostaviti, da so leta 2011 državna podjetja realizirala eno šestino skupne dodane vrednosti slovenskega gospodarstva in povzročila približno polovico skupnih izgub slovenskega podjetniškega sektorja, zaposlovala pa so vsako osmo osebo v zasebnem sektorju. Večina podjetij je močno zadolžena in so bila dokapitalizirana. Glede na primerljive države Slovenija na splošno znatno zaostaja na področju obsežne privatizacije, upravljanja podjetij in privatizacije bančnega sektorja. Prenos kapitala na državna podjetja, ki poslujejo z izgubo, je prispeval 1,4 odstotne točke k proračunskemu primanjkljaju v višini 6,4 % BDP v letu 2011. Skupni dolg državnih podjetij, ki niso v bančnem sektorju, je bil najmanj 30 % BDP, od tega pa je bilo 5,4 odstotne točke pripisano podjetjem, ki so bila konsolidirana z javnofinančnimi računi. Poleg tega so državna podjetja glavni prejemniki državnih jamstev v višini 25 % BDP, kar je pogojna obveznost za javne finance.

Prenos finančnih težav s podjetij na banke in z bank na državo se je okrepil, kar omejuje možnosti financiranja za banke in državo. Gospodarski upad nadalje ovira izboljšanje bilance stanja in povzroča čedalje večjo izpostavljenost bank slabim posojilom, ki so v letu 2012 dosegla 14,4 % (24,5 % za posojila podjetjem). Banke so vse bolj odvisne od financiranja s strani ECB in vlog države.

Zaradi krčenja gospodarstva je popravljanje bilanc stanja še dodatno oteženo, zato so banke neizogibno čedalje bolj izpostavljene problematičnim posojilom. Delež slabih

posojil je v letu 2012 dosegel 14,4 % za vse vrste posojil in 24,5 % za posojila podjetjem. Zato so imele banke v letu 2012 na skupni ravni za 40 % večje izgube pri svojih posojilnih portfeljih. Zaradi težav na medbančnem trgu so bile banke čedalje bolj odvisne od financiranja ECB in depozitov države. Agencija Fitch je aprila 2013 znižala oceno petim največjim domačim bankam zaradi zamud pri reševanju težav bančnega sektorja in njihove izpostavljenosti prezadolženemu podjetniškemu sektorju. Premajhen napredek pri razdolževanju prezadolženih podjetij in nerazjasnjeni dvomi o dejanskem obsegu pogojnih obveznosti še naprej pritiskajo na gospodarsko okrevanje Slovenije in ogrožajo vzdržnost javnih financ.

Zasebna potrošnja se je v letu 2012 zmanjšala za skoraj 3 %, naložbe pa so še naprej strmo upadale in se v letu 2012 skupno zmanjšale za 9 % zaradi 12,6-odstotnega padca v sektorju gradnje in 5,9 % padca v sektorju opreme, čeprav ta nista bila tako strma kot v letu 2011. Tudi javnofinančni odhodki so se skrčili za 1,6 %. Zamude pri nujno potrebnem prestrukturiranju podjetij in naraščajoča brezposelnost so med glavnimi dejavniki, ki prispevajo k strmemu upadu domačega povpraševanja. Potrebe po razdolževanju so se zgostile v podjetniškem sektorju zaradi kopičenja notranjih in zunanjih neravnotežij, zmanjšanih dobičkov in šibke gospodarske aktivnosti. Številna podjetja, zlasti tista, ki so usmerjena na lokalni trg, imajo težave s pravočasnim servisiranjem dolga in plačevanjem davkov. Izvedba ukrepov za reševanje bančnega sektorja in prestrukturiranje močno zadolženega podjetniškega sektorja je nujna čimprej, skrajni čas je v letu 2013, do takrat pa banke ne bodo mogle dajati novih zadostnih posojil podjetjem.

Brez ustreznih pravnih okvirov, ki bodo omogočili razdolžitev prezadolženega gospodarstva bodo obstoječa neravnotežja v bančnem in podjetniškem sektorju po pričakovanjih še pritiskala na rast in fiskalno prilagajanje tako v letu 2013 kot 2014. Dodatne zamude pri reševanju bančne krize in prestrukturiranju močno zadolženega podjetniškega sektorja so že povzročile popravek napovedi rasti navzdol. Vsako odlaganje finančnega in poslovnega prestrukturiranja prezadolženih podjetij, bo povzročilo nadaljnje poslabšanje obetov za rast.

Velik upad zasebne potrošnje in nizke naložbe ostajajo glavna ovira za rast, medtem ko izvoz kaže znake skromnega okrevanja. Kljub temu se investicije v osnovna sredstva še naprej zmanjšujejo v skladu s potrebami podjetniškega sektorja po razdolževanju, pritiski na bilance stanja bank in omejen dostop do posojil. Vendar Slovenija še naprej izgublja tržne deleže v primerjavi z drugimi trgovinskimi partnerji v EU zaradi obstoječih trenj na trgu dela in kapitalskem trgu ter počasnega prilagajanja stroškovne konkurenčnosti.

1.3 Priprava normativnih izhodišč v tem predlogu zakona

Vlada je dne 25. 4. 2013 sprejela sklep, s katerim je naložila Ministrstvu za pravosodje, da v sodelovanju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstvom za finance ter v sodelovanju z zainteresirano strokovno javnostjo pristopi k pripravi Predloga zakona o sistemski razdolžitvi z namenom povečanja možnosti aktivnejšega in učinkovitejšega delovanja upnikov v postopku razdolževanja insolventnih dolžnikov, ki so

organizirani kot kapitalske gospodarske družbe, s čimer se bo upnikom, ki imajo interes in izpolnjujejo druge pogoje, omogočilo, da s konverzijo svojih terjatev v kapital insolventnega dolžnika nadaljujejo njegovo poslovanje.

Minister za pravosodje je dne 8. 5. 2013 imenoval delovno skupino za pripravo zakona. Ta je takoj po imenovanju začela s pripravo osnutka zakona. Ker je bila delovna skupina oblikovana tako iz predstavnikov relevantnih ministrstev in vladnih služb kot tudi iz udeležencev, na katere dejavnost se predmetna zakonodaja neposredno nanaša, torej banke in gospodarska združenja, je bilo primarno potrebno uskladiti konceptualna izhodišča nove ureditve.

Po pripravi osnutka predloga zakona je bila strokovna in druga zainteresirana javnost pozvana, da glede na rešitve, ki so bile pripravljene, opozori na njihove pomanjkljivosti in poda dodatne predloge za spremembe predloženega osnutka predloga zakona z namenom zagotovitve učinkovitejših postopkov razdolžitve prezadolženih podjetij. Sočasno so usklajevanja nove zakonodaje potekala tudi s socialnimi partnerji v okviru Ekonomsko socialnega sveta in s posameznimi sindikati. Dodatne predloge je strokovna javnost podala v okviru strokovne obravnave osnutka predloga zakona v mesecu juliju in avgustu 2013.

Evropska Komisija je dne 29. maja 2013 objavila dokument z naslovom Ocena nacionalnega reformnega programa in programa stabilnosti za Slovenijo za leto 2013 s spremnim dokumentom k priporočilu za Priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2013 in mnenje Sveta o slovenskem programu stabilnosti za obdobje 2012-2016, v katerem ugotavlja, da je odpravljanje neravnotežij, ki ogrožajo delovanje slovenskega gospodarstva in prispevajo k možnim negativnim učinkom tudi na Evropsko monetarno unijo, trenutno največji izziv za Slovenijo.

Mednarodne izkušnje kažejo, da je v razmerah finančne krize, kot posledice kreditnega balona, potrebno izvesti razdolžitev bančnega in gospodarskega sektorja. Medtem ko razdolžitev primarno vpliva na znižanje gospodarske rasti, je slednje ključnega pomena za znižanje tveganj za nastanek kroga insolventnosti, iz katerega ni mogoče izstopiti. Namen razdolžitve prezadolženih podjetij mora biti v odpravi negativnih učinkov na poslovanje podjetij. Potrebno je prestrukturirati rentabilna podjetja in dobra jedra prezadolženih podjetij in likvidirati tista, ki ne morejo zagotoviti nadaljevanja uspešnega poslovanja.

Zunajsodno prestrukturiranje podjetij omogoča učinkovitejšo razdolžitev. Gre za postopek, ki ga lahko opredeljuje zakonodaja ali pa se zanj oblikujejo le nezavezujoče smernice. Sodni postopki zaradi insolventnosti so za ukrepe prestrukturiranja neatraktivni, saj je njihov primarni namen prodaja premoženja dolžnika in poplačilo upnikov. Sodni postopki se običajno ne uporabljajo za prestrukturiranje podjetij in za zagotovitev njihovega nadaljnjega poslovanja. Čeprav so postopki zaradi insolventnosti pri nas oblikovani smiselno podobno kot v ameriški insolvenčni ureditvi, je zavedanje o možnostih znotrajsodnega prestrukturiranja podjetij v poslovni praksi slabo, na kara kaže tudi podatek, da je zgolj 26 podjetij v letu 2011 uporabilo ukrepe za razdolžitev v postopkih prisilne poravnave.

Na drugi strani visoki stroški dolgotrajnih postopkov zaradi insolventnosti v Sloveniji zmanjšujejo možnosti učinkovitega prestrukturiranja podjetij. Povprečen čas za dokončanje običajnega stečajnega postopka je v Slovenji 24 mesecev. Povprečen čas za dokončanja stečajnih postopkov v državah OECD je manj kot 12 mesecev. Poleg dolgotrajnosti insolvenčnih postopkov v Sloveniji je pomemben razlog za neučinkovitost slednjih njihov prepozen začetek, običajno takrat, ko je za prestrukturiranje podjetja že prepozno.

Marca 2012 je bilo v okviru Svetovne banke, Mednarodnega denarnega sklada ob sodelovanju z drugimi institucijami objavljeno poročilo »Vienna Initiative«, ki je bilo pripravljeno s strani delovne skupine za preučevanje problematike slabih posojil v državah srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope (Working Group on NPLs in Central, Eastern and South-Eastern Europe). Delovna skupina je kot temeljno priporočilo, ki se nanaša na postopke zaradi insolventnosti, za ohranjanje podjetij predlagala zunajsodno (finančno) prestrukturiranje s potrditvijo sodišča po hitrem postopku.

Če družba postane insolventna, morajo poslovodni in nadzorni organi hitro ukrepati. Z ustreznimi ukrepi morajo zagotoviti, da družba bodisi ponovno postane kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobna bodisi da se izvede pravočasen začetek postopka zaradi insolventnosti, ki omogoča ustrezno poplačilo upnikov. Ker odlašanje z ustreznimi ukrepi zmanjšuje možnosti uspešnega finančnega prestrukturiranja, mora poslovodstvo že po veljavni insolvenčni zakonodaji v enem mesecu od nastanka insolventnosti izdelati poročilo o ukrepih finančnega prestrukturiranja. Finančno prestrukturiranje je tako opredeljena kot celota ukrepov, ki se izvedejo, da bi dolžnik postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, in lahko vključujejo:
1. zmanjšanje in odložitev zapadlosti dolžnikovih obveznosti,
2. pri kapitalski družbi: izvedbo povečanja osnovnega kapitala z novimi stvarnimi vložki, katerih predmet so terjatve upnikov do dolžnika, ali z novimi denarnimi vložki in
3. druge ukrepe, katerih izvedba v skladu s pravili poslovnofinančne stroke omogoča odpravo vzrokov dolžnikove insolventnosti in zagotavlja, da dolžnik postane kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben.

Vendar pa ukrepi finančnega prestrukturiranja, predvideni v obstoječi insolvenčni zakonodaji, vključno z ureditvijo možnosti znotrajsodnega finančnega prestrukturiranja ne omogočajo učinkovitega finančnega in poslovnega prestrukturiranja, še posebno ne v trenutni gospodarski situaciji. Veljavna insolvenčna ureditev ne ureja zunajsodnnega prestrukturiranja, ki bi omogočilo ex lege učinke dogovorov o finančnem prestrukturiranju tudi zoper tiste upnike oziroma dolžnika, ki se s takšnimi dogovori ne bi strinjali. Prav tako veljavna ureditev ne omogoča, po tem ko že nastopijo pogoji za začetek stečajnega postopka, pogajanj in sklepanja dogovorov o finančnem prestrukturiranju med upniki, ki bi imeli zavezujoč ex lege učinek tudi zoper upnike in dolžnika, ki pri takšnem dogovarjanju ne bi sodelovali. Veljavna ureditev omogoča sklenitev prisilne poravnave zgolj na predlog dolžnika oziroma družbenikov dolžnika.

V nekaterih primerih za zagotovitev obratnega kapitala in s tem za odpravo vzrokov insolventnosti zadoščajo ukrepi, ki jih samostojno lahko izvede poslovodstvo dolžnika (npr. vpoklic nevplačanih vložkov v osnovni kapital, izvedba povečanja osnovnega

kapitala z novimi vložki na podlagi odobrenega kapitala, prodaja poslovno nepotrebnega premoženja). Če s temi ukrepi ni možno zagotoviti kapitalske ustreznosti (kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti) družbe, so najprimernejši dodatni dolgoročni viri financiranja z dodatnimi plačili lastnikov ali v obliki povečanja osnovnega kapitala z novimi denarnimi ali stvarnimi vložki. Vendar pa ti ukrepi glede na gospodarsko stanje v Sloveniji, v katerem je veliko podjetij prezadolženih in zato nesposobnih nadaljnjega poslovanja navkljub redno zagotovljenemu denarnemu toku, ne zadoščajo za učinkovito odpravo insolventnosti. Veljavni postopki zaradi insolventnosti so namenjeni prenehanju podjetja, prodaji njegovega premoženja in poplačilu upnikov. Hkrati pa veljavna ureditev insolvenčnih postopkov izhaja iz predpostavke, da je ključni cilj teh postopkov poplačilo upnikov, kar je značilno za urejanje insolvenčnih primerov v okoliščinah sicer ekonomsko ustreznega delovanja gospodarstva kot celote. Temeljna značilnost takšne ureditve predpostavlja nasprotujoče si interese upnika in dolžnika, ki temeljijo na naravi upniško-dolžniškega pravnega razmerja, torej na obligacijskopravnem razmerju in obstoju obligacije dolžnika do upnika. Gre za posledico menjalnega odnosa, ki se oblikujejo na trgu. Nasprotno v okoliščinah splošne zadolženosti realnega in bančnega sektorja ter javnih financ za ustrezno razrešitev gospodarskih razmer na zadostujejo instituti ureditve, ki temelji na nasprotujočih si interesih, temveč na oblikovanju skupnega interesa, ki je v ohranitvi nadaljnjega poslovanja dolžnika, s čimer bo tudi upnikom zagotovljeno boljše poplačilo svojih terjatev kot v primeru stečaja. Značilnost takšnega odnosa je, da ne temelji več na nasprotujočih si interesih, temveč na odnosu medsebojnega zaupanja, v skladu s katerim bodo izvedeni ukrepi razdolžitve in končnega poplačila upnikov. Za tovrstno poplačilo upnikov je treba zagotoviti nadaljnje poslovanje dolžnika in zagotovitev nadaljnjega poslovnega prestrukturiranja, ki bo ohranilo njegova zdrava jedra, sposobna konkuriranja na trgu z rentabilnimi produkti oziroma storitvami.

Po pregledu normativne ureditve predlagatelj ugotavlja, da veljavna ureditev ne omogoča zunajsodnega finančnega prestrukturiranja na način medsebojnega dogovarjanja med upniki in dolžnikom, ki bi ob ustrezni večini upnikov in izpolnjenih drugih zakonskih pogojih zagotavljalo ex lege učinke takšnega dogovarjanja tudi za upnike, ki pri tem niso sodelovali oziroma so temu celo nasprotovali. V praksi se namreč dogaja, da popolnega soglasja med upniki, niti med upniki in dolžnikom, včasih ni mogoče doseči, zato je zunajsodno dogovarjanje praktično mogoče izvesti le v okoliščinah izjemno dobrih ekonomskih izgledov za vse udeležence. Predlagatelj meni, da ne glede na veljavno ureditev obstaja potreba za urejanje zunajsodnega dogovarjanja o ukrepih finančnega prestrukturiranja. Tako se s tem zakonom ureja postopek zunajsodnega finančnega prestrukturiranja v primeru, ko dolžnik in večina upnikov sklenejo poseben dogovor o ureditvi medsebojnih razmerij, katerega pravne posledice veljajo tudi za tiste upnike, ki takšnega dogovora niso sklenili. Na ta način se upoštevajo tudi priporočila dobrih praks, kot so navedena v prej omenjenem poročilu »Vienna Initiative« iz marca 2012.

Glede na to, da podatki sodne statistike kažejo, da je število postopkov prisilnih poravnav na podlagi veljavne ureditve bistveno nižje od števila stečajnih postopkov in da je veljavni postopek prisilne poravnave po ZFPPIPP glede na izkušnje iz prakse predrag in prezapleten ter posledično nezanimiv, predlagatelj ocenjuje, da je potrebno način dogovarjanja, ki je značilen za doseganje zunajsodnih sporazumov o finančnem

prestrukturiranju prezadolženih dolžnikov prenesti tudi v sodne postopke. Predlagatelj je zato ocenil, da se lahko smiselno podobna ureditev sklepanja zunajsodnih dogovorov o finančnem prestrukturiranju uredi tudi v postopku pred sodiščem. Predmetna ureditev tako ureja sklepanje sporazuma o finančnem prestrukturiranju v sodnem predstečajnem postopku, do katerega bo prišlo pred odločitvijo o začetku stečajnega postopka.

1. Praksa kot aktualna vprašanja izpostavlja predvsem vprašanja o možnosti prestrukturiranja oziroma ohranjanja zdrave ekonomske podlage insolventnih dolžnikov in v tej povezavi možnosti prenosa vodenja poslov insolventnega dolžnika na (nove) investitorje, zaradi boljšega varstva upnikov pa tudi potrebo po dodatni omejitvi organov insolventnega dolžnika v postopkih zaradi insolventnosti ter druge možnosti za njihovo boljše varstvo. Glede na izkušnje zadnjih let mora biti posebna pozornost namenjena tudi izboljšanju zaščite delavcev insolventnega dolžnika kot ene najbolj občutljivih skupin upnikov.

2. Ključno pri razumevanju ukrepov za zagotovitev učinkovitega finančnega in poslovnega prestrukturiranja prezadolženih podjetij v trenutni gospodarski situaciji je spoznanje, da se za pravna razmerja v zvezi z delovanjem podjetja, dokler je to likvidno in solventno, uporabljajo splošne določbe korporacijskih in obligacijskih predpisov. Z nastankom insolventnosti podjetja se njegov finančni in poslovni položaj spremeni. Namen predloga zakona je, da se z izvensodnim dogovorom upnikov in delno tudi družbenikov podjetja odpravi insolventnost in da se podjetju ponovno zagotovi položaj delujočega podjetja, skladno s korporacijsko pravno ureditvijo, kot to določa Zakon o gospodarskih družbah.

Za dosego tega cilja je potreben poseg v korporacijska upravičenja družbenikov insolventnega podjetja in v obligacijska upravičenja upnikov takšnega podjetja. Tako koncept ob nastanku insolventnosti pod pogoji, ki jih določa predlog zakona, zasleduje spremembo pravnega položaja vseh udeležencev postopka prestrukturiranja. Interes vsakega udeleženca glede spoštovanja obligacijskih obveznosti, izhajajočih iz pogodb, se v takšnem položaju spremeni zaradi močnejšega interesa po ohranitvi poslovanja insolventnega podjetja in v posledici, da le delujoče podjetje lahko izpolni že dogovorjene obligacijske obveznosti. V zasledovanju tega namena je potrebno obveznosti dolžnika (podjetja) prestrukturirati in ustrezno zmanjšati, kar je mogoče doseči le z soglasjem upnikov. Takšno prestrukturiranje ni novost v slovenski zakonodaji, vendar dosedanja ureditev omogoča prestrukturiranje le s soglasjem vseh upnikov.

Ena od ključni konceptualnih rešitev predloga zakona je izvedba razdolžitve dolžnika na podlagi soglasja z zakonom določene večine upnikov. Tako pravne posledice izglasovane odločitve vplivajo na pravni položaj vseh upnikov, tudi tistih, ki so glasovali proti ukrepom in načrtu prestrukturiranja. Smiselno enako velja za konverzijo upnikovih terjatev v dolžnikov kapital. Eno temeljnih načel predloga zakona je utemeljeno na izhodišču, da morajo v postopku prestrukturiranja s preglasovanjem vsi upniki dobiti več, kot bi dobili v primeru stečaja. Na ta način se ustvari dodatna pozitivna vrednost podjetja nad njegovo likvidacijsko vrednostjo. Dodana vrednost je smisel finančnega prestrukturiranja in nadaljnjega poslovanja podjetja, pri čemer se ta razdeli med upnike v skladu z krovnim sporazumom. Opisano načelo je v tesni povezavi z načelom absolutne

prioritete, ki pomeni prednostno poplačilo zavarovanih upnikov pred navadnimi upniki in pred družbeniki. S tem načelom je povezano še načelo prepovedi obstrukcije, ki omogoča sodišču potrditev krovnega sporazuma tudi, če je posamezen razred upnikov glasoval proti pa zato nima ustreznega ekonomskega razloga. Navedena načela so bistvena predpostavka, na podlagi katere je utemeljen predlog zakona.

Pravna razmerja glede poslovanja delujočega podjetja so vedno kontradiktorna, saj gre za odnos med upnikom in dolžnikom. Ob nastanku insolventnosti se ob predpostavki prepoznanja velikega pomena posledic ohranitve nadaljnjega poslovanja podjetja razmerja v njem spremenijo, čeprav so v principu še vedno kontradiktorna. Če med udeleženci ni mogoč dogovor, se začne na podlagi materialnopravnih pogojev iz 14. člena ZFPPIPP stečajni postopek, ki se skladno s predlogom zakona lahko nadaljuje kot predstečajni postopek.

Predpostavka zunajsodne sklenitve krovnega sporazuma je transformacija kontradiktornosti obligacijskih razmerij v fiduciarnost (zaupnost) obligacijskih razmerij. Gre za spoznanje dolžnika in večine ključnih upnikov, da je mogoče problematiko insolventnosti rešiti zgolj s skupnim prizadevanjem na podlagi pogajanj, ki bodo omogočila rešitve, z boljšimi posledicami na pravne položaje vseh udeležencev. Sklenitev krovnega sporazuma brez spoštovanja temeljnih načel predloga zakona ni mogoča. Na podlagi predlaganega zakona bo večini upnikov in dolžniku dana možnost, da se dogovorijo in skupaj rešijo nastalo insolventnost. Če tega ne bodo izkoristili, bodo izpolnjeni pogoji za začetek postopka zaradi insolventnosti na podlagi določb ZFPPIPP, kar pomeni pogoje za začetek predstečajnega postopka na podlagi predloga zakona. Razlika med predstečajnim postopkom in postopkom zunajsodnega prestrukturiranja je v tem, da v predstečajnem postopku družbeniki in vodstvo podjetja izgubijo vpliv na upravljanje in odločanje. Če upniki sami ne uspejo zagotoviti ustrezne večine, se bo nadaljeval postopek zaradi insolventnosti po že veljavni ureditvi ZFPPIPP.

3. Predlog zakona ureja materialnopravna in procesnopravna pravila za finančno prestrukturiranje in razdolžitev insolventnih podjetij. Ključni namen nove ureditve je zagotoviti upnikom možnosti, da podjetjem, ki so delujoča, a prezadolžena, hkrati pa jim družbeniki kot ekonomski lastniki ne morejo zagotoviti kapitala, že pred uvedbo insolvenčnih postopkov in tudi pozneje, zagotovijo preživetje, s tem da podjetje z ukrepi razdolžitve, med katerimi je tudi konverzija terjatev, kapitalsko okrepijo in ob izvedbi konverzije prevzamejo v njem lastništvo ter tako dobijo večjo upravljalsko moč. Z ukrepi razdolžitve bo takšnemu prezadolženemu podjetju zagotovljeno finančno prestrukturiranje. S spremembo lastniške strukture, ki vpliva na korporacijskopravna upravičenja, torej tudi na upravičenja imenovati in razrešiti organe vodenja in nadzora, bo nova ureditev omogočila tudi nujno potrebno poslovno prestrukturiranje prezadolženih podjetij, kar bo ključnega pomena za njihovo nadaljnje poslovanje in za preprečitev ponovnega nastanka insolventnosti.

4. Nova ureditev bo uredila postopek zunajsodnega prestrukturiranja podjetij, v okviru katerega bo opredeljen nov institut krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju, na podlagi katerega se bo lahko ustrezna večina upnikov z dolžnikom dogovorila, skladno s pogodbeno svobodo, o ukrepih razdolžitve. Pri tem bo krovni sporazum

veljaven, če bodo pri njegovem sklepanju spoštovana nekatera temeljna načela, kot so načelo prostovoljnosti, načelo prostega urejanja obligacijskih razmerij, načelo enakega obravnavanja upnikov, načelo dobre vere in poštenja, načelo dostopa do informacij, načelo polnega poplačila upnikov pred poplačilom družbenikov in načelo ugodnejšega poplačila upnika kot v stečaju itd.

5. Nova ureditev bo uredila nekatere posebnosti, ključne za učinkovito sklepanje dogovorov o razdolžitvi. V okviru sklepanja krovnega sporazuma v na novo oblikovanem postopku zunajsodnega prestrukturiranja bodo lahko upniki in vodstvo prezadolženega podjetja pred uvedbo postopkov zaradi insolventnosti sklenili moratorij, torej dogovor o odlogu poplačila dolga za določen čas. V tem času vodstvo podjetja ne bo zavezano k sprožitvi postopkov, ki jih v primeru insolventnosti, nelikvidnosti ali plačilne nesposobnosti zahteva insolvenčna zakonodaja. Ključna skupna aktivnost prezadolženega podjetja in upnikov v času veljavnosti moratorija bo sklepanje krovnega sporazuma. Upniki bodo tako lahko še pred uvedbo postopkov zaradi insolventnosti sklenili krovni sporazum. Predlog predvideva, da se bo za veljavnostjo sporazuma morala z njegovo vsebino strinjati ustrezna večina upnikov, odvisno od narave zavarovanja terjatve, potrditi pa ga bo moralo sodišče.

6. Nova ureditev določa dolžnost dolžnika za pogajanja o sklenitvi krovnega sporazuma. Poleg določb o vsebini moratorija in o njegovih pravnih posledicah so opredeljene tudi pravne posledice za primer nesklenitve krovnega sporazuma, določbe glede glasovanja o krovnem sporazumu in procesne določbe sodne potrditve krovnega sporazuma. V zvezi s pravočasnimi odločitvami za uporabo ukrepov saniranja prezadolženih podjetij bo tako vodstvo podjetja, kot že omenjeno, dolžno pozvati upnike k sklenitvi krovnega sporazuma, in sicer takoj, ko bo ugotovilo, da v določenem roku ne bo sposobno poravnati svojih obveznosti. Razdolžitev na podlagi te ureditve bo mogoče izvesti s spremenjenimi posojilnimi pogoji (obrestna mera posojila, ročnost dolga), s konverzijo terjatev v kapital ali s pokrivanjem izgub. Krovni sporazum bo glede na predlagano ureditev veljal, če bo zanj glasovala ustrezna večina upnikov oziroma v primeru razredov upnikov, če bo zanj glasovala ustrezna večina v vsakem posameznem razredu upnikov. Z ukrepi splošne korporacijskopravne ureditve bo v teh postopkih mogoč nastanek nove lastniške strukture v prezadolženem podjetju, ki zaradi povečanja bilančne aktive in zmanjšanja bilančne pasive ne bo več insolventno.

7. Nova ureditev v izogib predolgemu trajanju postopkov zaradi insolventnosti in v izogib dokončni likvidaciji zdravih jeder prezadolženih podjetij ureja možnost sklenitve krovnega sporazuma za primere, ko bodo že izpolnjeni pogoji za začetek stečajnega postopka, torej neposredno pred uvedbo stečaja. Nova ureditev omogoča sklepanje krovnega sporazuma v obdobju devetdesetih dni po nastanku insolventnosti. V tem času sodišče, skladno s predmetno ureditvijo, ne bo izdalo sklepa o začetku stečaja. Ta, t.i. predstečajni postopek, pa ne bo uveden za podjetja, ki nimajo zaposlenih in katerih bilančna vsota je manjša od določenega zneska. V predstečajnem postopku bodo upniki lahko izglasovali krovni sporazum in vstopili v lastniško strukturo prezadolženega podjetja. Dotedanji družbeniki oziroma delničarji (ekonomski lastniki) bodo v zameno za ustrezno denarno nadomestilo, katerega vrednost bo lahko presojalo sodišče, ob izpolnjenih pogojih lahko izgubili kapitalske deleže.

8. Spričo dejstva, da je več prezadolženih in insolventnih podjetij že v postopkih prisilne poravnave, ki pa ne potekajo na način, da bi se zagotovilo ažurno poplačilo upnikov in hkrati ohranilo zdrava jedra podjetij, bo nova ureditev uredila pogoje za sklenitev krovnega sporazuma tudi v postopku prisilne poravnave.

V okviru strokovne razprave pri pripravi predloga zakona so svoje predloge za izboljšavo postopkov finančnega prestrukturiranja posredovali: Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije, Vrhovno sodišče RS, Zbornica upraviteljev Slovenije, Združenje bank Slovenije, Banka Slovenije, Združenje Manager, sindikat Pergam Konfederacija sindikatov Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in sindikat Konfederacija sindikatov 90 Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za finance, Nova kreditna banka Maribor, Nova ljubljanska banka, Banka Celje, UniCredit Banka Slovenija, SKB banka, Banka Koper, Abanka.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji zakonskega predloga

Cilji tega predloga zakona so:

- prestrukturiranje podjetij, saj so mnoge slovenske nefinančne družbe prezadolžene in se v trenutnih tržnih razmerah soočajo s finančnimi težavami,

- zagotoviti finančno ter organizacijsko prestrukturiranje večjega števila podjetij v zasebni in državni lasti,

- spodbuditi pasivne lastnike, ki niso pripravljeni ali ne morejo pridobiti svežega kapitala k prestrukturiranju prezadolženih podjetij,

- zagotoviti spodbude in sankcije, ki bi zagotovile, da podjetja dovolj zgodaj razglasijo insolventnost,

- zagotoviti spodbude za hitro sklepanje zunajsodne poravnave, ki bi lahko pomagala zagotoviti nadaljevanje uspešnega poslovanja,

- zmanjšati tveganja za poplačilo upnikov,

- olajšati pravočasno sanacijo podjetij, ki lahko preživijo,

- pospešiti čiščenja bilanc finančnih družb in s tem zagotoviti lažji dostop do financiranja,

- vzpostaviti obveznost za vodstvo prezadolženega podjetja, če ugotovi, da bo nastopila insolventnost in da ne bo moglo zagotoviti financiranja, da o tem obvesti družbenike in upnikom takoj ponudi pogajanja za sklenitev sporazuma za razdolžitev,

- zagotoviti večje možnosti za zunajsodno prestrukturiranje prezadolženih podjetij,

- zagotoviti ustrezne spodbude in razmere za prestrukturiranje dolga v zunajsodnem postopku in v postopku, ko že nastopi insolventnost, vendar se ne začne postopek zaradi insolventnosti,

- zagotoviti večje možnosti učinkovitega finančnega in poslovnega prestrukturiranja prezadolženih podjetij (ohranjanja zdravih jeder gospodarstva) v zunajsodnem postopku in v predstečajnem postopku,

- preprečiti in omejiti vpliv organov prezadolženega dolžnika na njegove odločitve, ki bi bile v predstečajnem postopku v nasprotju s cilji postopka,

- izboljšati pravni položaj upnikov,

- izboljšati pravni položaj delavcev.

2.2 Načela v predlogu zakona

Predlagana zakonska ureditev kot svojo podstat ureja temeljna načela, na katerih morajo temeljiti ravnanja udeležencev v postopkih sklepanja krovnega sporazuma in s katerimi se mora skladati vsebina dogovorov v krovnem sporazumu. Kakršenkoli drugačen dogovor med strankama krovnega sporazuma v nasprotju s temeljnimi načeli, lahko predstavlja razlog za izpodbijanje po določbah tega predloga zakona.

1. Načelo prostovoljnosti določa, da je sklepanje krovnega sporazuma, kot dogovora o finančnem prestrukturiranju mogoče izvesti v zunajsodnem postopku zgolj na podlagi svobodne odločitve vseh strank, brez prisile. Dolžnik ima skladno s tem načelom možnost zagotovitve finančnega prestrukturiranja sam, celo pred začetkom zunajsodnega prestrukturiranja oziroma lahko predlaga svoj predlog krovnega sporazuma.

Pri zunajsodnem prestrukturiranju brez oklica je načelo prostovoljnosti spoštovano na način, da krovni sporazum, sklenjen v tem postopku, ne učinkuje na pravni položaj upnikov, ki niso povabljeni k pogajanjem, temveč le na pravni položaj upnikov, ki so bili povabljeni h glasovanju in ki jim je bila priznana glasovalna pravica. Hkrati krovni sporazum, sklenjen, na podlagi pogajanj z oklicem, lahko učinkuje tudi na pravni položaj tistih upnikov, ki niso sodelovali pri pogajanjih, če so bili ustrezno seznanjeni z oklicem in s pozivom za prijavo terjatev.

Glede na omenjene možnosti, ki jih ima dolžnik pred nastopom pogojev za začetek postopka zaradi insolventnosti, torej skladno z ureditvijo predloga zakona za začetek predstečajnega postopka, je prostovoljnost za sklepanje krovnega sporazuma po nastopu omenjenih pogojev precej omejena. Pri sklepanju krovnega sporazuma v predstečajnem postopku dolžnik včasih niti ne bo več stranka dogovora. Takšna ureditev temelji na stališču, da je imel dolžnik možnost za učinkovito in pravočasno prestrukturiranje in da je podjetje zaradi njegovega ravnanja prišlo v položaj, ko so nastopili pogoji za začetek stečajnega postopka.

2. Načelo prostega urejanja obligacijskih razmerij je temeljno načelo obligacijskega prava, ki zagotavlja pogodbeno svobodo pri oblikovanju medsebojnih razmerij. Na podlagi tega načela sklepanja krovnega sporazuma ni mogoče doseči z zvijačo, zmoto ali silo, temveč na podlagi svobodne volje. Seveda pa se ekonomsko neenak položaj ene od strank ne more šteti kot uporaba sile.

3. Načelo enakega obravnavanja upnikov, ki so v enakem položaju, pomeni, da se upnike v podobnem pravnem in dejanskem položaju ne sme v krovnem sporazumu obravnavati različno glede višine in načina poplačila njihovih terjatev. Prav tako morajo biti upniki med seboj v prirejenem položaju, kar pomeni, da nobene od upnikov ne more biti deležen večjih ugodnosti v zvezi z obravnavo njegove terjatve, primerljivo s terjatvijo upnika v enakem pravnem oziroma dejanskem položaju.

4. Načelo ohranjanja dolgoročne ekonomske vrednosti terjatev ločitvenih upnikov v skladu z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB), ki zagotavlja, da se vrednost terjatev ločitvenih upnikov ob uporabi ukrepov iz predloga tega zakona, ne bodo poslabšale.

5. Načelo dobre vere in poštenja je temeljno načelo obligacijskega prava, ki zahteva od vsakega upnika, da pri sklepanju krovnega sporazuma in tudi sicer ravna pošteno in z namenom, ki ga posamezni instituti predloga tega zakona zasledujejo oziroma da ne zlorablja svojih pravic. Omenjeno načelo zagotavlja stranki, ki se ji je zaradi kršitve tega načela poslabšal pravni položaj, da lahko uveljavlja vse ustrezne zahtevke, vključno z izpodbojnimi in reparacijskimi zahtevki.

6. Načelo dostopa do informacij zagotavlja, da so upniki in drugi udeleženci v postopkih po predlogu tega zakona pravočasno in celovito informirani o dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na pravilno odločitev.

7. Načelo ugodnejšega poplačila terjatev upnika kot v stečaju določa obveznost vodenja postopka sklepanja krovnega sporazuma na način, da se zagotovijo ugodnejši pogoji glede višine plačila in rokov za plačilo terjatev upnikov kot v primeru stečaja dolžnika,

8. Načelo prednostnega poplačila terjatev zavarovanih upnikov pred navadnimi upniki in pred poplačilom terjatev družbenikov zagotavlja, da so upniki, ne glede na morebitne dogovore po tem zakonu v primeru neuspešno izvedenega prestrukturiranja dolžnika in uvedbe postopkov zaradi insolventnosti, ne glede na pravila ZFPPIPP poplačani pred družbeniki dolžnika.

9. Načelo prepovedi obstrukcije določa sklepanje krovnega sporazuma brez zlorabe pravic, med katerimi je lahko tudi obstrukcija upnikov z glasovalno pravico. Načelo prepovedi obstrukcije je operacionalizirano z določbo o prepovedi obstrukcije, ki določa pogoje, pod katerimi lahko sodišče potrdi krovni sporazum, kljub nezadostni večini pri glasovanju o sporazumu.

10. Načelo zagotovitve poplačila terjatev upnika ali družbenika, ki na podlagi tožbe iz 44. člena predloga zakona pridobi izvršilni naslov zagotavlja, da bo upnik ali družbenik dobil poplačilo svoje terjatve v obsegu in na način, ki ne bo določen v krovnem sporazumu, temveč bo o tem odločilo sodišče v morebitnem pravdnem ali nepravdnem postopku.

Predlog zakona poleg temeljnih načel ureja tudi posebno pravilo absolutne prioritete, v skladu s katerim morajo biti izvedeni ukrepi prestrukturiranja. Omenjeno pravilo terja, da se z izvedbo ukrepov prestrukturiranja zagotovi prednostno obravnavanje zavarovanih terjatev pred navadnimi terjatvami in pred podrejenimi terjatvami ter pred terjatvami družbenikov.

Poleg tega predmetno pravilo zavezuje udeležence prestrukturiranja, da pri morebiti neuspešnem prestrukturiranju zagotovi takšno razdelitev vrednosti podjetja, ki bo upoštevala prednostno poplačilo zavarovanih terjatev pred navadnimi terjatvami, podrejenimi terjatvami in pred terjatvami družbenikov.

2.3 Poglavitne rešitve
Predstavitev predlaganih rešitev:

1) <u>za zagotovitev večjih možnosti učinkovitega prestrukturiranja insolventnih podjetij in ohranitev njihovih zdravih jeder, se predlaga:</u>

- alternativna določitev ukrepov razdolžitve za zmanjšanje dolžnikovih obveznosti (4. člen),

- določitev dolžnosti začeti pogajanja za poslovodstvo dolžnika, ki mora, ko ugotovi obstoj insolventnosti dolžnika ali ko kot dober gospodar ugotovi ali bi moral ugotoviti, da v roku enega leta dolžnik ne bo sposoben poravnavati svojih obveznosti, niti zagotoviti financiranja, o tem obvestiti družbenike in ključnim upnikom ponuditi začetek pogajanj o sklenitvi krovnega sporazuma (prvi odstavek 10. člena),

- pogajanja v primeru obstoja dolžnosti začeti pogajanja lahko predlaga tudi ključni upnik (prvi odstavek 10. člena),

- postopek zunajsodnega prestrukturiranja prezadolženega podjetja brez oklica (12. člen), ki omogoča, da dolžnik, če bi mu objava oklica lahko povzročila poslovno škodo in otežila poslovanje, izdela seznam upnikov, ki jih povabi k pogajanjem za sklenitev krovnega sporazuma,

- postopek zunajsodnega prestrukturiranja prezadolženega podjetja z oklicem, ki omogoča, da dolžnik vloži podpisan moratorij in predlog za oklic s seznamom upnikov ter s pozivom k prijavam terjatev (prvi odstavek 13. člena),

- sklenjen krovni sporazum na podlagi postopka zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem učinkuje na pravni položaj vseh upnikov (četrti odstavek 13. člena),

- sklenitev moratorija (dogovor o odlogu plačila zapadlih obveznosti) med dolžnikom in upniki, ki v času 120 dni od podpisa moratorija, torej v času pogajanj za sklenitev krovnega sporazuma, insolventnemu dolžniku omogoča, da se zoper njega ne začne postopek zaradi insolventnosti (15. in 16. člen),

- dolžnik in upnik se lahko z moratorijem dogovorita o imenovanju upravitelja, v vsakem primeru mora biti upravitelj imenovan pred glasovanjem o krovnem sporazumu (prvi in drugi odstavek 18. člena),

- ureditev temeljnih načel, pravila absolutne prioritete, prepovedi obstrukcije in obvezne vsebine, učinkov in pravnih posledic krovnega sporazuma, na podlagi katerega se bo lahko izvedla razdolžitev prezadolženega podjetja (20., 21., 23., 30., 39., 42., 47., 64., 71. in 72. člen),

- če je po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP (51. člen),

- ureditev novega t.i. predstečajnega postopka, v katerem insolvenčni dolžnik nadaljuje s poslovanjem in nastopijo pravne posledice, kot npr. določena upravičenja iz korporacijskih pravic družbenikov prenehajo (drugi odstavek 57. člena), prenehajo pooblastila dolžnikovih zastopnikov, pooblastilo za zastopanje pridobi upravitelj (četrti odstavek 57. člena), postopki izvršbe in zavarovanj se prekinejo (peti odstavek 57. člena), lahko se izvede konverzija terjatev upnikov v kapital dolžnika z izključitvijo manjšinskih družbenikov (61. člen), kar omogoča sklenitev krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju, ki zagotovi nadaljevanje poslovanja dolžnika,

- če je po zaključku predstečajnega postopka nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP (67. člen).

2) <u>za zagotovitev prostovoljnosti odločanja insolventnih dolžnikov za izvedbo ukrepov finančnega prestrukturiranja:</u>

- dolžnost razkritja finančnega položaja in poslovanja dolžnika in dolžnost posredovanja informacij upnikom v času pogajanj, še pred sklenitvijo moratorija in pred sklenitvijo krovnega sporazuma (11. člen),

- krovni sporazum, ki je sklenjen v postopku zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica, učinkuje le na pravni položaj upnika, ki je bil povabljen k pogajanjem in mu je bila priznana glasovalna pravica (drugi in tretji odstavek 12. člena),

- postopek zunajsodnega prestrukturiranja s krovnim sporazumom lahko predlaga dolžnik (12. in 13. člen),

- krovni sporazum, ki je sklenjen in potrjen na podlagi pogajanj brez oklica, učinkuje le na tiste upnike, ki so bili povabljeni k pogajanjem in jim je priznana glasovalna pravica (12. člen)

- moratorij se sklene med dolžnikom in upniki na podlagi svobodne odločitve vseh strank pogodbe (15. člen),

- dolžnik lahko v času trajanja moratorija odpravi stanje insolventnosti in odstopi od moratorija, če nemudoma poplača vse zapadle in neporavnane obveznosti (17. člen),

- dolžnik in upnik se lahko v postopku zunajsodnega prestrukturiranja dogovorita za imenovanje upravitelja, ki oceni skladnost dokumentacije z vsebino krovnega sporazuma in izdela mnenje o krovnem sporazumu (tretji odstavek 18. člena),

- vsebina krovnega sporazuma je poleg obveznih vsebin, ki jih mora imeti, poljubna, skladna mora biti z načelom prostovoljnosti in načelom prostega urejanja obligacijskih razmerij (21. in 24. člen),

- upniki se lahko s krovnim sporazumom glede na pravne in dejanske okoliščine razporedijo v več razredov (22. člen),

- krovni sporazum lahko pod določenimi pogoji predvideva konverzijo terjatev ali dela terjatev v kapital dolžnika (30. člen),

- glasovanje upnikov o krovnem sporazumu (podpoglavje 2.3)

3) <u>za zagotovitev posebnega varstva delavcev:</u>

- če obstajajo zapadle neizplačane terjatve do delavcev, mora krovni sporazum tako v postopku zunajsodnega prestrukturiranja kot v predstečajnem postopku določiti njihovo celovito poplačilo, zaradi česar se s krovnim sporazumom v pravni položaj delavcev ne posega (prvi odstavek 26. člena),

- sodišče ne izda sklepa o začetku predstečajnega postopka, temveč postopa po ZFPPIPP, če dolžnik nima niti ene zaposlene osebe in je bilančna vsota ne presega zneska, določenega v predlogu zakona (tretji odstavek 53. člena).

4) <u>za zagotovitev posebnega varstva upnikov:</u>

- upnik, čigar terjatev je sporna, nima glasovalne pravice, zato zanj krovni sporazum ne učinkuje, terjatev pa lahko uveljavlja v pravdi (tretji odstavek 14. člena),

- če dolžnik v času trajanja moratorija odpravi stanje insolventnosti, lahko odstopi od moratorija in o tem obvesti upnike in upravitelja oziroma sodišče (17. člen),

- krovni sporazum je sklenjen, ko zanj glasujejo upniki z glasovalno pravico, ki imajo skupaj več kot petdeset odstotkov vseh terjatev upnikov z glasovalno pravico (prvi odstavek 24. člena),

- krovni sporazum v razredu ločitvenih upnikov je sklenjen z večino več kot 75 odstotkov vseh zavarovanih terjatev (drugi odstavek 24. člena),

- o sklenitvi krovnega sporazuma glasujejo vsi upnik s seznama upnikov z glasovalno pravico (prvi odstavek 25. člena),

- če krovni sporazum vsebuje oceno, da je vrednost podrejenih terjatev v primeru stečaja večja od nič, te terjatve ne štejejo za ugasnjene in se oblikuje poseben razred upnikov s podrejenimi terjatvami (drugi odstavek 27. člena),

- krovni sporazum lahko za upnike z zavarovanimi terjatvami vsebuje določila, ki na novo urejajo zavarovanja njihovih terjatev, vendar se pri tem dolgoročna ekonomska vrednost terjatev upnikov z zavarovanimi terjatvami, določena v skladu z ZUKSB, ne sme zmanjšati brez soglasja vsakega posameznega upnika z zavarovanimi terjatvami (peti odstavek 28. člena),

- terjatve Republike Slovenije, samoupravnih lokalnih skupnosti in drugih enot sektorja države tvorijo poseben razred (prvi odstavek 29. člena),

- če krovni sporazum vsebuje dogovor o konverziji terjatve upnika v kapital dolžnika, upnik pridobi kapitalski delež, sorazmeren z njegovo terjatvijo, pri čemer lahko krovni sporazum določa konverzijo terjatev vseh upnikov, ali konverzijo terjatev upnikov posameznega razreda (prvi odstavek 30. člena),

- soglasje družbenikov za sklenitev krovnega sporazuma je podano, če krovni sporazum v skladu z določbami ZGD-1 sprejme skupščina dolžnika, pri čemer za veljavnost sklepa skupščine o sklenitvi krovnega sporazuma zadostuje navadna večina navzočih družbenikov (prvi odstavek 36. člena),

- če krovni sporazum predvideva glasovanje družbenikov v posebnem razredu, je krovni sporazum sklenjen, razen če je proti sporazumu glasovala navadna večina vseh družbenikov v razredu (drugi odstavek 36. člena),

- če družbeniki ne dajo soglasja, krovni sporazum v postopku zunajsodnega prestrukturiranja ni sklenjen (tretji odstavek 36. člena),

- sodišče predlog za potrditev krovnega sporazuma objavi na spletnih straneh AJPES s pozivom vsem upnikom, da lahko v 15 dneh po objavi podajo obrazložen ugovor na predlog (četrti odstavek 38. člena),

- sodišče s sklepom potrdi krovni sporazum, če ugotovi, da je predlog formalno popoln, da so priložene vse potrebne priloge in je verjetno izkazano, da je vsebina krovnega sporazuma v skladu s pravilom absolutne prioritete in z načeli iz tega zakona in da iz dejstev, navedenih v krovnem sporazumu, z verjetnostjo ne izhaja, da ne bo dosežen namen krovnega sporazuma (prvi odstavek 41. člena),

- krovni sporazum nima učinka na pravni položaj upnika s seznama spornih terjatev, ki nima glasovalne pravice (peti odstavek 42. člena),

- zoper sklep sodišča prve stopnje o predlogu za potrditev krovnega sporazuma lahko upnik, ki je glasoval proti krovnemu sporazumu oziroma v primeru, če sodišče s sklepom zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, upnik, ki je glasoval za sklenitev krovnega sporazuma, vloži pritožbo v petnajstih dneh od izdaje sklepa (prvi odstavek 43. člena),

- upnik, ki je glasoval proti sklenitvi krovnega sporazuma in je vložil ugovor, lahko v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma vloži tožbo z zahtevkom, da krovni sporazum nima učinka na njegovo terjatev (prvi odstavek 44. člena),

- zmanjšanje obveznosti glavnega dolžnika v postopkih razdolžitve ne pomeni tudi ustreznega zmanjšanja porokove obveznosti (1. odstavek 48. člena),

- če je po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP (50. člen, 67. člena),

- upnik lahko v 15 dneh od objave sklepa o začetku predstečajnega postopka, če je bil vložen ugovor pa od izdaje odločbe o ugovoru, zoper sklep o začetku predstečajnega postopka vloži pritožbo (56. člen),

- upravitelj mora upnikom v času trajanja pogajanj, pred sklenitvijo moratorija in pred glasovanjem o sklenitvi krovnega sporazuma razkriti dolžnikov finančni položaj in poslovanje ter posredovati vse informacije (11. člen, 59. člen),

- če upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev ni priznana glasovalna pravica, krovni sporazum ne učinkuje na njegov pravni položaj (drugi odstavek 62. člena),

- upnik ima glasovalno pravico, če je njegova terjatev skladno z določbami ZFPPIPP na končnem seznamu preizkušenih terjatev (69. člen),

- upnik, čigar terjatev je skladno z določbami ZFPPIPP na končnem seznamu preizkušenih terjatev, lahko po objavi sklepa o preizkusu terjatev do glasovanja o prisilni poravnavi predlaga sklenitev krovnega sporazuma, upravitelja pa mora upniku na njegovo zahtevo zagotoviti vso potrebno dokumentacijo za pripravo predloga krovnega sporazuma (prvi odstavek 68. člena).

5) <u>za zagotovitev posebnega varstva finančnih družb:</u>

- krovni sporazum mora biti sklenjen na način, da je spoštovano pravilo absolutne prioritete pri razdelitvi vrednosti podjetja, tako da je zagotovljena prednost poplačila zavarovanih terjatev pred navadnimi terjatvami in pred podrejenimi terjatvami in pred terjatvami družbenikov (20. člen),

- upniki z zavarovanimi terjatvami nimajo glasovalne pravice, razen če jim je izrecno priznana pod pogoji predloga zakona (prvi odstavek 28. člena),

- posebna pravila v zvezi s posojili, danimi dolžniku, v postopkih po tem zakonu določajo, da se terjatve upnikov, ki nastanejo na podlagi posojilnih pogodb, na podlagi

katerih je bilo dolžniku dano denarno posojilo, po podpisu moratorija, ne glede na določbe ZFPPIPP v postopkih zaradi insolventnosti ne prijavijo, temveč se v postopku prisilne poravnave v celoti štejejo za prednostno terjatev, v stečajnem postopku pa poplačajo po pravilih ZFPPIPP o plačilu stroškov stečajnega postopka (prvi odstavek 74. člena),

- posebna pravila v zvezi s posojili, danimi dolžniku, v postopkih po tem zakonu določajo, da se terjatve upnikov, ki nastanejo na podlagi posojilnih pogodb, na podlagi katerih je bilo dolžniku dano denarno posojilo, po potrditvi krovnega sporazuma, če je bilo s krovnim sporazumom za to terjatev tako izrecno dogovorjeno, ne glede na določbe ZFPPIPP v postopkih zaradi insolventnosti ne prijavijo, temveč se v postopku prisilne poravnave v celoti štejejo za prednostno terjatev, v stečajnem postopku pa poplačajo po pravilih ZFPPIPP o plačilu stroškov stečajnega postopka (drugi odstavek 74. člena),

- poseben položaj terjatev finančnih družb se zagotavlja z izključitvijo uporabe določbe četrtega odstavka 227. člena ter določbe 498. in 499. člena ZGD-1, zaradi česar posojilo upnika, ki s konverzijo postane družbenik dolžnika in mu na podlagi krovnega sporazuma zagotovi posojilo ali zavarovanje za vračilo posojila v postopkih po tem zakonu, ne postane v morebitnih postopkih zaradi insolventnosti premoženje dolžnika (prvi odstavek 75. člena),

- poseben položaj terjatev finančnih družb se zagotavlja tudi v primeru prenosa terjatve, katere upravičenje je vračilo posojila (drugi odstavek 75. člena),

- za poslovne deleže, pridobljene na podlagi izvedenih ukrepov v postopkih po tem zakonu, ne veljajo pravila ZGD-1 o prednosti družbenikov pri nakupu poslovnega deleža in pravila o pridobitvi soglasja družbenikov za odsvojitev poslovnega deleža osebam, ki niso družbeniki, če je tako določeno v družbeni pogodbi (77. člen),

- za poslovne deleže, pridobljene na podlagi izvedenih ukrepov v postopkih po tem zakonu, ne veljajo pravila ZGD-1 o prednostni pravici do novih kapitalskih deležev iz 337. in tretjega odstavka 517. člena ZGD-1, ki določajo prednostne pravice do novih delnic (78. člen).

Način reševanja:
Vsa navedena vprašanja oziroma rešitve, ki izhajajo iz predloga zakona, se bodo reševala s predlaganim zakonom in ob uporabi že veljavne zakonodaje, torej Zakona o finančnem poslovanju podjetij, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju in Zakona o gospodarskih družbah, Zakona o sodnem registru, Obligacijskega zakona, Zakona o pravdnem postopku ipd.

Normativna usklajenost predloga zakona:
Predlog zakona je usklajen z obstoječim pravnim redom, s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

č) Usklajenost predloga predpisa:

/

Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

/

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima finančne posledice za državni proračun, ki so ocenjene v višini 35.000 evrov, saj bo zaradi uvedbe novega postopka zunajsodnega prestrukturiranja s krovnim sporazumom in predstečajnega postopka potrebno nadgraditi aplikacijo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije eINS.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javno finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Ocena finančnih posledic bo pripravljena naknadno v sodelovanju z Vrhovnim sodišče RS.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

Uredba Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih s primeru insolventnosti (Council regulation on insolvency proceedings) v členu 45 določa, lahko Svet na pobudo enega od svojih članov ali od Komisije s kvalificirano večino spremeni priloge k Uredbi. Uredba v členu 1 določa, da se uporablja za vse postopke v primeru insolventnosti, ki imajo za posledico delni ali popolni odvzem dolžnikovega premoženja in imenovanje upravitelja. V prilogo A te Uredbe se naštejejo vsi postopki v primeru insolventnosti, v okviru katerih se delno ali v celoti odvzame dolžnikovo premoženje in se imenuje upravitelj. V prilogo B se navedejo vsi postopki, ki vodijo do likvidacije dolžnikovega premoženja, vključno kadar se je postopek končal s poravnavo ali z drugim ukrepom za prenehanje insolventnosti ali zaradi pomanjkanja premoženja. V prilogo C se navede upravitelj, ki pomeni katerokoli osebo ali organ, katere funkcija je upravljanje ali unovčevanje premoženja, ali je bilo odvzeto dolžniku ali nadzor nad dolžnikovim poslovanjem.

Zunajsodni postopek finančnega prestrukturiranja in predstečajni postopek nista postopka, v katerih bi se delno ali v celoti odvzelo dolžnikovo premoženje, temveč se v teh postopkih v dolžnikovo premoženje ne posega na ta način, temveč na način, da se premoženje ohranja oziroma poveča. Ne glede na to, da je v obeh postopkih lahko imenovan upravitelj, slednji nima pristojnosti upravljanja ali unovčevanja dolžnikovega premoženja, ki mu je bilo odvzeto. Upravitelj v predstečajnem postopku ima pristojnost

nadzora nad dolžnikovim premoženjem. Dopolnitev priloge C Uredbe v tem smislu ni potrebna, ker se niti zunajsodni postopek finančnega prestrukturiranja niti predstečajni postopek ne zaključi z likvidacijo dolžnikovega premoženja oziroma z delnim ali popolnim odvzemom dolžnikovega premoženja. V tem smislu tudi ni potrebna dopolnitev priloge A in B Uredbe.

Prav tako predlog zakona ne ureja materije v nasprotju z določbami direktiv Evropske skupnosti, in sicer Prve direktive 68/151/EGS Sveta z dne 9. marca 1968 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim odstavkom člena 58 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L št. 65 z dne 14. 3. 1968), Druge direktive 77/91/EGS Sveta z dne 13. decembra 1976 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim odstavkom člena 58 Pogodbe glede ustanavljanja delniških družb ter ohranjanja in spreminjanja njihovega kapitala, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (UL L št. 26 z dne 31. 1. 1977), ki je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2006/68/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. septembra 2006 o spremembi Direktive Sveta 77/91/EGS glede ustanavljanja delniških družb ter ohranjanja in spreminjanja njihovega kapitala (UL L št. 264 z dne 25. 9. 2006) ter drugih obvezujočih predpisov Evropske skupnosti.

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih:

1. Zvezna republika Nemčija

Nemški Insolvenzordnung - InsO pozna enoten postopek zaradi insolventnosti, ki se lahko izvede in zaključi kot redni stečajni postopek, v katerem dolžnik preneha poslovati, upravitelj izvede unovčenje (prodajo oziroma izterjavo) vsega njegovega premoženja in poplačilo upnikov (razdelitev). Lahko pa se izvede postopek finančnega prestrukturiranja (Insolvenzplanverfahren), ki je urejen v 6. delu InsO. Pogoj za uvedbo postopka zaradi insolventnosti je obstoj insolventnega razloga, ki je skladno s §17 InsO plačilna nesposobnost, skladno s §18 InsO grozeča plačilna nesposobnost (če uvedbo tega postopka predlaga dolžnik) ali skladno s §19 InsO prezadolženost. Drugi odstavek §17 InsO določa, da je dolžnik plačilno nesposoben, ko ne zmore izpolnjevati dospelih plačilnih obveznosti, in da gre za plačilno nesposobnost praviloma takrat, ko dolžnik ustavi svoja plačila. Plačilna nesposobnost dolžniku grozi tedaj, ko ta svojih plačilnih obveznosti predvidoma ne bo zmogel izpolnjevati ob njihovi dospelosti (drugi odstavek §18 InsO). Za prezadolženost gre tedaj, ko dolžnikovo premoženje ne pokriva več obstoječih obveznosti (drugi odstavek §19 InsO). Med temeljne značilnosti postopka finančnega prestrukturiranja spada ureditev, da lahko dolžnik predlaga izvedbo tega postopka, če predlogu za začetek postopka priloži načrt finančnega prestrukturiranja (§217 InsO). V načrtu finančnega prestrukturiranja mora dolžnik opisati ukrepe, ki jih bo izvedel (§220 InsO) in predlog zmanjšanja oziroma odložitev dospelosti terjatev za posamezne skupine (§221–228 InsO). Načrtu mora dolžnik priložiti poročilo o svojem finančnem položaju in poslovanju (§229 InsO). Sodišče zavrne načrt finančnega prestrukturiranja in nadaljuje s stečajnim postopkom, če načrt ne vsebuje vseh sestavin in

teh pomanjkljivosti ni mogoče odpraviti oziroma jih dolžnik v roku, ki mu ga določi sodišče ne odpravi (1. točka prvega odstavka §231 InsO), ali če ni stvarnih možnosti za izpolnitev obveznosti v skladu s predlaganim načrtom prestrukturiranja (3. točka prvega odstavka §231 InsO), ali če upnik verjetno izkaže, da prejmejo upniki na podlagi načrta manj ugodne pogoje plačila, kot bi jih dosegli v stečajnem postopku (§251 InsO). Sodišče na zahtevo dolžnika dovoli nadaljevanje poslovanja (Eigenverwaltung), če to ne povzroči zamude postopka ali drugih negativnih posledic za upnike (§270 InsO). Če dolžnik nadaljuje poslovanje, nadzor nad njegovim poslovanjem opravlja upravitelj. Dolžnik mora za vsak posel, ki ne spada v okvir rednega poslovanja, dobiti dovoljenje upravitelja (§§274 in 275 InsO). Pogoj za sodno potrditev dolžnikovega načrta je, da zanj glasuje večina vseh upnikov (po številu) in upniki, katerih terjatve predstavljajo večino terjatev vseh upnikov (§240 InsO). Nemški InsO ne pozna količnikov za ponderiranje terjatev pri ugotavljanju izida glasovanja. InsO v §§254–257 določa učinke pravnomočno potrjenega načrta finančnega prestrukturiranja. Skladno s §260 InsO opravlja nadzor nad izvajanjem načrta finančnega prestrukturiranja upravitelj, če je tako določeno v načrtu. Ta mora sodišču letno poročati o izpolnjevanju obveznosti po načrtu (prvi odstavek §261 InsO). Po drugem odstavku §261 InsO lahko upniki zahtevajo vmesna poročila o izvajanju načrta.

Nemški Insolvenzordnung je bil v letu 2012 z namenom izboljšanja postopkov prestrukturiranja dopolnjen z določili Zakon o enostavnem prestrukturiranju podjetij (Gesetz zur weiteren Erleichterung der Sanierung von Unternehmen - ESUG). Nova nemška ureditev predvideva nove pravne inštrumente za okrepitev položaja dolžnika v postopkih prestrukturiranja pred nastopom insolventnosti in za učinkovitost prestrukturiranja podjetij pred začetkom postopkov zaradi insolventnosti. Prvi od ključnih ukrepov spremembe zakonodaje, katerega učinek se kaže v okrepitvi pravnega položaja dolžnika (debtor-in-possession-proceedings), je zagotovitev lastne uprave podjetja (Eigenverwaltung), ki preprečuje imenovanje tretjega (upravitelja) za nadzor nad dolžnikom. Insolvenčni zakon je pred spremembo zakonodaje omogočal, da je insolvenčno sodišče odredilo lastno upravo dolžnika le, če ta ni vodila v poslabšanje pravnega položaja upnikov. Nova ureditev je ta pogoj spremenila tako, da lahko sodišče zavrne predlog dolžnika po vzpostavitvi lastne uprave zgolj iz edinega razloga, ki je v poslabšanju pravnega položaja upnikov. Iz drugih razlogov sodišče predloga dolžnika po vzpostavitvi ukrepov lastne uprave ne more več zavrniti. Drugi od ključnih ukrepov je zagotovitev zaščite pravnega položaja dolžnika (Schutzschirmverfahren), ki mu zagotavlja možnost uresničitve načrta prestrukturiranja. V obdobju treh mesecev je dolžniku zaščiten pred izvršilnimi ukrepi in ukrepi zavarovanja upnikov. Gre za postopek pred začetkom postopkov zaradi insolventnosti in je namenjen pripravi elaborata za načrt prestrukturiranja. Insolvenčno sodišče postavi rok za predstavitev načrta in izvede ukrepe za preprečitev dolžnikovih dejanj, ki bi lahko poslabšali pravni položaj upnikov. Po poteku teh rokov sodišče presodi, ali so nastopili pogoji za začetek postopkov zaradi insolventnosti.

ESUG je natančneje določil okoliščine in pogoje za izvensodno prestrukturiranje, kot ga predvideva načrt prestrukturiranja. Omogočil je konverzijo terjatev (dolg) v kapital dolžnika kot enega od možnih kataloško opredeljenih ukrepov v okviru načrta

prestrukturiranja. V zvezi s konverzijo dolga v kapital je pravni položaj dotedanjih družbenikov oziroma delničarjev kljub njihovemu nasprotovanju opredeljen v načrtu prestrukturiranja, skladno s § 225a InsO. Ta določa, da so korporacijske pravice iz deleža oziroma članstva v družbi nedotaknjene, dokler ni v načrtu prestrukturiranja drugače določeno. Nadalje predmetni paragraf določa, da lahko načrt prestrukturiranja predvidi, da se terjatve upnikov konvertirajo v kapitalske oziroma članske deleže dolžnika. Konverzija terjatev brez soglasja dolžnika ni mogoča. Načrt prestrukturiranja lahko predvidi zmanjšanje oziroma povečanje osnovnega kapitala s stvarnimi vložki, izključitev prejemkov oziroma plačila odpravnine izključenih družbenikov oziroma delničarjev. Vsa določila v načrtu prestrukturiranja, ki niso v nasprotju s korporacijskim pravom, so lahko dogovorjena, tudi nadaljevanje razrešenega podjetja ali prenos pravic iz deležev oziroma članstva. Konverzija dolga v kapital ne opravičuje odstopa od pogodbe oziroma odpovedi pogodb, na podlagi katerih je dolžnik zavezan k določeni obligaciji. Prav tako ne zahteva spremembe obstoječih pogodb in dogovorov. Dvostranski pogodbeni dogovori so nični. Pogodbe, na podlagi katerih je dolžnik dolžan izpolniti neko obligacijo, ostanejo nespremenjene, dokler niso izpolnjene. Nadalje zakon določa, da kolikor konverzija terjatev predstavlja ukrep, ki za v dolžniku udeleženo osebo pomeni podlago za izstop iz pravne osebe ali iz entitete brez pravne subjektivitete, in ta oseba to možnost izkoristi, je višina morebitne odškodnine določena glede na premoženjsko stanje dolžnika. Izplačilo odškodnine je lahko zaradi preprečevanja neprimerne obremenitve za finančni položaj dolžnika podaljšan za tri leta. Ta znesek se ne obrestuje. Pri konverziji dolga v kapital je najprej zmanjšan osnovni kapital dolžnika na način enostavnega zmanjšanja osnovnega kapitala z namenom kompenziranja vrednosti znižanja in izgub. Posledično je osnovni kapital povečan z vrednostjo upniških terjatev. Upniki konvertirajo svoje terjatve do dolžnika, s čimer se znižajo obveznosti dolžnika do upnikov. V tem trenutku preneha terjatev do dolžnika.

Glede na novo ureditev § 254a InsO je mogoče vsako statusnopravno spremembo iz načrta prestrukturiranja, potem ko začne načrt pravno zavezovati, izvesti na način, ki je skladen z veljavno ureditvijo korporacijskega delovanja. Načrt prestrukturiranja s konverzijo terjatev morajo z namenom njegove učinkovitosti sprejeti upniki, potrditi pa ga mora insolvenčno sodišče. Pri glasovanju o potrditvi načrta konverzije so upniki razdeljeni v različne skupine, oblikovane na podlagi kriterijev pravne in dejanske narave. Smiselno oblikovanje različnih skupin upnikov lahko poveča možnosti sprejetja načrta konverzije, za kar mora glasovati večina upnikov v vsaki skupini in večina upnikov v vsaki skupini glede na vsoto zneskov terjatev. Obstoječi družbeniki oziroma delničarji dolžnika oblikujejo posebno skupino, njihove glasovalne pravice pa so odvisne od njihovega kapitalskega deleža v dolžniku, brez kakršnegakoli upoštevanja posebnih glasovalnih pravic oziroma njihovih omejitev. Nemška ureditev omogoča, da manjšinski delničarji oziroma družbeniki, ki imajo manj kot 1 % lastniškega kapitala, oblikujejo ločeno skupino pri glasovanju. Če se nihče od družbenikov oziroma delničarjev dolžnika ne udeleži glasovanja o konverziji, se njihovo privolitev domneva. Prav tako je mogoče soglasje vsake od skupin upnikov nadomestiti, in sicer v primeru če je večina upniških skupin glasovala za načrt konverzije, v primeru če so vse upniške skupine primerno udeležene pri aktivnostih načrta konverzije in v primeru če hkrati skupine upnikov, ki glasujejo proti načrtu niso v boljšem pravnem položaju brez potrditve načrta (npr. v

primeru likvidacije ali odvzema premoženja dolžniku). Obstoječi družbeniki oziroma delničarji dolžnika imajo tako kot manjšinski upniki zelo omejene možnosti nasprotovanja sprejetemu načrtu konverzije. Če želijo uveljavljati ugovor zoper sprejet načrt morajo dokazati, da so neenako obravnavani v načrtu, ugovor morajo vložiti na dan glasovanja o načrtu in dokazati morajo, da so ukrepi, predvideni v načrtu konverzije za odpravo neenake obravnave, neučinkoviti. Ko je načrt konverzije potrjen z ustrezno večino upnikov in začne pravno zavezovati, se lahko začnejo izvajati v njem predvideni ukrepi, sodni insolvenčni postopek pa se ustavi. Upnik mora zahtevati vpis svojega prispevka (terjatve) v sodnem registru pri navedbi deleža v osnovnem kapitalu, da pridobi učinkovite korporacijske pravice. Vrednost terjatve mora biti ocenjena na dan vložitve vloge na sodni register za povečanje osnovnega kapitala dolžnika. Glede na to, da lahko med podpisom načrta konverzije in njegovo učinkovitostjo (vpis v sodni register) poteče določen čas, je ocenjevanje vrednosti terjatev posebno opravilo.

Nemška ureditev rešuje tudi položaj, ko upnik ne konvertira vseh ali celotne terjatve v lastniški delež oziroma kapital dolžnika. ESUG vsebuje tudi določbe, ki pospešujejo konverzijo dolga v kapital, kot npr. da precenjenost upnikove terjatve ne vzpostavlja njegove odgovornosti na podlagi pravil o vzdrževanju kapitala in pravil o spremembi nadzora v dolžniku (prevzemna zakonodaja). Prav tako nemška ureditev predvideva določene davčne ukrepe, ki preprečujejo dvojno obdavčenje dolžnikovega kapitala in povečevanje davčnega ščita upnikov. Plačilo davka na dobiček se zaradi konverzije terjatev lahko odloži in se kasneje odpusti na podlagi odločitve pristojnega davčnega organa.

2. Republika Avstrija

Avstrija ima predinsolventni postopek urejen v Zakonu o prestrukturiranju podjetij iz leta 1997 (Unternehmensreorganisationsgesetz BGBI 1997/114). Predinsolventni postopek se mora začeti, če je kapitalska ustreznost (equity ratio) manjša od 8 % in če je hkrati doba poplačila dolga oziroma posojilno obdobje daljše od 15 let. Na podlagi avstrijske ureditve je dolžnik, če nastopijo omenjeni pogoji, dolžan pripraviti načrt prestrukturiranja. Problem neučinkovitosti avstrijske ureditve se kaže v odsotnosti učinkovitega orodja za zagotovitev prestrukturiranja, kot so pravila za zmanjšanje zaostalih dolgov. Zaradi tega mora dolžnik uporabiti enake pravne inštrumente, kot so na voljo po splošnih pravilih civilnega prava, značilni predvsem za izvensodno prestrukturiranje. Postopek, predviden na podlagi predmetne ureditve, ne vpliva na določila o odpovedi pogodb in tudi sicer omenjeni postopek ne vpliva na pogodbena razmerja.

Vsa dejanja dolžnika v zvezi s prestrukturiranjem njegovega dolga, ki jih je izvedel skladno s predmetnim postopkom, je mogoče izpodbijati zgolj pod strogimi pogoji za izpodbijanje dejanj v postopkih zaradi insolventnosti. Zakon posebej ureja pravila o uveljavljanju odgovornosti poslovodstva, ker ni pravočasno začelo postopka oziroma predvidenih procesnih opravil na podlagi te ureditve ter je hkrati izpolnjen pogoj, da je bil posledično zoper dolžnika v obdobju dveh let začet postopek zaradi insolventnosti.

Postopek prisilne poravnave (Compulsory composition proceedings) ni postopek izven postopkov zaradi insolventnosti, temveč je vpet v stečajni postopek. Dolžnik v stečaju mora namreč plačati znesek oziroma obseg dolga, dogovorjen znotraj postopka prisilne poravnave, zaradi česar je izvzet iz zahtevkov znotraj stečajnega postopka. Postopek prisilne poravnave se lahko začne s predlogom dolžnika v stečajnem postopku (tisti dolžnik, ki ni bil obtožen zlorabe stečaja ipd.). Dolžnik mora znotraj stečaja podati predlog o obsegu in času poplačila upnikov. Predloga za prisilno poravnavo ni mogoče vložiti, če slednji ne predvideva poplačila upnikov vsaj v obsegu 20 % njihovih terjatev in v obdobju dveh let. Fizične osebe so lahko poplačane v obdobu petih let. Če je časovni načrt za poplačilo upnikovih terjatev daljši od dveh let, potem mora biti obseg poplačila terjatev vsaj 30 %. Načrt prisilne poravnave ne učinkuje zoper upnike z ločitvenimi in izločitvenimi pravicami, niti na upnike z pravicami preferenčnega glasovanja. Pravice stečajnih upnikov nasproti dolžnikovim garantom in porokom ali proti odgovornosti stranke ne smejo biti omejene brez izrecnega soglasja. Večina stečajnih upnikov z glasovalnimi pravicami, ki so udeleženi v postopku prisilne poravnave, mora potrditi predlog za prisilno poravnavo. Za potrditev prisilne poravnave mora glasovati najmanj tri četrtine vseh upnikov. Če je prisilna poravnava potrjena s strani sodišča, potem je stečajni dolžnik zavezan upnikom izpolniti oziroma poplačati dogovorjen znesek v dogovorjene času.

Če med postopkom sklepanja dogovora o poplačilu dolga ni potrjena prisilna poravnava, se dolžnikovo premoženje unovči. Načrt poplačila zagotavlja nadaljnje možnosti strukture dolga. Načrt poplačila predstavlja posebno obliko prisilne poravnave. Gre za t.i. postopek dogovora o poplačilu dolga (Debt settlement proceedings). Načelne razlike se nanašajo na odsotnost s statutom določene minimalne vsote in na podaljšanje časovnega obdobja poplačila dolga na največ sedem let. Glede potrditve načrta poplačila mora biti zagotovljena enaka večina upnikov kot pri potrditvi prisilne poravnave. Če upniki ne potrdijo načrta poplačila, mora sodišče izpeljati dolžnikov predlog za znižanje odplačila dolga. Potrditev upnikov ni nujna. Dolžnik mora prepisati terjatve za sedem let na zaupnika upnikov. Postopek je uspešno zaključen, ko dolžnik poplača 50 % upnikovih terjatev v treh letih ali 10 % v sedmih letih, izven postopka prodaje bankrotiranega premoženja in v postopku odvzema premoženja. Če poplačila ni mogoče doseči v sedmih letih, lahko sodišče razglasi izjemo od izterjave dolga in zadrži postopek izvršbe za nadaljnja tri leta.

Če dolžnik ni sposoben poplačati dolgov, ali je prezadolžen, ali grozi neposredna nesposobnost poplačila, lahko predlaga postopek poravnave (Composition proceedins). Dolžnik mora predlogu za poravnavo predložiti vrsto dokumentov (obseg premoženja, seznam upnikov in dolžnikov, finančno stanje zadnjih treh let, predlog poravnave ipd.). Predlog za poravnavo mora vsebovati načrt, ki predvideva vsaj 40 % poplačilo upnikov v naslednjih dveh letih. Ta poravnava mora biti potrjena v devetdesetih dneh od začetka postopka. Glavne zahteve so podobne tistim, v postopku prisilne poravnave, s to razliko, da mora biti ta poravnava predmet sodne potrditve. V zaključni fazi postopka lahko pride do prekinitve postopka sklepanja poravnave brez dolžnikovega nadzora, do prekinitve z nadzorom upravitelja in do nadaljevanja postopka sklepanja poravnave pod nadzorom poravnalnega zaupnika.

V času trajanja postopka zaradi insolventnosti je lahko sprejet načrt finančnega prestrukturiranja, ki je sporazum med upniki in insolventnim dolžnikom o zmanjšanju ali odlogu poplačila terjatev upnikov. Ta postopek služi lažjemu poplačilu dolga. Za sklenitev sporazuma se zahteva soglasje večine upnikov in potrditev s strani stečajnega sodišča. Če je načrt finančnega prestrukturiranja sprejet z ustrezno večino upnikov in potrjen s strani stečajnega sodišča, je dolžnik oproščen svojih obveznosti, kolikor presegajo obseg načrta finančnega prestrukturiranja. Če dolžnik sam vloži predlog načrta finančnega prestrukturiranja, gre za drug postopek zaradi insolventnosti (Sanierungsverfahren §§ 166ff Insolvenzordnung). V stečajnem posotpku se zato najprej presodi, ali je načrt finančnega prestrukturiranja, ki ga je pripravil dolžnik, sploh mogoč. Določbe tega postopka so urejene od §§ 140 do 179 stečajnega zakona. Dolžnik mora v načrtu finančnega prestrukturiranja, ki ga sam predlaga, upniku ponuditi poplačilo 20 % terjatve v obdobju dveh let. Če dolžnik izpolnjuje pogoje skladno s § 169 stečajnega zakona ima v postopku saniranja možnost lastne uprave. Dolžnik mora v tem primeru upnikom predložiti načrt finančnega prestrukturiranja, ki bo predvidel poplačilo upnikovih terjatev v obdobju dveh let od sprejetja načrta v obsegu 30 % vrednosti terjatev. V primeru lastne uprave dolžnika se imenuje upravitelj, ki nadzoruje izvajanje načrta finančnega prestrukturiranja. Pravil o pretvorbi terjatev upnikov v delnice oziroma kapital dolžnika (debt to equitiy swap) avstrijska zakonodaja za primere insolventnosti še ne vsebuje. Morebitna uvedba teh predpisov je odvisna od razprav na že imenovani delovni skupini.

3. Kraljevina Španija

Španski insolvenčni zakon (Concursal, Ley 22/2003) ureja enoten postopek, imenovan »concurso«, ki nadomešča v prejšnji ureditvi zajeto razlikovanje med stečajem (quiebra) in odlogom plačila (suspension de pagos). Enoten postopek se lahko zaključi kot klasični stečajni postopek ali kot reorganizacija med insolventnim dolžnikom in upniki.

Španska insolvenčna zakonodaja je bila dopolnjena z možnostjo sklenitve dogovora pred nastankom insolventnosti. Skladno z novo ureditvijo je lahko dogovor, sklenjen med dolžnikom in večino upnikov (vsaj 75 %), zavezujoč za ostale upnike, ki niso stranka dogovora oziroma mu nasprotujejo. Učinkovitost takšnega dogovora nasproti upnikom, ki se z njim ne strinjajo, je predmet sodne presoje, ki upošteva določene pogoje in omejitve.

Ureditev sporazumov, ki jih dopušča nova ureditev med dolžnikom in upniki, se nanaša zgolj na odložitev datuma dospelosti oziroma zapadlosti terjatev in ne na morebitno odpustitev dolga oziroma konverzijo terjatev. Dogovori se lahko nanašajo na finančna posojila, dokler omenjena posojila niso zavarovana s stvarnopravnimi zavarovanji (in rem guarantee). Sodišče, ki mora potrditi omenjeni dogovor, mora presoditi, ali slednji ne zahteva nesorazmernega posega v pravni položaj upnikov, ki se z dogovorom ne strinjajo.

4. Francoska republika

Francoska ureditev insolvenčne zakonodaje, ki ureja postopke prestrkturiranja prezadolženega podjetja, omogoča dve vrsti postopkov pred nastopom insolventnosti. Prvi je t.i. »Conciliation, drugi pa t.i. »mandat ad hoc«. Pri prvem gre za postopek prestrukturiranja, ki ga nadzira sodišče. Sodišče na predlog dolžnika imenuje začasnega upravitelja, ki mora pripraviti projekt prestrukturiranja z namenom ugotovitve stanja podjetja in opredelitvijo načrta poplačila dolgov. Poplačilo je lahko odloženo ali celo zmanjšano, vendar ne več kot 50 % vrednosti. Načrt prestrukturiranja morata potrditi vsaj dve tretjini upnikov z neprerekanimi terjatvami. Sodišče lahko dopusti posamezne izvršilne postopke zoper dolžnika, dolžnik pa lahko razpolaga s svojim premoženjem. Sodišče izda sklep, s katerim začne postopek »Conciliation«, če so izpolnjeni vsi pogoji. Med tem postopkom se zoper dolžnika ne sme začeti postopek zaradi insolventnosti, izvršilni postopki se običajno prekinejo.

Pri drugem postopku gre za postopek na podlagi sporazuma, v katerem je imenovan strokovnjak (tretji) z namenom pogajanj z upniki o ukrepih za ponovno oživitev dolžnikovega poslovanja.

5. Republika Finska

Finska zakonodaja ne predvideva postopkov pred uvedbo postopka zaradi insolventnosti, vendar poslovna praksa kaže na to, da se večina bank in ostalih posojilodajalcev pred nastankom insolventnosti oziroma takoj po njenem nastanku pogaja z dolžnikom z namenom, da bi se izognil insolventnosti ali da se dovolj zgodaj začnejo izvajati ukrepi prestrukturiranja za rešitev dolžnikovega poslovanja. V praksi je uspešnost takšnega izvensodnega dogovarjanja 50 %. Dosežen dogovor je običajna pogodba civilnega prava. Zaradi takšne narave pogodbe so upniki manj pripravljeni v odpuščanje njihovih terjatev, predvsem dokler niso za to tudi drugi upniki. Edini način, da tudi ostali manjšinski upniki sprejmejo ukrepe iz dogovora, je uvedba sodnega postopka prestrukturiranja.

Poleg omenjenih dogovorov pred nastopom insolventnosti se v praksi pojavljajo tudi dogovori med dolžnikom in upniki med insolvenčnim postopkom prestrukturiranja, na podlagi katerih je terjatev upnika konvertirana v kapitalsko posojilo z nizkimi obrestmi. Če se postopek prestrukturiranja nadaljuje, lahko dobi upnik poplačano svojo terjatev kasneje, ko poslovanje dolžnika to omogoča. Če pa se nadaljnje prestrukturiranje nadaljuje v postopek insolventnosti, potem so upniki izpostavljeni še večjemu tveganju. Konverzija terjatev v kapital je za upnike zaradi neurejenosti postopka in pravil, ki bi ščitila njihov položaj, v primeru neuspelega prestrukturiranja lahko močno tvegana.

6. Kraljevina Belgija

Belgijska zakonodaja omogoča več možnosti postopkov pred nastopom insolventnosti. Eden takšnih je »preiskava poslovanja« (Commercial investigation). Gre za postopek ugotavljanja sposobnosti poslovanja podjetij, ki jo izvaja poseben sodni senat. Postopek je avtomatiziran, saj senat pridobiva podatke o finančnem in ekonomskem položaju podjetij in ima dostop do baze podatkov belgijske centralne banke. Namen tega postopka je pridobiti najzgodnejše podatke o finančnih težavah podjetja, kar povečuje možnost

potencialnega uspeha prihodnjega prestrukturiranja. Če se pojavi grožnja v zvezi z morebitno ogroženostjo nadaljnjega poslovanja podjetja, senat o tem obvesti belgijsko javno tožilstvo, ki lahko zahteva začetek postopka zaradi insolventnosti, lahko pa senat obvesti predsednika sodišča, ki imenuje začasnega upravitelja, ali sodnika posameznika, ki zahteva nadaljnje informacije. Postopek je nasproti upnikom zaupne narave, saj ni predvidenih nobenih ukrepov poseganja na premoženje dolžnika, temveč za pripravo predlogov prestrukturiranja in za svetovanje dolžniku k vložitvi zahteve za imenovanje mediatorja ali za vložitev predloga za sodno prestrukturiranje. Sodnik mora poročati senatu, slednji pa lahko od javnega tožilstva zahteva, da začne postopek zaradi insolventnosti ali sodno likvidacijo.

Naslednji od predinsolvenčnih postopkov je »imenovanje mediatorja« (Appointment of a Mediator). Gre za postopek, v katerem senat na podlagi predloga solventnega dolžnika imenuje neodvisnega mediatorja. Ta postopek pride v poštev, ko dolžnik proda določeno premoženje in potrebuje tretjega, ki bi se v njegovem imenu pogajal z upniki v zvezi s poplačilom njihovih terjatev z namenom, da zaščiti dobičkonosnost v trenutno neprofitabilni situaciji. V tem postopku ni mogoče poseči na dolžnikovo premoženje, mediator pa ima nalogo pomagati dolžniku s predlogi v pogajanjih z upniki, da bi se ohranilo poslovanje dolžnika.

Tretja oblika predinsolvenčnega postopka je »imenovanje javnega predstavnika« (Appointment of a Public Official). Upnik, manjšinski delničar ali delavec lahko od predsednika senata predlaga imenovanje javnega predstavnika, če je sicer solventen dolžnik ravnal na način, ki bi lahko ogrozilo njegovo nadaljnje poslovanje in če hkrati lahko imenovanje takšnega predstavnika zagotovi nadaljevanje poslovanja. Imenovani javni predstavnik ne more poseči na premoženje dolžnika, niti ne more predlagati začetka postopka zaradi insolventnosti. Zahteva za imenovanje javnega predstavnika ne vključuje tudi zahteve za začetek postopka zaradi insolventnosti. Upniki, delavci ali manjšinski delavci lahko od predsednika sodišča zahtevajo imenovanje t.i. javnega uslužbenca, in sicer če solventen dolžnik ravna proti nadaljnjemu obstoju poslovanja podjetja. Imenovanje takšnega uslužbenca lahko zagotovi nadaljnje poslovanje podjetja, vendar brez pristojnosti upravitelja. Tako imenovan uslužbenec ne more likvidirati premoženja. Njegovo imenovanje nima namena priprav podjetja na stečaj, temveč izpeljati finančno prestrukturiranje pod nadzorom sodišča.

Četrta oblika predinsolvenčnega postopka je postopek »medsebojnega dogovora« (Individual agreement), katerega namen je, da solventen dolžnik pogaja z upniki za dosego sporazuma o finančnem prestrukturiranju podjetja ali o rekonstrukciji dolga. V tem postopku ni predvidene posebne oblike potrditve takšnega sporazuma, zato sporazum ne zavezuje upnikov, ki ga niso podpisali. Posledično upniki, ki sporazuma ne podpišejo, ne morejo v zvezi z njim uveljavljati pravnih sredstev. Edini razlog za izpodbijanje sporazuma je ravnanje dolžnika ali upnikov, ki jim je mogoče očitati goljufivost oziroma zlorabo pravic, nepravično oceno vrednosti premoženja dolžnika ali poslabšanje pravnega položaja upnikov, ki sporazuma niso podpisali. Upniki, ki sporazuma ne podpišejo, se lahko seznanijo z njegovo vsebino le s soglasjem dolžnika. Če se po sklenitvi takšnega sporazuma začne insolvenčni postopek, lahko stečajni upravitelj razkrije v njegovo

vsebino. V tem postopku ni predvidenega odvzema dolžnikovega premoženja, niti ni predvidenega imenovanja insolvenčnega upravitelja.

Peta oblika preinsolvenčnega postopka je postopek sodnega prestrukturiranja na podlagi medsebojnega dogovora (Judicial reorganisation by way of individual agreement). Slednji se lahko začne le na podlagi predloga dolžnika, ki ga posreduje pristojnemu sodišču. Posredovanje predloga ipso facto prepoveduje začetek insolvenčnega postopka ali sodne likvidacije in prepoveduje nadaljevanje izvršilnih postopkov upnikov zoper dolžnika. Dolžnik v tem postopku z upniki sklene moratorij, v času veljavnosti katerega ni dopustno vlagati izvršilnih sredstev na nepremično ali premično premoženje, ni dopustno vložiti predloga za stečaj in posegati na premoženje dolžnika. Ta postopek se lahko začne, če je dolžnik v stanju insolventnosti, kar predpostavlja, da se je dolžnikovo premoženje zmanjšalo na manj kot polovico osnovnega kapitala. Postopek sodnega prestrukturiranja se lahko začne tudi, če je dolžnik že insolventen. Sodišče v tem postopku dovoli pogajanja med dolžnikom in upniki, hkrati imenuje dodeljenega sodnika, ki nadzira postopek pogajanj. Če dolžnik z izbranimi upniki ne more skleniti dogovora, lahko od sodišča zahteva, da ono presodi, v kakšnem obsegu se odložijo ali odpustijo dolžnikove obveznosti do upnikov. Če je dogovor dosežen, lahko dolžnik od sodišča zahteva, da dogovor potrdi, s čimer se postopek sodnega prestrukturiranja konča. V tem postopku ni predvidene posebne možnosti prijav upnikovih terjatev, vlaganja zahteve za potrditev in preizkus terjatev ali vlaganje zahteve za sodelovanje v postopku pogajanj. Tako dosežen sporazum med dolžnikom in nekaterimi upniki ne zavezuje ostalih upnikov, zaradi česar upniki, ki niso stranke sporazuma, niso dolžni zmanjšati svojih terjatev, za razliko od postopka skupnega dogovora, pri katerem večina upnikov glasuje o znižanju posameznih terjatev upnikov. Vsebina sporazuma ni javna. Upniki lahko izpodbijajo takšne sporazum le iz zelo omejenih razlogov. Na podlagi takšnega sporazuma ni mogoče izvesti prisilnega odvzema dolžnikovega premoženja. Dodeljeni sodnik v tem postopku zgolj ocenjuje dolžnikove napore v pogajanjih in ni njegov predstavnik v postopku pogajanj, niti ne prevzame nadzora nad dolžnikovim premoženjem oziroma njegovim poslovanjem. V tem postopku lahko dolžnik predlaga imenovanje posebnega upravitelja, ki mu pomaga pri izvedbi finančnega prestrukturiranja, nima pa pristojnosti stečajnega upravitelja. Posebni upravitelj le nudi svojo pomoč pri poslovanju dolžnika, nima pa pristojnosti izvrševanja prisilnih ukrepov nad dolžnikom.

Šesta oblika predinsolvenčnega postopka je imenovanje začasnega upravitelja (Appointment of a provisional administrator), ki ga izvede sodišča na zahtevo javnega tožilstva oziroma vsake druge zainteresirane stranke. Istočasno sodišče začne postopek reorganizacije, če je dolžnik z napačnimi poslovnimi odločitvami ogrozil nadaljevanje njegovega poslovanja. Ko se začne ta postopek, se lahko poseže na dolžnikovo premoženje, nadzor in razpolaganje s premoženjem dolžnika pa prevzame začasni upravitelj.

7. Republika Hrvaška

Zakon o finančnem poslovanju in predstečajnem sporazumu (Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi) ureja finančno poslovanje podjetij, pogoje za izpolnitev finančnih obveznosti in pravne posledice neizpolnjevanja teh obveznosti, postopek sklenitve predstečajnega sporazuma, druga vprašanja, povezana z omenjeno problematiko in prekrškovne določbe. Zakon uvaja disciplino v finančno poslovanje podjetij in roke za izpolnitev plačilnih obveznosti ter posledično zmanjšanje nelikvidnosti. Cilj zakona je omogočiti prestrukturiranje podjetij, v skladu s katerim bi postali likvidni in solventni, kot tudi doseči ugodnejše poravnavo terjatev upnikov od tistih, ki bi zoper dolžnika začeli stečajni postopek. Namen zakona je tudi možnost prestrukturiranja podjetja na način, da bo sposobnejši in konkurenčnejši na trgu, kar bo v korist upnikov, zaposlenih, lastnikov in celotnega gospodarstva ter hkrati za ohranitev trajnih delovnih mest in povečanje zaposlenosti.

Z določbami o finančnem poslovanju, ki veljajo tako za podjetnike, kot za pravne in fizične osebe, ki delujejo na trgu zaradi ustvarjanja dobička, so določene obveznosti organov poslovodstva in nadzornega sveta za zagotovitev likvidnosti in solventnosti, načinom upravljanja s premoženjem in dolžnostmi izpolnitve vseh svojih obveznosti. Likvidnost je opredeljena kot sposobnost pravočasnega izpolnjevanja denarnih obveznosti, solventnost pa predstavlja trajno sposobnost izpolnjevanja vseh obveznosti. Nadaljnje obveznost poslovodstva je spremljanje, ocenjevanje in vzdrževanje ustrezne ravni kapitala in dolgoročnega financiranja v zvezi s tveganji za poslovanje (kapitalska ustreznost). Zakon za nastanek kapitalske neustreznosti predvideva, da se pojavi, ko je izguba tekočega leta skupaj z nakopičenimi izgubami dosegla polovico zneska osnovnega kapitala. V primeru nastopa kapitalske neustreznosti mora poslovodstvo analizirati vzroke in predlagati ukrepe za doseganje mejnih vrednosti kapitalske ustreznosti. Izpolnjevanje finančnih obveznosti podjetij se lahko dogovori znotraj obdobja šestdesetih dni, ali izjemoma tristo šestdesetih dni, pod pogojem, da dolžnik upniku zagotovi zavarovanje z učinkom sklepa o izvršbi. Ko oseba javnega prava nastopa kot dolžnik podjetja, pogodbeni rok za plačilo finančnih obveznosti znaša do trideset dni oziroma izjemoma do šestdeset dni.

Nastanek nelikvidnosti in insolventnosti je opredeljen kot:

a) zamuda pri izpolnjevanju obveznosti, katerih stroški presegajo 20% obveznosti iz zadnjega finančnega poročila za več kot šestdeset dni ali
b) zamuda pri izplačilu plač v višini dogovorjene plače in s tem povezanih davkov in prispevkov za več kot trideset dni.

Podjetnik, ki pride v stanje plačilne nesposobnosti ne sme sprejemati ukrepov, ki bi povzročili škodo, ali spravili upnike v slabši položaj. Od dneva insolventnosti mora sprejemati ukrepe za finančno prestrukturiranje za ponovno vzpostavitev likvidnosti, in če so z ukrepi, sprejetimi zunaj procesa sklepanja predstečajnega sporazuma, ne uspe vzpostaviti likvidnostne situacije, mora v šestdesetih dneh začeti postopek sklepanja predstečajnega sporazuma.

Zakon opredeljuje postopek predstečajnega reševanja podjetij s sklenitvijo predstečajnega sporazuma samostojnih podjetnikov in obrtnikov. Slednji mora biti potrjen tako s strani dolžnika kot potrebne večine upnikov. Postopek sklepanja predstečajnega sporazuma se izvaja v regionalnih centrih finančne agencije, medtem ko je za primer, ko skupni znesek obveznosti presega višino opredeljeno v zakonu, podana izključna pristojnost pokrajinskega sveta. Postopek sklepanja predstečajnega sporazuma je lahko uveden na predlog dolžnika. Zaključen mora biti v roku sto dvajsetih dni od njegovega začetka, ali v primeru skrajšanega postopka predstečajne poravnave v roku šestdesetih dni. Predlog za postopek sklepanja predstečajnega sporazuma med drugim vključuje: poročilo o finančnem stanju in poslovnem načrtu za finančno in poslovno prestrukturiranje, poročilo zakonitega revizorja (vrednotenje družbe in njegovo pozitivno mnenje o načrtu finančnega in poslovnega prestrukturiranja), seznam sredstev in obveznosti dolžnika, izjavo, da sklenitev predstečajnega sporazuma ne bo vplivalo na terjatve delavcev, kot tudi opisi pogajanj z upniki. V zvezi s finančnim in poslovnim prestrukturiranjem je treba opredeliti dejstva in okoliščine, ki kažejo na obstoj pogojev za začetek postopka za sklenitev predstečajnega sporazuma, izračun pomanjkanja likvidnih sredstev na dan računovodskih izkazov, opis finančnega in poslovnega prestrukturiranja in izračun njihovih učinkov na nelikvidnosti, donosnost poslovanja in odprave plačilne nesposobnosti, poslovni načrt za obdobje petih let in načrtovano bilanco stanja, predlog predstečajnega sporazuma, ki mora vključevati analizo terjatev po velikosti in kategorije in izračun stroškov prestrukturiranja.

Zakon določa finančno prestrukturiranje - zmanjšanje in odlog plačila obveznosti, povečanje osnovnega kapitala, odplačilo dolga v obrokih, spreminjanje zapadlosti obresti in druge pogoje posojila ali odpusta dolga, likvidacija ali prenos premoženja pri izpolnitvi zahtevka, izvajanje, spreminjanje ali opustitev zastavne pravice, ki zagotavlja dodatno zavarovanje od dolžnika ali tretjih oseb, konverzija terjatev upnikov v kapitalske deleže, povezovanje podjetniških sporazumov in / ali dokapitalizacija s strani strateškega partnerja, kot tudi drugi ukrepi, ki omogočajo, da dolžnik zopet postane likviden in solventen. Kadar je dolžnik organiziran kot družba z omejeno odgovornostjo, se lahko v predlogu za sklenitev predstečajnega sporazuma upnikom ponudi: soglasje za zmanjšanje terjatev in podaljšanje rokov plačila terjatev in / ali njihove terjatve prenesejo v kapitalski delež dolžnika. Poleg tega lahko dolžnik upnikom z zavarovanimi terjatvami ponudi določeno število delnic ali večji nominalni znesek delnic, kot tistim, ki je namenjen za nezavarovane terjatve. V postopku povečanja osnovnega kapitala dolžnika se za izvedbo finančnega prestrukturiranja uporabljajo ustrezne določbe zakona o gospodarskih družbah. Odločitev o sprožitvi postopka sklenitve predstečajnega sporazuma je v pristojnosti sodišča. Sodišče pozove upnike, da v roku tridesetih dni prijavijo svoje terjatve ter ločitvene in izločitvene upnike, da v roku tridesetih dni o svojih pravicah obvestijo sodišče.

Upniki z izločitveno pravico (zavarovani upniki) imajo položaj upnikov v postopku sklenitve predstečajnega sporazuma zgolj, če jim je dolžnik osebno odgovoren, ali če so se odpovedali svojim pravicam, s čimer pridobijo tudi glasovalne pravice. V nasprotnem primeru predstečajni sporazum zoper njih ne učinkuje. Če se zavarovani upniki ne odrečejo svojim pravicam, imajo pravico vložiti na sodišče ali pri notarju predlog za

izvršitev javne prodaje stvari ali uresničitev pravice. O potrditvi načrta finančnega prestrukturiranja odločajo upniki z glasovanjem. Pri glasovanju o potrditvi predstečajnega sporazuma za finančno prestrukturiranje delijo na tri ali več skupin, od katerih je ena sestavljena z upniki iz javne uprave in delniških družb, druga z upniki finančnih institucij in ostale z drugimi upniki. Načrt finančnega prestrukturiranja se šteje za sprejetega, če so zanj glasovali upniki, katerih terjatve presegajo polovico vrednosti prijavljenih terjatev v vsaki skupini upnikov, ali če zanj glasujejo upniki, katerih terjatve presegajo 2/3 vrednosti vseh prijavljenih terjatev. Če načrt finančnega prestrukturiranja ni sprejet, se postopek sklepanja predstečajnega sporazuma prekine, razen če upniki, katerih terjatve predstavljajo večino vseh prijavljenih terjatev, predlagajo predložitev spremenjenega načrta finančnega prestrukturiranja. Dolžnik, ki se ne strinja z načrtom finančnega prestrukturiranja, predlaganim s strani upnikov, lahko predloži nov načrt finančnega prestrukturiranja. Če niti ta načrt ne dobi ustrezne večine, se postopek sklepanja predstečajnega sporazuma prekine. Hrvaška zakonodaja ureja tudi skrajšani postopek sklepanja predstečajnega sporazuma, v katerem je potrebno predlogu priložiti poročilo o finančnem položaju in poslovanju dolžnika, skupni znesek terjatev upnikov na dan računovodskih izkazov, seznam upnikov, ki imajo ločitveno pravico, izjavo, da če je dogovor predstečajnega sporazuma sklenjen, da ne bo vplival na terjatve delavcev, overjeno izjavo dolžnika, da so računovodski izkazi v celoti in pošteno odražajo finančno stanje in poslovanje, overjene sporazume o sprejetju načrta finančnega prestrukturiranja z upniki, katerih terjatve presegajo z zakonom opredeljeno večino.

V obdobju od začetka do konca postopka sklenitve predstečajnega sporazuma lahko dolžnik plača le s predhodnim soglasjem skrbnika predstečajnega sporazuma. Postopki izvršbe in zavarovanja, ki so bili začeti pred začetkom postopka za sklenitev predstečajnega sporazuma, se prekinejo. V času postopka za sklenitev predtečajnega sporazuma se zoper dolžnika ne more začeti izvršba zaradi zavarovanja, niti izvršba zaradi poplačila terjatve, v zvezi s skatero obstaja izvršilni naslov, kar ne velja za ločitvene in izločitvene upnike, ki so prednostno pravico dobili šestdeset dni pred uvedbo postopka sklenitve predstečajnega sporazuma. Na začetku postopka za sklenitev predstečajnega sporazuma se terjatev pobota z nasprotnimi terjatvami dolžnika. V skladu z določbami zakona, mora dolžnik zagotoviti, da bodo vsi ukrepi finančnega prestrukturiranja iz načrta prestrukturiranja, glede katerih so upniki sprejeli predstečajni sporazum, izvedeni v času, ki je bil predviden. Dolžnik mora za vsako koledarsko trimesečje sestaviti poročilo o izvajanju finančnega prestrukturiranja. Od dne začetka postopka za sklenitev predstečajnega sporazuma pa do zapadlosti terjatev obresti ne tečejo. S potrditvijo predstečajnega sporazuma je dolžnik prost obveznosti, da upniku plača več, kot je določeno v predstečajnem sporazumu, roki in drugi pogoji izplačila pa so določeni v predstečajnem sporazumu. Terjatve upnikov iz predstečajnega sporazuma so v celoti poravnane, če so poravnani zneski, navedeni v predstečajnem sporazumu, dokler upniki, ki so že poravnali svoje terjatve, prijavljajo v stečajnem postopku skupno terjatev zmanjšano za poravnan znesek po predstečajnem sporazumu.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:
Predlog zakona predvideva ureditev novega postopka zunajsodnega prestrkturiranja s krovnim sporazumom, ki pomeni cenejši in hitrejši postopek prestrukturiranja, saj bo sodišče v postopku brez oklica izvedlo zgolj sodno potrditev takšnega sporazuma, v postopku z oklicem pa bo sodišče objavilo oklic o začetku postopka zunajsodnega prestrukturiranja, skupaj s seznamom upnikov, s katerim bo pozvalo upnike, da prijavijo svoje terjatve in izvedlo sodno potrditev takšnega sporazuma. Pri izdaji sklepa o potrditvi krovnega sporazuma bo sodišče presojalo obstoj dejstev na podlagi verjetnosti, ki se smiselno enako zahteva pri presoji dejstev v zvezi z ukrepi zavarovanja v izvršilnih postopkih. Takšen dokazni standard bo omogočil sodno presojo, ki bo bistveno hitrejša in enostavnejša ter zaradi tega cenejša.

Nadalje predlog zakona predvideva ureditev novega sodnega postopka, ki bo izveden pred uvedbo stečajnega postopka, t.i. predstečajni postopek, ki pomeni cenejši in hitrejši postopek prestrukturiranja podjetja, saj bo sodišče podobno kot v postopku zunajsodnega prestrukturiranja z objavo oklica o začetku postopka zunajsodnega prestrukturiranja, skupaj s seznamom upnikov, s katerim bo pozvalo upnike, da prijavijo svoje terjatve in izvedlo sodno potrditev takšnega sporazuma. Pri izdaji sklepa o potrditvi krovnega sporazuma bo sodišče presojalo obstoj dejstev na podlagi verjetnosti, ki se smiselno enako zahteva pri presoji dejstev v zvezi z ukrepi zavarovanja v izvršilnih postopkih. Takšen dokazni standard bo omogočil sodno presojo, ki bo bistveno hitrejša in enostavnejša ter zaradi tega cenejša.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:
Predlog zakona določa dolžnost dolžnika, da slednje, ko ugotovi obstoj insolventnosti skladno z določbami ZFPPIPP ali ko kot dober gospodar ugotovi oziroma bi moral ugotoviti, da v roku enega leta dolžnik ne bo sposoben poravnavati svojih obveznosti, niti zagotoviti financiranja, o tem obvesti družbenike in ključnim upnikom nemudoma ponudi začetek pogajanj o sklenitvi krovnega sporazuma. V primeru zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem mora dolžnik predložiti sodišču podpisan moratorij, seznam upnikov in predlog za objavo oklica, nakar bo sodišču v primeru sklenjenega krovnega sporazuma predložil slednjega v sodno potrditev. V primeru brez oklica bo dolžnik v primeru sklenjenega krovnega sporazuma slednjega predložil sodišču v sodno potrditev.

Predlog zakona določa nov predstečajni postopek, kateri se začne na podlagi sklepa sodišča, predlog za njegov začetek pa lahko vloži dolžnik, upravitelj, če bo imenovan ali vsak upnik. V primeru, da bo v predstečajnem postopku sklenjen krovni sporazum, bo slednji predložen v sodno potrditev.

Ostalih obveznosti sodišče v zvezi s krovnim sporazumom in njegovo potrditvijo, razen, kakor je navedeno, nima. Seveda pa je zagotovljeno sodno varstvo in skladno z veljavno ureditvijo tudi morebitno uveljavljanje pravic v pravdnem oziroma nepravdnem postopku.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:
Predlog zakona nima posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo:
Predlog zakona bo imel obsežne učinke na zagon gospodarske aktivnosti v Sloveniji, saj je kot njegova ključna posledica predvidena razdolžitev prezadolženih podjetij in izvedba finančnega prestrukturiranja, ki bo v nekaterih primerih pripeljalo do spremembe lastniške strukture, ta pa bo omogočila poslovno prestrukturiranje podjetij in ohranitev nadaljnjega poslovanja njihovih zdravih jeder.

Postopek zunajsodnega prestrukturiranja in predstečajni postopek sta namenjena ohranitvi poslovanja prezadolženih podjetij, katera so že insolventna. Predvidena možnost sklepanje krovnega sporazuma v stečajnem postopku in v postopku prisilne poravnave pa omogoča oživitev podjetij, ki so v stečaju predvidena za likvidacijo oziroma hitrejše okrevanje tistih, ki se zaradi narave prisilne poravnave ne morejo bolj učinkovito prestrukturirati.

Stečajni postopek predstavlja konec poslovanja gospodarskega subjekta in s tem tudi ukinitev delovnih mest. Z navedenimi rešitvami se izboljšujejo možnosti za ohranitev gospodarskih subjektov, s tem pa omogočajo tudi pogoji za stabilnejše delovanje gospodarskega sistema.

S finančnim prestrukturiranjem bodo podjetja očistila svoje bilance, banke pa bodo svoje terjatve, ki bi bile ob morebitnem stečaju zagotovo manj vredne, preoblikovale v lastniške deleže dolžnika, s čimer bodo izgube manjše, v primeru uspešnega nadaljnjega poslovnega prestrukturiranja in ob morebitni uspešni prodaji tako saniranega podjetja pa bodo lahko dobile povrnjeno celotno vrednost terjatev. Takšno prestrukturiranje bo imelo ugodne učinke tudi na bančni sektor, ki bo znova lahko začel posojati denar za financiranje poslovanja saniranih podjetij.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju:
Predlog zakona bo imel posledice tudi na zmanjšanje brezposelnosti, saj bodo banke zopet zainteresirane kreditirati podjetja. Hkrati se bo zaradi saniranja prezadolženih vendar konkurenčno rentabilnih podjetij okrepila gospodarska aktivnost, podjetja bodo lahko ponovno začela investirati. Največji učinek bo imel predlog zakona na ohranitev zdravih jeder gospodarstva, s čimer bodo delovna mesta, ki bi bila sicer kot posledica izvedenih stečajev ukinjena, zagotovljena še naprej.

Predlog zakona predvideva pri odločanju o sklenitvi krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju oblikovanje razredov, med katerimi se bo lahko ob izrecnem soglasju delavcev oblikoval razred delavcev, ki bodo imeli glasovalno pravico in bodo lahko odločali o usodi krovnega sporazuma.

Predlog zakona posebej ureja položaj upnikov-delavcev, in sicer določa, če obstajajo v postopku zunajsodnega prestrukturiranja zapadle neizplačane terjatve do delavcev, mora krovni sporazum določiti njihovo sto odstotno poplačilo. Izjema je določena, če vsi delavci, ki imajo v postopku zunajsodnega prestrukturiranja zapadle neizplačane terjatve do dolžnika. V tem primeru se, če delavci soglašajo, da krovni sporazum učinkuje tudi na te terjatve, obvezno oblikuje razred delavcev.

Predlog zakona predvideva, da lahko krovni sporazum, če se oblikuje razred delavcev, predvideva konverzijo terjatev ali dela terjatev delavcev v kapital z upnikovo opcijsko pravico, da od dolžnika zahteva odkup konvertiranega kapitalskega deleža v roku največ treh let, po nominalni vrednosti konvertiranih terjatev, z zakonskimi zamudnimi obrestmi, za čas od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma do plačila, povečanih za 10 odstotkov. Glede tako konvertiranih terjatev delavci nimajo glasovalnih pravic za sklenitev krovnega sporazuma in ne obstaja obveznost uvrstitve v razred. Glede odkupa lastnih delnic delavcev se za dolžnika ne uporabljajo določbe 247. člena ZGD-1. Obveznost dolžnika do odkupa kapitalskega deleža je inkorporirana v kapitalski delež.

Predlog zakona hkrati določa, da se za podjetja, ki nimajo zaposlenih, ne bodo uporabljale določbe o predstečajnem postopku, temveč bo podjetje obravnavano skladno z določbami ZFPPIPP.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja:
Predlog zakona nima posledic na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa
Vlada oziroma resorno ministrstvo bo predstavilo zakon širši javnosti z javno oziroma spletno predstavitvijo sprejetega zakona.

Ministrstvo za pravosodje bo spremljalo izvajanje sprejetega zakona.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona
V času globalne finančne krize in posebnostih pravno-ekonomske situacije, ki jih prinaša, ter ob negativnih posledicah te situacije za celotno slovensko gospodarstvo, je treba pritrditi spoznanju, da v takšni situaciji za nastanek insolventnosti gospodarske družbe ni mogoče celotne odgovornosti ugotoviti zgolj na ravni posamezne družbe oziroma njenega poslovodstva, lastnikov, temveč obstaja predpostavka, da je družba zašla v težave zaradi sistemskih težav gospodarstva. Takšne situacije posamezna družba ne more nadzirati, niti je ne more obravnavati kot razumno poslovno tveganje. V okolju sistemskega bankrota, ko je težko zagotoviti alternativne ekipe managerjev, oceniti vrednosti premoženja gospodarske družbe, saj je trg popolnoma nelikviden, klasični postopki so predragi in neučinkoviti, sodišča in upravitelji preobremenjeni in ko takšna situacija izjemno vpliva na makroekonomski položaj celotnega gospodarstva, klasični instituti insolvenčnega prava niso več ustrezna rešitev.

Predlog gre zato v smeri sistemske razdolžitve prezadolženih podjetij in ohranjanja njihovih zdravih delov poslovanja, zaradi česar je potrebno urediti tudi možnost zunajsodnem pospešenega sklepanja sporazumov o finančnem prestrukturiranju. Predlagana ureditev bo omogočila hitro in učinkovito finančno prestrukturiranje prezadolženih podjetij, tako z ureditvijo postopka zunajsodnega prestrukturiranja, ki bo omogočil pregledno in transparentno sklepanje izvensodnih poravnav oziroma sporazumov ter hkrati zagotovil ustrezno pravno varnost udeležencem v teh postopkih, kot z ureditvijo predstečajnega postopka. Z ureditvijo postopka hitrega finančnega

prestrukturiranja prezadolženih podjetij bo v razmerju do realnega sektorja omogočena tudi sanacija bančnega sistema. Vsekakor bo zagotovljen večji obseg prevzemanja odgovornosti lastnikov pri izvedbi finančnega prestrukturiranja, hkrati pa bo z nekaterimi instituti zagotovljeno oblikovanje nove lastniške strukture, kar bo omogočilo nadaljnje poslovno prestrukturiranja podjetja in preprečilo ponovni nastanek njegove ponovne nelikvidnosti.

II. BESEDILO ČLENOV

PREDLOG ZAKONA O SISTEMSKI RAZDOLŽITVI

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen
(vsebina zakona)

Ta zakon ureja postopek in materialnopravna pravila za sporazumno finančno prestrukturiranje in razdolžitev insolventnih dolžnikov, ki so organizirani kot delniška družba ali družba z omejeno odgovornostjo.

2. člen
(uporaba zakona)

(1) Ta zakon se uporablja samo v naslednjih primerih:

- če poslovodstvo dolžnika kot dober gospodar ugotovi ali bi moralo ugotoviti, da najkasneje v roku enega leta dolžnik ne bo sposoben poravnavati svojih obveznosti, niti zagotoviti drugega financiranja
- če poslovodstvo dolžnika skladno z določbami ZFPPIPP ugotovi obstoj dolžnikove insolventnosti,
- če dolžnik v predlogu krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju po tem zakonu poda izjavo o insolventnosti,
- če je zoper njega začet predstečajni postopek po tem zakonu,
- če je zoper njega uveden postopek prisilne poravnave po ZFPPIPP.

(2) Ta zakon se ne uporablja za finančno prestrukturiranje in razdolžitev finančnih družb.

(3) Finančna družba je pravna oseba s sedežem v Republiki Sloveniji, ki je opredeljena kot subjekt nadzora v zakonih, ki urejajo Banko Slovenije, bančništvo, trg finančnih instrumentov, zavarovalništvo, investicijske sklade in družbe za upravljanje, finančne konglomerate, zlasti pa je finančna družba kreditna institucija, finančna institucija, družba za upravljanje, investicijska družba, investicijsko podjetje, zavarovalnica, pozavarovalnica, pokojninska družba, nadzorovana oseba, ki je na podlagi zakona, ki ureja finančne konglomerate del finančnega konglomerata, in družba, ki opravlja finančni zakup (leasing), kot ga opredeljuje zakon, ki ureja bančništvo.

3. člen
(pojmi in kratice)

(1) V tem zakonu uporabljeni pojmi in kratice imajo naslednji pomen:

- ZFPPIPP je Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Ur.l. RS, št. 126/07, 40/09, 59/09, 52/10, 106/10-ORZFPPIPP21, 26/11, 47/11, 87/11-ZPUOOD, 23/12 Odl.US: U-I-185/10-18, Up-1409/10-20, 48/12 Odl.US: U-I-285/10-13, 47/13, 63/13),

- ZGD-1 je Zakon o gospodarskih družbah (Ur.l. RS, št. 42/06 (60/06 popr.), 26/07-ZSDU-B, 33/07-ZSReg-B, 67/07-ZTFI (100/07 popr.), 10/08, 68/08, 23/09 Odl.US: U-I-268/06-35, 42/09, 65/09-UPB3, 83/09 Odl.US: U-I-165/08-10, Up-1772/08-14, Up-379/09-8, 33/11, 91/11, 100/11 Skl.US: U-I-311/11-5, 32/12, 57/12, 44/13 Odl.US: U-I-311/11-16),

- ZUKSB je Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (Ur.l. RS, št. 105/12, 102/12 Odl.US: U-II-1/12-23, U-II-2/12-22, 63/13-ZS-K),

- OZ je Obligacijski zakonik (Ur.l. RS, št. 83/01, 32/04, 28/06 Odl.US: U-I-300/04-25, 29/07 Odl.US: U-I-267/06-41, 40/07, 97/07-UPB1, 30/10 Odl.US: U-I-207/08-10, Up-2168/08-12),

- stari družbenik je družbenik dolžnika, ki ima do konverzije, izvedene po tem zakonu, delež v kapitalu dolžnika, in ga po izvedeni konverziji nima več ali je v zunajsodnem postopku zmanjšan,

- enote sektorja države so institucionalne enote, ki so skladno s predpisi, ki urejajo klasifikacijo institucionalnih sektorjev, opredeljene kot sektor država,

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen kakor v ZFPPIPP.

4. člen
(razdolžitev)

(1) Razdolžitev po tem zakonu je prestrukturiranje dolžnikovih obveznosti zlasti z naslednjimi ukrepi:
- znižanje obrestne mere,
- podaljšanje ročnosti odplačila dolga,
- odpust dolga,
- zmanjšanje osnovnega kapitala zaradi pokrivanja izgub,
- konverzija upnikove terjatve v kapital dolžnika,
- izločitev dolžnikovega premoženja in ustanovitev pravne osebe, v kateri je edini družbenik dolžnik, z novim stvarnim vložkom.

(2) Razdolžitev se izvede na podlagi krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju (v nadaljnjem besedilu: krovni sporazum), ki ga sklene s tem zakonom določena večina upnikov in ki ga s sklepom potrdi sodišče.

5. člen
(pristojnost in sestava sodišča)

(1) Za odločanje v postopkih po tem zakonu je pristojno okrožno sodišče, na območju katerega ima dolžnik svoj sedež.

(2) Za odločanje o pritožbah je pristojno Višje sodišče v Ljubljani.

(3) V postopkih po tem zakonu odloča sodnik ali sodnica (v nadaljnjem besedilu: sodnik) posameznik.

(4) Sodniški pomočnik lahko v postopkih po tem zakonu izvaja javne objave in obvešča druge javne evidence in registre o dejstvih, ki se vpišejo v te evidence in registre.

6. člen
(spletne strani za javne objave)

(1) Sodne odločbe, izdane po tem zakonu, in drugi dokumenti, za katere ta zakon tako določa, se objavijo na spletnih straneh Agencije za javnopravne evidence in storitve (AJPES).

(2) Na spletnih straneh za objave v postopkih po tem zakonu je treba v zvezi s posameznim postopkom objaviti:
1. naslednje podatke o posameznem postopku:
    - firmo, sedež in poslovni naslov dolžnika, ter matično številko, s katero je vpisan v sodni register,
    - sodišče, ki vodi postopek in opravilno številko zadeve,
    - identifikacijske podatke o upravitelju, če je imenovan,
    - začetek postopka, potek roka za prijavo terjatev v postopku in podatke o drugih procesnih dejanjih v postopku,
2. oklic o začetku postopka zunajsodnega prestrukturiranja, oklic o razpisu naroka in druge oklice ali pozive za glasovanje, ki jih po tem zakonu izda sodišče,
3. vse zapisnike o narokih,
4. mnenja in druge listine, ki jih je dolžan pripraviti upravitelj po tem zakonu,
5. vloge strank postopka in druga sodna pisanja, za katere ta zakon določa, da se objavijo.

(3) Spletne strani za objave v postopkih po tem zakonu upravlja AJPES.

(4) Spletne strani za objave v postopkih po tem zakonu morajo biti zasnovane tako, da je vsakomur omogočen brezplačen vpogled v podatke, objavljene na teh straneh, in sicer:
    1. po datumu objave,

2. po opravilni številki postopka ali sodišču, ki vodi ta postopek,
3. po kateremkoli identifikacijskem podatku, s katerim je vpisan v sodnem registru, in po davčni številki.

(5) Sodišče vse odločitve in vloge objavi na dan izdaje oziroma prejema.

(6) Velja neizpodbitna domneva, da se je stranka postopka ali druga oseba seznanila z vsebino sodne odločbe, vloge druge stranke ali drugega pravnega dejanja iz prvega in drugega odstavka tega člena s potekom osmih dni po objavi tega pravnega dejanja.

(7) Za objave iz prvega odstavka tega člena je treba ob objavi oklica o začetku postopka plačati pavšalno nadomestilo, ki ga določi tarifa, ki jo sprejme AJPES v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

(8) Vlada Republike Slovenije določi podrobnejša pravila o objavah v postopkih po tem zakonu.

7. člen
(elektronsko poslovanje)

(1) V postopku zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem in v predstečajnem postopku se pisanja lahko vlagajo na sodišče tudi elektronsko po pravilih, ki jih za vlaganje elektronskih pisanj določa ZFPPIPP.

(2) Sodišče izda izvirnik odločbe v elektronski obliki po pravilih, ki jih določa ZFPPIPP.

(3) Odvetniku, ki zastopa stranko v postopku po tem zakonu, in upravitelju se vsa sodna pisanja vročajo elektronsko v njegov varni elektronski poštni predal po pravilih, ki jih določa ZFPPIPP.

(4) Odvetniku za zastopanje stranke v postopku po tem zakonu ni treba predložiti pooblastila.

8. člen
(obvestila in vpisi sprememb pravnih dejstev)

(1) Sodišče o odločbi, na podlagi katere nastopijo spremembe pravnih dejstev, ki se vpisujejo v sodni register in centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, isti dan, ko jo izda, obvesti registrsko sodišče, ki je krajevno pristojno odločati o vpisih v sodni register glede subjekta, na katerega se nanaša vpis, in klirinško depotno družbo (v nadaljnjem besedilu: KDD). Odločbo priloži obvestilu.

(2) Registrsko sodišče in KDD odločita o vpisu pravnega dejstva na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka.

9. člen

(podrejena uporaba pravil pravdnega postopka)

(1) Za postopek po tem zakonu se glede vprašanj, ki s tem zakonom niso urejena, smiselno uporabljajo pravila zakona, ki ureja pravdni postopek.

(2) V postopkih po tem zakonu ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje, niti predlagati obnove postopka ali vložiti revizije.

(3) Kdor je zamudil rok ali izostal z naroka, na katerem bi moral podati predloge, izjave ali ugovore, jih po poteku roka ali po zaključku naroku ne more več podati.

2. POSTOPEK ZUNAJSODNEGA PRESTRUKTURIRANJA S KROVNIM SPORAZUMOM

2.1 Pogajanja in moratorij

10. člen
(dolžnost pogajanja)

(1) Ko poslovodstvo dolžnika ugotovi obstoj dolžnikove insolventnosti ali ko kot dober gospodar ugotovi ali bi moral ugotoviti, da v roku enega leta dolžnik ne bo sposoben poravnavati svojih obveznosti, niti zagotoviti drugega financiranja, je poslovodstvo dolžnika dolžno o tem obvestiti družbenike in ključnim upnikom takoj ponuditi začetek pogajanj o sklenitvi krovnega sporazuma. Pogajanja lahko zahteva tudi ključni upnik.

(2) Ključni upnik je upnik, s katerim je po presoji dolžnika mogoče skleniti krovni sporazum na način, da se izvede razdolžitev po tem zakonu. V vsakem primeru je ključni upnik tisti upnik, katerega višina terjatve po presoji dolžnika presega pet odstotkov od vseh dolžnikovih obveznosti.

(3) Za poslovodstvo dolžnika, ki izvede potrebno dokapitalizacijo dolžnika ali začne postopek redne likvidacije, prisilne poravnave ali stečaja po ZFPPIPP ali predstečajnega postopka po tem zakonu ali če odstopi oziroma ga pristojni organ družbe odpokliče, ne obstoji dolžnost ponuditi pogajanja.

(4) Poslovodstvo dolžnika se je dolžno pogajati kot dober gospodar in v dobri veri.

(5) Opustitev dolžnosti pogajanj je protipravno ravnanje, ki ga lahko uveljavlja vsak upnik.

11. člen

(informiranost upnikov)

Dolžnik mora upniku v času pogajanj, pred sklenitvijo moratorija in pred glasovanjem o sklenitvi krovnega sporazuma razkriti svoj finančni položaj in poslovanje ter posredovati vse informacije, potrebne za presojo:
- ali je dolžnik insolventen,
- ali bo sklenitev krovnega sporazuma omogočila takšno finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo slednji postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben,
- ali bodo upniku s sklenitvijo krovnega sporazuma zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njegovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

12. člen
(zunajsodno prestrukturiranje brez oklica)

(1) Če se na podlagi dolžnikove odločitve izvede zunajsodno prestrukturiranje brez oklica, dolžnik izdela seznam upnikov, ki jih povabi k pogajanjem. Podatke iz 11. člena tega zakona mora dolžnik razkriti le upnikom, ki so povabljeni k pogajanjem.

(2) Krovni sporazum, sklenjen v postopku brez oklica, ne sme posegati v pravni položaj tistih upnikov, ki niso bili povabljeni k pogajanjem.

(3) Pravnomočno potrjen krovni sporazum, ki je sklenjen na podlagi pogajanj brez oklica, učinkuje le na pravni položaj tistega upnika, ki je bil povabljen k pogajanjem in mu je priznana glasovalna pravica.

13. člen
(zunajsodno prestrukturiranje z oklicem)

(1) Če se na podlagi dolžnikove odločitve izvede zunajsodno prestrukturiranja z oklicem, dolžnik na sodišče vloži podpisan moratorij in predlog, da sodišče objavi oklic o začetku postopka zunajsodnega prestrukturiranja, skupaj s seznamom upnikov in s pozivom upnikom, da v petnajstih dneh prijavijo svoje terjatve, ki jih ni na seznamu, ali so podatki na seznamu napačni.

(2) Postopek izvršbe na podlagi izvršilnega naslova, ki je bil začet proti dolžniku pred objavo oklica, se z dnem objave oklica prekine.

(3) Če je zoper dolžnika po objavi oklica vložen predlog za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova ali predlog za izdajo predhodne odredbe, sodišče takoj po izdaji sklepa o dovolitvi izvršbe izda sklep o prekinitvi izvršbe. Prekinitev izvršbe traja do izteka tridesetih dni od pravnomočnosti sklepa o predlogu za potrditev krovnega sporazuma. Prekinitev izvršbe preneha, če v 150 dneh od sklenitve moratorija sodišču ni podan

predlog za potrditev krovnega sporazuma, ali če pred tem časom dolžnik odstopi od moratorija oziroma upnik zaradi nastopa dejstev iz razveznega pogoja.

(4) Pravnomočno potrjen krovni sporazum, ki je sklenjen na podlagi pogajanj z oklicem, lahko učinkuje na pravni položaj vseh upnikov.

14. člen
(sporne in nesporne terjatve ter glasovalna pravica)

(1) Dolžnik po svoji presoji razporedi upnike na seznam upnikov z nespornimi terjatvami, seznam upnikov s spornimi terjatvami, ki imajo glasovalno pravico, in seznam upnikov s spornimi terjatvami, ki nimajo glasovalne pravice.

(2) Če je bil objavljen oklic, se izdela enoten seznam upnikov iz dolžnikovega seznama in seznama prijavljenih upnikov.

(3) Če krovni sporazum za upnika s seznama upnikov s spornimi terjatvami določi, da nima glasovalne pravice, lahko upnik v postopkih uveljavljanja izpolnitve sporne terjatve uveljavlja celotno terjatev. Če krovni sporazum za upnika s seznama upnikov s spornimi terjatvami določi, da ima glasovalno pravico, lahko upnik v postopkih uveljavljanja izpolnitve sporne terjatve uveljavlja le obseg terjatve v skladu z določili krovnega sporazuma.

15. člen
(moratorij)

(1) Moratorij po tem zakonu je pogodba, sklenjena s takšnim številom upnikov, ki omogoča, da dolžnik v času trajanja moratorija ob zapadlosti poplača vse obveznosti do upnikov, ki jih moratorij ne zavezuje. Z moratorijem se zapadlost terjatev upnika, ki ga zavezuje, odloži za čas največ 120 dni od podpisa moratorija.

(2) Če dolžnik podpiše moratorij, o tem v skladu s statutom oziroma družbeno pogodbo obvesti družbenike.

(3) Če so upniki finančne družbe iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona in moratorija ne podpišejo, jih moratorij zavezuje, če moratorij podpišejo finančne družbe, ki imajo skupaj več kot petdeset odstotkov terjatev finančnih družb.

(4) Moratorij ne vpliva na terjatve upnikov, ki niso finančne družbe in moratorija ne podpišejo.

(5) V moratoriju mora biti izrecno določeno, da gre za moratorij po tem zakonu. V nasprotnem primeru gre za pogodbo, ki nima posledic na podlagi tega zakona.

(6) Moratorij lahko določi razvezni pogoj in pravico do odstopa od moratorija pod dogovorjenimi pogoji.

16. člen
(pravne posledice moratorija)

(1) V času trajanja moratorija se šteje, da dolžnik ni insolventen v smislu ZFPPIPP, in organi dolžnika v tem času niso dolžni ukrepati po določbah ZFPPIPP.

(2) Dolžnik v času trajanja moratorija in še pet dni po prenehanju njegove veljavnosti ne sme predlagati začetka postopka prisilne poravnave po ZFPPIPP.

(3) Upnik, ki ga zavezuje moratorij, v času njegovega trajanja ne more predlagati začetka stečajnega postopka, drug upnik pa lahko predlaga začetek stečajnega postopka le iz razloga dolžnikove nelikvidnosti skladno s 14. členom ZFPPIPP.

(4) V času trajanja moratorija lahko dolžnik opravlja samo redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti in poravnavanjem svojih obveznosti iz teh poslov. Dolžnik v tem času ne sme razpolagati s svojim premoženjem, razen v obsegu, potrebnem za opravljanje rednih poslov in ne sme opravljati poslov, katerih posledica je neenakopravno obravnavanje upnikov. V moratoriju so lahko določene izjeme z možnostjo celovitega poplačila posameznih skupin upnikov izven rednega poslovanja, če obstoji verjetnost, da bodo na podlagi krovnega sporazuma posamezne skupine upnikov v celoti poplačane.

(5) Če poslovodstvo dolžnika podpiše moratorij, se šteje, da so družbeniki dolžnika seznanjeni s stanjem insolventnosti.

17. člen
(dolžnikov odstop od moratorija zaradi odprave nelikvidnosti)

Če dolžnik v času trajanja moratorija odpravi stanje nelikvidnosti, tako da poplača vse zapadle in neporavnane obveznosti ter tiste, ki bi brez sklenitve moratorija zapadle, lahko odstopi od moratorija ter o tem dejstvu skupaj z dokazili obvesti upravitelja, če je bil imenovan. Če upravitelj ni bil imenovan in je bil izveden postopek z oklicem, dolžnik obvesti sodišče.

18. člen
(imenovanje in pristojnosti upravitelja)

(1) Sestavni del moratorija je lahko tudi dogovor o imenovanju upravitelja, ga izberejo iz seznama upraviteljev, ki se vodi na podlagi ZFPPIPP.

(2) Če moratorija ni in dolžnik neposredno pristopi h glasovanju o krovnem sporazumu, ali če upravitelj ni imenovan, mora dolžnik pred začetkom glasovanja imenovati upravitelja.

(3) Upravitelj pregleda dokumentacijo, potrebno za sklenitev krovnega sporazuma, oceni skladnost vsebine krovnega sporazuma z določbami tega zakona in izdela mnenje o krovnem sporazumu, ki mora biti predloženo sodišču skupaj s predlogom za potrditev krovnega sporazuma.

(4) O višini nagrade upravitelja se dogovorita upravitelj in dolžnik.

2.2 Krovni sporazum o finančnem prestrukturiranju

19. člen
(načela)

Krovni sporazum mora temeljiti na naslednjih načelih:
- načelo prostovoljnosti,
- načelo prostega urejanja obligacijskih razmerij,
- načelo enakega obravnavanja upnikov, ki so v enakem položaju,
- načelo ohranjanja dolgoročne ekonomske vrednosti terjatev ločitvenih upnikov v skladu z metodologijo ZUKSB,
- načelo dobre vere in poštenja,
- načelo dostopa do informacij,
- načelo ugodnejšega poplačila terjatev upnika kot v stečaju,
- načelo prednostnega poplačila terjatev zavarovanih upnikov pred navadnimi upniki in pred poplačilom terjatev družbenikov,
- načelo prepovedi obstrukcije,
- načelo zagotovitve poplačila terjatev upnika ali družbenika, ki na podlagi tožbe iz 44. člena tega zakona pridobi izvršilni naslov.

20. člen
(pravilo absolutne prioritete)

(1) Krovni sporazum mora biti sklenjen na način, da je spoštovano pravilo absolutne prioritete, tako da je zagotovljena prednost poplačila zavarovanih terjatev pred navadnimi terjatvami in pred podrejenimi terjatvami in pred izpolnitvijo pravic družbenikov. Ob upoštevanju absolutne prioritete mora krovni sporazum zagotavljati ugodnejše poplačilo vseh upnikov od poplačila v primeru stečaja.

(2) Osnova za prestrukturiranje dolžnikovih obveznosti z upoštevanje pravila absolutne prioritete je vrednost podjetja, kot je navedena v krovnem sporazumu.

(3) Krovni sporazum lahko izjemoma določi drugačno poplačilo upnikov, kot predvideva pravilo absolutne prioritete, če obstajajo utemeljeni razlogi, ki olajšajo učinkovito finančno prestrukturiranje in nadaljevanje poslovanja dolžnika. V krovnem sporazumu morajo biti razlogi za drugačno poplačilo upnikov natančno obrazloženi.

21. člen
(obvezna vsebina krovnega sporazuma)

(1) Krovni sporazum mora vsebovati:
- opis finančnega položaja in finančnega poslovanja dolžnika,
- seznam upnikov, ki imajo pravico glasovati o krovnem sporazumu,
- seznam navadnih terjatev,
- seznam podrejenih terjatev,
- seznam spornih terjatev z utemeljitvijo razvrstitve na sporne terjatve z glasovalno pravico in na sporne terjatve brez glasovalne pravice,
- seznam zavarovanih terjatev,
- opis lastniške strukture, seznam povezanih družb in vseh kapitalskih naložb dolžnika,
- presečni dan, do katerega se raztezajo učinki krovnega sporazuma,
- opis dejstev in okoliščin, iz katerih izhaja, da je dolžnik insolventen,
- opis dejstev in okoliščin, iz katerih izhaja, da bo dolžnik sposoben izpolniti vse svoje obveznosti v skladu s krovnim sporazumom,
- poročilo o poteku pogajanj z vsemi upniki, na katere krovni sporazum učinkuje,
- oceno poplačila posameznih vrst terjatev upnikov in družbenikov v stečajnem postopku in primerjavo z oceno poplačila po krovnem sporazumu,
- načrt, iz katerega je razvidno, kako bo dolžnik v roku najmanj enega leta po uveljavitvi krovnega sporazuma zagotavljal likvidnost za predviden obseg poslovanja,
- načrt poplačila terjatev upnika ali družbenika, ki na podlagi tožbe iz 44. člena tega zakona pridobi izvršilni naslov v postopku po tem zakonu,
- predlog prestrukturiranja obveznosti dolžnika,
- načrt dolgoročne lastniške strukture dolžnika,
- ureditev medsebojnih pravic in obveznosti,
- način komuniciranja z upniki.

(2) Če krovni sporazum predvideva glasovanje v razredih upnikov, ali če predvideva konverzijo, morajo biti v krovnem sporazumu navedeni razlogi, iz katerih je razvidno, zakaj je potrebno glasovanje v razredih. Hkrati mora biti iz krovnega sporazuma razvidno, da so predlagani razredi razumno oblikovani, razmerja med razredi upnikov in družbeniki pa primerno urejena.

22. člen
(razredi upnikov)

(1) Če krovni sporazum predvideva glasovanje v razredih, morajo biti razredi oblikovani razumno glede na pravne in dejanske okoliščine, v skladu z vrsto zavarovanj njihovih terjatev in pogodbenih položajev.

(2) Če krovni sporazum posega v zavarovane terjatve, se obvezno oblikuje razred upnikov z zavarovanimi terjatvami.

(3) Če so s krovnim sporazumom oblikovani razredi, morajo biti vsi upniki v posameznem razredu obravnavani enako glede na rok plačila njihovih terjatev, obrestno mero in glede na obseg odpisa njihovih terjatev, razen če se posamezen upnik v razredu izrecno strinja z manj ugodno obravnavo zanj, pod pogojem, da je takšna obravnava ugodnejša za dolžnika.

(4) Krovni sporazum lahko določa, da so vsi upniki posameznega razreda v primeru pomanjkanja sredstev prednostno plačani pred upniki drugih razredov.

(5) Če krovni sporazum določa poseben razred upnikov, katerih terjatve se v celoti plačajo, ti upniki nimajo glasovalne pravice.

(6) Če tako določa ta zakon, lahko v posebnem razredu glasujejo tudi družbeniki.

23. člen
(prepoved obstrukcije)

(1) Če je v krovnem sporazumu predvideno glasovanje v razredih upnikov in ni bila v vseh razredih dosežena zadostna večina za sklenitev krovnega sporazuma, lahko dolžnik predlaga sodišču, da potrdi krovni sporazum zaradi nedovoljene obstrukcije, če:
- je bila dosežena zadostna večina v večini vseh razredov in
- so za potrditev krovnega sporazuma glasovali upniki, ki imajo skupaj ne glede na razrede večino vseh terjatev.

(2) Obstrukcija je nedovoljena:
- če noben član razreda upnikov, v katerem ni bila dosežena zadostna večina, s predlaganim krovnim sporazumom ni v slabšem položaju, kot bi bil, če krovni sporazum ne bi bil sklenjen, in
- če je razred upnikov, v katerem ni bila dosežena zadostna večina, kot celota oblikovan v skladu z načeli tega zakona in noben upnik v tem razredu po krovnem sporazumu ne dobi več, kot znaša terjatev tega upnika in je ekonomsko enako obravnavan kot drugi upniki v istem razredu.

24. člen
(sklenitev krovnega sporazuma)

(1) Če se razredi ne oblikujejo, je krovni sporazum sklenjen, ko zanj glasujejo upniki z glasovalno pravico, ki imajo skupaj več kot petdeset odstotkov vseh terjatev upnikov z glasovalno pravico.

(2) Če je v krovnem sporazumu predvideno glasovanje v razredih upnikov, je krovni sporazum sklenjen, če je večina iz prvega odstavka tega člena dosežena v vsakem razredu, razen v razredu upnikov z zavarovanimi terjatvami, kjer je potrebna večina več kot 75 odstotkov.

(3) Pri ugotavljanju izida glasovanja se upoštevajo glasovnice, ki jih je sodišče prejelo do poteka 30 dni od objave poziva upnikom, da glasujejo.

25. člen
(pravica glasovati o krovnem sporazumu)

(1) O sklenitvi krovnega sporazumu lahko glasujejo vsi upniki z glasovalno pravico s seznama upnikov iz krovnega sporazuma.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek nimajo pravice glasovati upniki, ki imajo v razmerju do dolžnika ali do družbenikov dolžnika položaj povezane osebe, ali ki so svoje terjatve do dolžnika glede na druge upnike pridobili s silo, zvijačo ali prevaro. V takem primeru se za višino takšne terjatve tudi zniža seštevek vseh terjatev upnikov z glasovalno pravico.

(3) Če terjatev nima določene denarne višine, dolžnik oceni primerno višino terjatve kot osnovo za glasovanje.

26. člen
(posebna pravila za terjatve delavcev)

Terjatve iz naslova obveznosti do delavcev niso predmet krovnega sporazuma, vključno s terjatvami iz naslova davkov in prispevkov, ki se jih mora obračunati in plačati ob izpolnitvi obveznosti do delavcev.

27. člen
(posebna pravila za podrejene terjatve)

(1) Če krovni sporazum ne določa drugače, se nezavarovane terjatve, ki se na podlagi pravnega razmerja med upnikom in dolžnikom, če postane dolžnik insolventen, plačajo šele po plačilu drugih nezavarovanih terjatev do dolžnika, štejejo za ugasnjene.

(2) Če krovni sporazum vsebuje oceno, da je vrednost terjatev iz prejšnjega odstavka v primeru stečaja večja od nič, te terjatve ne štejejo za ugasnjene in se oblikuje poseben razred upnikov s podrejenimi terjatvami.

28. člen
(posebna pravila za zavarovane terjatve)

(1) Upniki z zavarovanimi terjatvami nimajo glasovalne pravice, razen če jim je zaradi posega v njihove pravice priznana v skladu z določbami tega zakona.

(2) Če pride do posega v pravice upnikov z zavarovanimi terjatvami na podlagi določb tega zakona, se obvezno oblikuje en ali več posebnih razredov upnikov z zavarovanimi terjatvami.

(3) Način posega v pravice upnikov z zavarovanimi terjatvami določa ta zakon.

(4) Upniki z zavarovanimi terjatvami glasujejo o sklenitvi krovnega sporazuma glede na višino svojih terjatev, razen če krovni sporazum določi glasovanje glede na dolgoročno ekonomsko vrednost njihovih terjatev v skladu z ZUKSB.

(5) Krovni sporazum lahko za upnike z zavarovanimi terjatvami vsebuje določila, ki na novo urejajo zavarovanja njihovih terjatev, vendar se pri tem dolgoročna ekonomska vrednost terjatev ločitvenih upnikov, določena v skladu z ZUKSB, ne sme zmanjšati brez soglasja vsakega posameznega upnika z zavarovanimi terjatvami.

(6) Če krovni sporazum predvideva konverzijo zavarovane terjatve upnika v kapital dolžnika, je to dopustno z izrecnim soglasjem upnika z zavarovano terjatvijo, razen, če krovni sporazum takšnemu upniku ponudi adekvatno nadomestilo v višini ocenjene vrednosti zavarovanja v skladu z ZUKSB.

(7) Če poseben razred upnikov z zavarovanimi terjatvami ni oblikovan, ima vsak upnik z zavarovanimi terjatvami pravico glasovati o sklenitvi krovnega sporazuma glede zavarovane terjatve, če je z dolžnikov sklenil dogovor, po katerem se dospelost te terjatve odloži v skladu s potrebami izvedbe krovnega sporazuma. Dogovor je lahko sklenjen pod odložnim pogojem, da bo krovni sporazum sklenjen in da ga bo sodišče s sklepom potrdilo.

29. člen
(posebna pravila za terjatve enot sektorja države)

(1) Terjatve Republike Slovenije, samoupravne lokalne skupnosti in drugih enot sektorja države tvorijo poseben razred. Terjatve enot sektorja države, razen terjatev iz obveznih

dajatev, so lahko predmet krovnega sporazuma v sorazmernem deležu glede na ostale upnike, in sicer kot odlog plačila terjatev za največ 5 let od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma in izjemoma kot konverzija v kapital dolžnika.

(2) Izjemoma se lahko terjatve iz prejšnjega odstavka konvertirajo v kapital dolžnika zgolj v naslednjih primerih in pod naslednjimi pogoji:
a) v sorazmernem deležu z ostalimi upniki, ko gre le za finančno prestrukturiranje dolžnika, če:
- je njegovo tekoče poslovanje pozitivno (pozitiven kazalec EBIT) in
- ne izkazuje izgub iz poslovanja v preteklih treh letih in tekočem letu ali jih je mogoče v celoti pokriti iz sestavin kapitala dolžnika ali s konverzijami terjatev s strani oseb zasebnega sektorja in
- se lahko izkaže, da bodo novi družbeniki dobili zadostno stopnjo donosa (z izdelavo primerjave ocen med prejemki enot sektorja države za primer, da dolžnik posluje za nedoločen čas in za primer, da se dolžnik likvidira);
b) da gre poleg finančnega tudi za poslovno prestrukturiranje, če se to izvede po postopku in ob izpolnjevanju pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah.

(3) Zastopniki enot sektorja države lahko pristopijo k sklenitvi krovnega sporazuma samo:
- če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka tega člena, v primeru konverzije terjatev,
- če krovni sporazum izpolnjuje določila 26. in 74. člena tega zakona,
- če so zagotovljeni viri financiranja poslovanja dolžnika, kar je izkazano iz načrta poslovnega in finančnega prestrukturiranja vsaj za naslednja tri leta,
- če so upniki zasebnega sektorja glasovali za potrditev krovnega sporazuma, ker je razdolžitev dolžnika ter njegovo finančno oziroma poslovno prestrukturiranje smiselno in
- v skladu s določili predpisov, ki urejajo njihovo poslovanje.

(4) Če enota sektorja države ne pristopi k sklenitvi krovnega sporazuma, njene terjatve ne morejo biti predmet krovnega sporazuma.

(5) Če Republika Slovenija, samoupravna lokalna skupnost ali druga enota sektorja države glasuje proti sklenitvi krovnega sporazuma, ne veljajo določbe tega zakona o prepovedi obstrukcije.

30. člen
(posebna pravila pri konverziji)

(1) Če krovni sporazum vsebuje dogovor o konverziji terjatve upnika v kapital dolžnika, upnik pridobi kapitalski delež, sorazmeren z njegovo terjatvijo. Krovni sporazum lahko določa konverzijo terjatev vseh upnikov, ali konverzijo terjatev upnikov posameznega razreda.

(2) Krovni sporazum z dogovorom o konverziji mora poleg ostale obvezne vsebine vsebovati tudi:
- višino osnovnega kapitala dolžnika pred konverzijo,
- višino osnovnega kapitala dolžnika po konverziji,
- seznam družbenikov in njihovih kapitalskih deležev v osnovnem kapitalu dolžnika po konverziji,
- predlog za zmanjšanje osnovnega kapitala dolžnika zaradi pokrivanja izgub,
- vse elemente, ki so na podlagi določb 379. in 520. člena ZGD-1 potrebni za sprejem veljavnega sklepa skupščine o poenostavljenem zmanjšanju osnovnega kapitala zaradi pokrivanja izgub, in sicer na podlagi bilance stanje, katere bilančni presečni dan je zadnji dan zadnjega koledarskega trimesečja pred presečnim dnevom, določenim s krovnim sporazumom,
- vse elemente, ki so na podlagi določb 334. in 518. člena ZGD-1 potrebni za sprejem veljavnega sklepa skupščine o povečanju osnovnega kapitala dolžnika s stvarnimi vložki terjatev.

(3) Predlogu za potrditev krovnega sporazuma je potrebno priložiti poročilo o reviziji bilance stanja, katere bilančni presečni dan je zadnji dan zadnjega koledarskega trimesečja pred presečnim dnem, določenim s krovnim sporazumom.

(4) Ne glede na določbe ZGD-1 za povečanje osnovnega kapitala predlogu za vpis povečanja osnovnega kapitala po tem zakonu v sodni register ni treba priložiti sklepa skupščine o povečanju osnovnega kapitala, poročila o stvarnem vložku, cenitvenega poročila stvarnega vložka ter pogodbe o prevzemu stvarnega vložka.

(5) Če krovni sporazum vsebuje konverzijo terjatev v kapital, tako da upniki pridobijo več kot petdeset odstotni kapitalski delež, mora biti predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložen čistopis družbene pogodbe družbe z omejeno odgovornostjo oziroma statuta delniške družbe v skladu s sprejetimi sklepi iz krovnega sporazuma, razen če je bila sprejeta nova družbena pogodba oziroma statut. V takem primeru se lahko s krovnim sporazumom razrešijo in imenujejo novi organi dolžnika.

(6) Če krovni sporazum vsebuje konverzijo terjatev v kapital, tako da upniki pridobijo petdeset odstotni ali manjši kapitalski delež, mora biti predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložen čistopis družbene pogodbe družbe z omejeno odgovornostjo oziroma statuta delniške družbe v skladu s sprejetimi sklepi iz krovnega sporazuma.

(7) Družbena pogodba oziroma statut, sprejet po postopku in z večino, določeno s tem zakonom, ima vsebino, kot jo določa ZGD-1. Če s krovnim sporazumom družbena pogodba oziroma statut družbe ni spremenjen, mora biti predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložen čistopis družbene pogodbe oziroma statuta v skladu s sprejetimi sklepi v krovnem sporazumu.

(8) Pravnomočen sklep sodišča o potrditvi krovnega sporazuma ima učinke sklepa skupščine dolžnika.

2.3 Glasovanje o krovnem sporazumu

31. člen
(priprava krovnega sporazuma za glasovanje)

Po zaključku pogajanj dolžnik, upnik ali upravitelj pripravi predlog krovnega sporazuma za glasovanje, skupaj s pravilno izpolnjenim obrazcem in prilogami, tako da je dokumentacija popolna in primerna za glasovanje in sodno potrditev.

32. člen
(pravica glasovati)

(1) O sklenitvi krovnega sporazuma lahko glasujejo vsi upniki z glasovalno pravico s seznama upnikov iz krovnega sporazuma.

(2) Če upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev ni priznana glasovalna pravica, krovni sporazum ne učinkuje na njegov pravni položaj. Če je upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev glasovalna pravica priznana, krovni sporazum učinkuje na njegov pravni položaj.

(3) Če ima upnik v razmerju do družbenika dolžnika položaj povezane osebe ali če je upnik terjatev do dolžnika glede na druge upnike pridobili s silo, zvijačo ali prevaro, se pri ugotavljanju večine, potrebne za sklenitev krovnega sporazuma, njegov glas ne upošteva. V takem primeru se za višino takšne terjatve tudi zniža seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

(4) Če upravitelj oceni, da je vrednost podrejenih terjatev do likvidacijske mase starih družbenikov večja od nič glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev, lahko krovni sporazum določi, da stari družbenik pridobi kapitalski delež sorazmerno vrednosti njegove podrejene terjatve glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev. Stari družbenik, ki po izvedeni konverziji terjatev v kapital pridobi kapitalski delež, ima glasovalno pravico.

(5) Krovni sporazum je sklenjen, če je izglasovan z večino, določeno v tem zakonu, pri čemer je osnova za ugotavljanje večine seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

33. člen

(pogoj za izvedbo glasovanja)

Glasovanje o krovnem sporazumu se lahko izvede le, če je poslovodstvo dolžnika podpisalo krovni sporazum in podalo izjavo o ugotovitvi obstoja insolventnosti.

34. člen
(glasovanje v postopku brez oklica)

(1) Če je bil izveden postopek zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica, upravitelj posreduje predlog krovnega sporazuma s prilogami tega zakona vsem upnikom, povabljenim k pogajanjem, na način, ki ga določa krovni sporazum.

(2) Upnik o sklenitvi krovnega sporazuma glasuje s podpisom originalnega izvoda krovnega sporazuma ali s podpisom glasovnice. Podpis upnika na glasovnici mora biti overjen pri notarju.

35. člen
(glasovanje v postopku z oklicem)

(1) Če je bil objavljen oklic o začetku postopka zunajsodnega prestrukturiranja, se glasovanje o sklenitvi krovnega sporazuma izvede na podlagi poziva upnikom.

(2) Glasovanje o sklenitvi krovnem sporazumu se ne sme izvesti pred potekom tridesetih dni od objave oklica.

(3) Poziv upnikom, da glasujejo o sklenitvi krovnega sporazuma, mora vsebovati:
1. pojasnilo upnikom, da v tridesetih dneh po objavi poziva sodišču oddajo svoje glasovnice v dveh izvodih in podatke o naslovu sodišča, na katero je treba poslati glasovnice,
2. vsebino glasovnice:
– identifikacijske podatke o upniku,
– sodišče in opravilno številko zadeve, pod katero sodišče vodi postopek,
– identifikacijske podatke o dolžniku,
– upnikovo izjavo, ali glasuje za sklenitev krovnega sporazuma ali proti,
3. rok za oddajo glasovnic,
4. opozorilo upnikom, da bo sodišče upoštevalo samo tiste glasovnice, ki jih bo prejelo v tridesetih dneh po objavi poziva.

36. člen
(glasovanje družbenikov pri konverziji)

(1) Soglasje družbenikov za sklenitev krovnega sporazuma je podano, če krovni sporazum v skladu z določbami ZGD-1 sprejme skupščina dolžnika. Za veljavnost sklepa

skupščine o sklenitvi krovnega sporazuma zadostuje navadna večina navzočih družbenikov.

(2) Če krovni sporazum predvideva glasovanje družbenikov v posebnem razredu, je krovni sporazum sklenjen, razen če je proti sporazumu glasovala navadna večina vseh družbenikov v razredu.

(3) Če družbeniki ne dajo soglasja po prvem ali drugem odstavku tega člena, krovni sporazum v postopku zunajsodnega prestrukturiranja ni sklenjen, ne glede na pravilo o prepovedi obstrukcije.

37. člen
(mnenje upravitelja)

Upravitelj poda mnenje o krovnem sporazumu, ki mora vsebovati zlasti:
- mnenje o oceni višine plačila terjatev vseh upnikov v primeru, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek,
- mnenje glede spoštovanja načel krovnega sporazuma in pravila absolutne prioritete,
- mnenje glede terjatev iz seznama spornih terjatev, zlasti glede odločitve o priznanju glasovalnih pravic upnikov s spornimi terjatvami,
- mnenje o načrtu plačila terjatev upnika ali družbenika, ki pridobi izvršilni naslov v postopku na podlagi tožbe po tem zakonu,
- mnenje o popolnosti dokumentacije,
- ugotovitev izida glasovanja.

2.4 Sodna potrditev krovnega sporazuma

38. člen
(predlog za potrditev krovnega sporazuma)

(1) Če je sklenjen krovni sporazum, vloži upravitelj v treh dneh pri sodišču predlog za potrditev krovnega sporazuma.

(2) Predlog za potrditev krovnega sporazuma ima naslednje obvezne priloge:
- izjava dolžnika o ugotovitvi obstoja insolventnosti,
- sklenjen krovni sporazum,
- obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma,
- dokazila o dejstvu, da je krovni sporazum sklenjen,
- mnenje upravitelja.

(3) Šteje se, da predlog za potrditev krovnega sporazuma vsebuje tudi podrejeni zahtevek, da sodišče začne stečajni postopek, če bo predlog za potrditev krovnega sporazuma pravnomočno zavrnjen.

(4) Sodišče predlog za potrditev krovnega sporazuma objavi na spletnih straneh AJPES s pozivom vsem upnikom in družbenikom, da lahko v 15 dneh po objavi podajo obrazložen ugovor zoper predlog.

(5) Ugovor zoper predlog iz prejšnjega odstavka se lahko vloži iz razlogov:
- iz prvega odstavka 44. člena tega zakona,
- če je vsebina krovnega sporazuma oblikovana s silo, zvijačo ali s prevaro,
- če je upnik s seznama spornih terjatev, ki jim ni priznana glasovalna pravica, privilegiran z uporabo sile, zvijače ali prevare,
- če ima upnik oziroma družbenik na podlagi krovnega sporazuma bistveno slabši položaj glede na položaj, če krovnega sporazuma ni.

39. člen
(obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma)

(1) Obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma vsebuje identifikacijske podatke o upniku, dolžniku, družbeniku in sodišču, navedbo oziroma opis obligacijskopravnih učinkov krovnega sporazuma za vse upnike in korporacijskopravnih učinkov za družbenike.

(2) V obrazcu morajo biti navedeni vsi podatki, potrebni za vpis pravnih posledic uveljavitve krovnega sporazuma v sodni register, KDD, zemljiško knjigo in druge javne registre. Z obrazcem lahko upnik in dolžnik v pravdnih, izvršilnih in drugih postopkih dokazujeta nastanek pravnih posledic krovnega sporazuma.

(3) Natančnejšo vsebino in obliko obrazca predpiše Vlada Republike Slovenije.

40. člen
(rok za odločitev in narok)

(1) Sodišče v treh dneh od izteka roka za ugovor zoper predlog za potrditev krovnega sporazuma odloči o predlogu oziroma če je po njegovem mnenju smotrno razpiše narok, ki ga mora sodišče opraviti v tridesetih dneh od izteka roka za ugovor. Na narok so vabljeni upniki z glasovalno pravico in družbeniki.

(2) Če je vložen predlog za potrditev krovnega sporazuma zaradi nedovoljene obstrukcije, sodišče obvezno razpiše narok v rokih iz prejšnjega odstavka.

41. člen
(sklep sodišča)

(1) Sodišče s sklepom potrdi krovni sporazum, če ugotovi, da je predlog formalno popoln, da so priložene vse potrebne priloge in je verjetno izkazano, da je vsebina krovnega sporazuma v skladu s pravilom absolutne prioritete in z načeli iz tega zakona in

da iz dejstev, navedenih v krovnem sporazumu, z verjetnostjo ne izhaja, da ne bo dosežen namen krovnega sporazuma.

(2) Če upnik, dolžnik ali družbenik vloži ugovor, sodišče s sklepom potrdi krovni sporazum, če z verjetnostjo na podlagi krovnega sporazuma ugotovi, da bi dolžnik, drug upnik oziroma družbenik v primeru zavrnitve krovnega sporazuma utrpel hujše neugodne posledice od tistih, ki bi zaradi potrditve krovnega sporazuma nastale vlagatelju ugovora in če so v krovnem sporazumu predvidena sredstva za poplačilo vlagatelja ugovora, ki bi v postopku uveljavljanja pravice uspel.

(3) Če je vložen predlog za potrditev krovnega sporazuma zaradi nedovoljene obstrukcije, sodišče krovni sporazum potrdi, če so verjetno izkazani pogoji nedovoljene obstrukcije iz 23. člena tega zakona,

(4) Krovni sporazum začne veljati s pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma.

42. člen
(učinki krovnega sporazuma)

(1) Sklep o potrditvi krovnega sporazuma ni izvršilni naslov glede obstoja in obsega terjatev in drugih pravic dogovorjenih s krovnim sporazumom v smislu zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

(2) Upnik ali dolžnik lahko po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma zahteva izpolnitev dogovorov iz krovnega sporazuma s tožbo. Dogovor o krovnem sporazumu ni dokaz glede obstoja in višine terjatve iz krovnega sporazuma.

(3) Dolžnikova obveznost, na katero učinkuje krovni sporazum, se odloži oziroma zmanjša oziroma spremeni na način in do višine, določene s krovnim sporazumom.

(4) Če glede obveznosti iz prejšnjega odstavka obstoji izvršilni naslov, se izvršljivost odloži in obveznost zmanjša do višine, določene s krovnim sporazumom.

(5) Krovni sporazum nima učinka na pravni položaj upnika s seznama spornih terjatev, ki nima glasovalne pravice. Obstoj in višina terjatve upnika, na čigar pravni položaj krovni sporazum ne učinkuje, se ugotavlja v pravdnem postopku.

(6) Glede zavarovanja obveznosti, na katero učinkuje krovni sporazum, ni dopustno vložiti predloga za izdajo predhodne ali začasne odredbe na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

43. člen
(pritožba)

(1) Zoper sklep sodišča prve stopnje o predlogu za potrditev krovnega sporazuma lahko dolžnik, družbenik ali upnik, ki je glasoval proti krovnemu sporazumu oziroma v primeru, če sodišče s sklepom zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, dolžnik, družbenik ali upnik, ki je glasoval za sklenitev krovnega sporazuma, vloži pritožbo v osmih dneh od vročitve sklepa. Če krovni sporazum vsebuje določbe o konverziji, lahko pritožbo vloži tudi družbenik.

(2) O pritožbi odloči sodišče druge stopnje v 15 dneh.

44. člen
(tožba)

(1) Upnik, ki je glasoval proti sklenitvi krovnega sporazuma in je vložil ugovor, lahko v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma vloži tožbo z zahtevkom, da krovni sporazum nima učinka na njegovo terjatev iz razlogov:
- če ni podana insolventnost dolžnika ali
- če je večina, zahtevana za sklenitev krovnega sporazuma, dosežena z glasovanjem upnikov, ki ne bi smeli glasovati, ker so bodisi povezane osebe bodisi so terjatve pridobili na goljufiv način oziroma z zlorabo pravice in je tako glasovanje vplivalo na izid glasovanja.

(2) Družbenik lahko v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma vloži tožbo z zahtevkom na plačilo odškodnine iz razloga, če je način izračuna višine vrednosti deleža v kapitalu v razmerju do vrednosti upnikovih deležev v kapitalu v nasprotju z določili tega zakona.

(3) Stari družbenik lahko v primeru izključitve manjšinskega družbenika v predstečajnem postopku po tem zakonu v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma v nepravdnem postopku na podlagi 50. členu ZGD-1 zaradi sporne višine denarne odpravnine zahteva sodni preizkus denarne odpravnine skladno s 388. členom ZGD-1.

45. člen
(učinek sklepa na izvršilne postopke)

(1) Sodišče, ki izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma, sklenjenega v postopku zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica, mora o potrditvi takšnega sporazuma obvestiti izvršilno sodišče, ki takoj izda sklep o prekinitvi izvršilnega postopka na podlagi izvršilnega naslova ali na podlagi predhodne odredbe za čas do 30 dni po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma.

(2) Če je predlog za potrditev krovnega sporazuma pravnomočno zavrnjen, se izvršilni postopek s posebnim sklepom nadaljuje.

46. člen

(nedopustnost predloga za začetek postopka po ZFPPIPP)

Od vložitve predloga za potrditev krovnega sporazuma do pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma ni dopustno vložiti predloga za začetek postopka prisilne poravnave ali predloga za začetek stečajnega postopka po ZFPPIPP.

47. člen
(pravne posledice nesklenitve krovnega sporazuma)

(1) Če do sklenitve krovnega sporazuma ne pride in moratorij preneha veljati, se v naslednjih šestdesetih dneh šteje, da je dolžnik ne glede na določbe ZFPPIPP trajneje nelikviden, s čimer so izpolnjeni pogoji za izdajo sklepa o začetku predstečajnega postopka.

(2) Če moratorij preneha veljati zaradi nastanka dejstev iz razveznega pogoja, so izpolnjeni pogoji za začetek predstečajnega postopka na podlagi 53. člena tega zakona.

2.5 Posebna pravila glede krovnega sporazuma

48. člen
(obveznost poroka)

(1) Zmanjšanje obveznosti dolžnika v postopkih po tem zakonu ne pomeni tudi ustreznega zmanjšanja porokove obveznosti, zato odgovarja porok upniku za ves znesek svoje obveznosti.

(2) Porok, ki plača dolžnikove obveznosti upniku, pridobi regresni zahtevek do dolžnika v višini, kot gre upniku po krovnem sporazumu, sklenjenim na podlagi tega zakona.

(3) Če dolžnikova obveznost preneha zaradi konverzije v postopku po tem zakonu, porokova obveznost ne preneha. Če je upnik na podlagi konverzije po tem zakonu pridobil kapitalski delež, je dolžan poroku po načelu vzajemne izpolnitve ta delež prenesti hkrati s porokovo izpolnitvijo poroštvene obveznosti.

49. člen
(izključitev splošnih obligacijskih pravil)

Glede krovnega sporazuma se ne uporabljajo določbe OZ o razvezi ali spremembi pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin, o čezmernem prikrajšanju in o oderuški pogodbi.

50. člen
(izpodbijanje pravnih dejanj iz moratorija in krovnega sporazuma)

(1) Če je hkrati s sklepom, s katerim sodišče zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, izdan sklep o začetku stečajnega postopka, se pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika (pododdelek 5.3.4 ZFPPIPP) uporabljajo za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel v obdobju od začetka zadnjih dvanajst mesecev pred začetkom stečajnega postopka, če gre za pravna dejanja iz drugega odstavka 271. člena ZFPPIPP, pa v obdobju od začetka zadnjih šestintrideset mesecev pred začetkom stečajnega postopka.

(2) Če je sklenjen moratorij, se v primeru iz prvega odstavka tega člena pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika (pododdelek 5.3.4 ZFPPIPP) uporabljajo tudi za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel v obdobju 12 mesecev pred dnevom sklenitve moratorija.

(3) Če je po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma v skladu s tem zakonom, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP. Dejanja, ki jih je v takšnem primeru opravil stečajni dolžnika na podlagi sklenjenega moratorija, so izpodbojna na podlagi določb ZFPPIPP.

51. člen
(izključitev uporabe pravil o pristopu k dolgu)

V primeru razdolžitve z izločitvijo dolžnikovega premoženja in ustanovitvijo pravne osebe z novim stvarnim vložkom, ne veljajo pravila o pristopu k dolgu pri prevzemu kakšne premoženjske celote iz 433. člena OZ.

52. člen
(smiselna uporaba določb tega zakona)

Glede vsebine in pravnih posledic krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju, postopka glasovanja o krovnem sporazumu in postopka sodne potrditve krovnega sporazuma ter pravnih sredstev se določbe tega zakona glede postopka zunajsodnega prestrukturiranja s krovnim sporazumom smiselno uporabljajo tudi za druge postopke po tem zakonu, če ni drugače določeno.

3. KROVNI SPORAZUM V PREDSTEČAJNEM POSTOPKU

53. člen
(pogoji za začetek in trajanje)

(1) Če je po določbah ZFPPIPP vložen predlog za začetek stečajnega postopka in so izpolnjeni pogoji za izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka po ZFPPIPP, sodišče v roku za izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka izda sklep o začetku predstečajnega postopka po tem zakonu.

(2) Če nastopijo pravne posledice nesklenitve krovnega sporazuma v zunajsodnem postopku, sodišče na predlog upravitelja, dolžnika ali upnika izda sklep o začetku predstečajnega postopka po tem zakonu. Predlog za izdajo sklepa o začetku predstečajnega postopka se lahko vloži v 60 dneh od dneva prenehanja moratorija.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena sodišče ne izda sklepa o začetku predstečajnega postopka, če dolžnik nima zaposlene osebe in je bilančna vsota dolžnika manjša od petsto tisoč evrov, temveč postopa po določbah ZFPPIPP.

(4) Če upravitelj oceni, da možnosti za sklenitev krovnega sporazuma v predstečajnem postopku ni ali da tekoči prihodki dolžnika ne zadoščajo za pokrivanje stroškov tekočega poslovanja dolžnika, lahko predlaga sodišču, da izda sklep o začetku stečajnega postopka po ZFPPIPP. Sklep sodišča o začetku stečajnega postopka vključuje tudi sklep o zaključku predstečajnega postopka.

(5) Glasovanje o krovnem sporazumu mora biti izvedeno v 90 dneh od izdaje sklepa o začetku predstečajnega postopka.

54. člen
(sklep o začetku predstečajnega postopka)

(1) Sklep o začetku predstečajnega postopka vsebuje identifikacijske podatke o dolžniku, zlasti firmo, sedež, poslovni naslov in matično številko dolžnika ter odločitev sodišča o začetku predstečajnega postopka.

(2) S sklepom o začetku predstečajnega postopka sodišče imenuje upravitelja po pravilih ZFPPIPP o imenovanju upravitelja. Če je bil na podlagi določb tega zakona upravitelj imenovan v postopku zunajsodnega prestrukturiranja, sodišče imenuje tega.

(3) Sklep o začetku predstečajnega postopka mora sodišče objaviti na dan, ko ga izda, skupaj z oklicem, s katerim pozove upnike, da v 30 dneh prijavijo svoje terjatve.

55. člen
(ugovor zoper sklep o začetku predstečajnega postopka)

(1) Upravitelj ali poslovodstvo dolžnika, ki mu je pooblastilo za zastopanje prenehalo po tem zakonu, lahko v 15 dneh od objave sklepa o začetku predstečajnega postopka vloži ugovor, da je dolžnik v času moratorija zagotovil likvidnost in poravnal vse zapadle obveznosti ter za to predloži dokaze.

(2) Sodišče pred odločitvijo o ugovoru razpiše narok.

(3) Če dolžnik ni nelikviden in je poravnal vse zapadle obveznosti, se sklep o začetku predstečajnega postopka razveljavi in se odpravijo vsa opravljena dejanja.

56. člen
(pritožba zoper sklep o začetku predstečajnega postopka)

Upravitelj, dolžnik ali upnik lahko v 15 dneh od objave sklepa o začetku predstečajnega postopka, če je bil vložen ugovor na podlagi 55. člena tega zakona pa od izdaje odločbe o ugovoru, zoper sklep o začetku predstečajnega postopka vloži pritožbo.

57. člen
(pravne posledice)

(1) Pravne posledice začetka predstečajnega postopka nastanejo z dnem, ko je objavljen sklep o začetku predstečajnega postopka.

(2) Z objavo sklepa o začetku predstečajnega postopka nastopijo za družbenike pravne posledice, kot jih določa ZFPPIPP za primer začetka stečajnega postopka.

(3) Dolžnik v času trajanja predstečajnega postopka lahko opravlja samo redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti in poravnavanjem svojih obveznosti iz teh poslov. Dolžnik v času trajanja predstečajnega postopka ne sme razpolagati s svojim premoženjem, razen v obsegu, potrebnem za opravljanje rednih poslov in ne sme opravljati poslov, katerih posledica je neenakopravno obravnavanje upnikov.

(4) Če je izdan sklep o začetku predstečajnega postopka, prenehajo pooblastila dolžnikovih zastopnikov, prokuristov in drugih pooblaščencev za zastopanje dolžnika in pooblastila poslovodstva dolžnika za vodenje njegovih poslov. Pooblastila za zastopanje dolžnika in vodenje njegovih poslov pridobi upravitelj. Upravitelj lahko za zastopanje dolžnika in vodenje njegovih poslov pooblasti novo poslovodstvo ali poslovodstvo, ki so mu pooblastila prenehala po tem zakonu.

(5) Če je proti dolžniku pred začetkom predstečajnega postopka vložen predlog za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, se z objavo sklepa o začetku predstečajnega postopka postopek izvršbe prekine. Če je proti dolžniku po začetku predstečajnega postopka vložen predlog za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, sodišče hkrati s sklepom o dovolitvi izvršbe izda sklep o prekinitvi.

(6) Prekinitev po prejšnjem odstavku traja do izteka 30 dni od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma.

58. člen
(pristojnosti upravitelja in nagrada)

(1) V predstečajnem postopku upravitelj organizira pogajanja za sklenitev krovnega sporazuma, preveri skladnost vsebine krovnega sporazuma z določbami tega zakona in

izdela mnenje o krovnem sporazumu, ki ga mora predložiti sodišču skupaj s predlogom za potrditev krovnega sporazuma.

(2) Upravitelj ima pravico do nagrade in povrnitve stroškov v skladu s pravili o odmeri nagrade in povrnitvi stroškov upravitelju po ZFPPIPP.

59. člen
(informiranost upnikov)

Upravitelj mora upnikom v času trajanja pogajanj in pred glasovanjem o sklenitvi krovnega sporazuma razkriti dolžnikov finančni položaj in poslovanje ter posredovati vse informacije, potrebne za presojo:
- ali bo sklenitev krovnega sporazuma omogočila finančno prestrukturiranje dolžnika na način, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben in
- ali bodo upnikom s sklenitvijo krovnega sporazuma zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

60. člen
(predlog krovnega sporazuma)

(1) Predlog krovnega sporazuma lahko predlaga upnik ali upravitelj.

(2) Upnik predloži predlog krovnega sporazuma, skladen z določbami tega zakona, upravitelju.

(3) Upravitelj preveri vsebino prilog, ki morajo biti priložene predlogu za potrditev krovnega sporazuma v skladu s tretjim odstavkom 64. člena tega zakona. Če ugotovi, da je vsebina predloga za potrditev krovnega sporazuma popolna in primerna za glasovanje, izvede postopek glasovanja in izdela mnenje, v katerem potrdi izid glasovanja.

(4) Če krovni sporazum predlaga upnik in upravitelj zavrne predlog za glasovanje o predlogu krovnega sporazuma, upravitelj o tem obvesti sodišče, ki odloči o izvedbi glasovanja.

61. člen
(izključitev manjšinskih družbenikov pri konverziji)

(1) Če krovni sporazum v predstečajnem postopku določa izvedbo konverzije terjatev upnikov v kapital dolžnika, zanj veljajo določbe o vsebini krovnega sporazuma iz 30. člena tega zakona.

(2) Če upravitelj v primeru iz prejšnjega odstavka oceni, da je vrednost podrejenih terjatev do likvidacijske mase starega družbenika večja od nič in manjša od deset odstotkov glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev, lahko krovni sporazum določi,

da se takšen družbenik izključi iz družbe. V primeru izključitve manjšinskih družbenikov se v krovnem sporazumu določi višina denarne odpravnine.

(3) Krovni sporazum mora v primeru iz prejšnjega odstavka določiti višino denarne odpravnine in vire za takšna izplačila.

62. člen
(pravica glasovati)

(1) O sklenitvi krovnega sporazuma lahko glasujejo vsi upniki z glasovalno pravico s seznama upnikov iz krovnega sporazuma in so svoje terjatve prijavijo v 30 dneh od začetka predstečajnega postopka.

(2) Če upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev ni priznana glasovalna pravica, krovni sporazum ne učinkuje na njegov pravni položaj. Če je upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev glasovalna pravica priznana, krovni sporazum učinkuje na njegov pravni položaj.

(3) Če ima upnik v razmerju do družbenika dolžnika položaj povezane osebe ali če je upnik terjatev do dolžnika glede na druge upnike pridobili s silo, zvijačo ali prevaro, se pri ugotavljanju večine, potrebne za sklenitev krovnega sporazuma, njegov glas ne upošteva. V takem primeru se za višino takšne terjatve tudi zniža seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

(4) Če upravitelj oceni, da je vrednost podrejenih terjatev do likvidacijske mase starih družbenikov večja od nič glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev, lahko krovni sporazum določi, da stari družbenik pridobi kapitalski delež sorazmerno vrednosti njegove podrejene terjatve glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev. Stari družbenik, ki po izvedeni konverziji terjatev v kapital pridobi kapitalski delež, ima glasovalno pravico.

(5) Krovni sporazum je sklenjen, če je izglasovan z večino, določeno v tem zakonu, pri čemer je osnova za ugotavljanje večine seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

63. člen
(glasovanje)

(1) Glasovanje o krovnem sporazumu se izvede na podlagi poziva upnikom.

(2) Poziv upnikom za glasovanje o krovnem sporazumu mora vsebovati:
1. poziv upnikom, da glasujejo o sklenitvi krovnega sporazuma tako, da v roku, določenem v krovnem sporazumom, ki ne sme biti krajši od osem dni, po objavi poziva

sodišču oddajo svoje glasovnice v dveh izvodih s podatki o naslovu sodišča, na katero je treba poslati glasovnice,
2. vsebino glasovnice:
– identifikacijske podatke o upniku,
– sodišče in opravilno številko zadeve, pod katero sodišče vodi postopek,
– identifikacijske podatke o dolžniku,
– upnikovo izjavo, ali glasuje za sklenitev krovnega sporazuma ali proti,
3. rok za oddajo glasovnic,
4. opozorilo upnikom, da bo sodišče upoštevalo samo tiste glasovnice, ki jih bo prejelo v tridesetih dneh po objavi poziva.

64. člen
(mnenje upravitelja in predlog za potrditev krovnega sporazuma)

(1) Upravitelj pripravi mnenje skladno s 37. členom tega zakona.

(2) Če je krovni sporazum sklenjen, upravitelj predlaga sodišču, da izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma.

(3) Predlog za potrditev sporazuma ima naslednje obvezne priloge:
- sklenjen krovni sporazum,
- obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma,
- dokazila o dejstvu, da je krovni sporazum sklenjen,
- mnenje upravitelja,
- mnenje revizorja, če je na podlagi tega zakona obvezno,
- statut oziroma družbeno pogodbo,
- sklep o imenovanju organov družbe.

(4) Sodišče predlog za potrditev krovnega sporazuma objavi na spletnih straneh AJPES s pozivom vsem upnikom in družbenikom, da lahko v petnajstih dneh po objavi podajo obrazložen ugovor na predlog.

(5) Ugovor na predlog iz prejšnjega odstavka se lahko vloži iz razlogov:
- iz prvega odstavka 44. člena tega zakona,
- če je vsebina krovnega sporazuma oblikovana s silo, zvijačo ali s prevaro,
- če je upnik s seznama spornih terjatev, ki jim ni priznana glasovalna pravica, privilegiran z uporabo sile, zvijače ali prevare,
- če ima upnik oziroma družbenik na podlagi krovnega sporazuma bistveno slabši položaj glede na položaj, če krovnega sporazuma ni.

65. člen
(sodna potrditev krovnega sporazuma)

Za sodno potrditev krovnega sporazuma v predstečajnem postopku veljajo določbe 40. do 44. člena tega zakona.

66. člen
(konec predstečajnega postopka)

(1) Predstečajni postopek se konča s pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma. Če sodišče s sklepom pravnomočno zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, se začne stečajni postopek po ZFPPIPP.

(2) Če v devetdesetih dneh od začetka predstečajnega postopka ni izvedeno glasovanje o sklenitvi krovnega sporazuma ali če krovni sporazum na podlagi izvedenega glasovanja ni sklenjen, sodišče izda sklep o začetku stečajnega postopka po ZFPPIPP, s katerim odloči tudi o zaključku predstečajnega postopka.

(3) Če je krovni sporazum v devetdesetih dneh od začetka predstečajnega postopka sklenjen in sklep o potrditvi krovnega sporazuma še ni pravnomočen, sodišče ne začne stečajnega postopka.

(4) Terjatev, ki jo upnik prijavi v predstečajnem postopku, se šteje za prijavljeno v stečajnem postopku.

67. člen
(izpodbijanje pravnih dejanj stečajnega dolžnika)

(1) Če je hkrati s sklepom, s katerim sodišče zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, izdan sklep o začetku stečajnega postopka, se pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika (pododdelek 5.3.4 ZFPPIPP) uporabljajo za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel v obdobju od začetka zadnjih dvanajst mesecev pred začetkom predstečajnega postopka do začetka stečajnega postopka, če gre za pravna dejanja iz drugega odstavka 271. člena ZFPPIPP, pa v obdobju od začetka zadnjih šestintrideset mesecev pred začetkom predstečajnega postopka do začetka stečajnega postopka.

(2) Če je sklenjen moratorij, se v primeru iz prvega odstavka tega člena pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika uporabljajo tudi za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel tudi v obdobju 12 mesecev pred dnevom sklenitve moratorija.

(3) Če je po zaključku predstečajnega postopka nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma v skladu s tem zakonom, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP. Dejanja, ki jih je v takšnem primeru opravil stečajni dolžnika na podlagi sklenjenega moratorija, so izpodbojna na podlagi določb ZFPPIPP.

4. KROVNI SPORAZUM V POSTOPKU PRISILNE PORAVNAVE

68. člen
(upravičen predlagatelj)

(1) Vsak upnik, ki je na končnem seznamu preizkušenih terjatev, in dolžnik lahko po objavi sklepa o preizkusu terjatev do glasovanja o prisilni poravnavi predlaga sklenitev krovnega sporazuma.

(2) Če krovni sporazum predlaga upnik, mora upravitelj upniku na njegovo zahtevo zagotoviti vpogled v vso potrebno dokumentacijo za pripravo predloga krovnega sporazuma.

(3) Če krovni sporazum v postopku prisilne poravnave predlaga upnik in upravitelj zavrne predlog za glasovanje o predlogu krovnega sporazuma, upravitelj o tem obvesti sodišče, ki odloči o izvedbi glasovanja.

(4) Z dnem vložitve predloga za potrditev krovnega sporazuma na sodišče sodišče izda sklep o prekinitvi postopka prisilne poravnave.

69. člen
(glasovalna pravica v postopku prisilne poravnave)

Upnik ima glasovalno pravico, če je njegova terjatev skladno z določbami ZFPPIPP na končnem seznamu preizkušenih terjatev.

70. člen
(konverzija v postopku prisilne poravnave)

(1) V postopku prisilne poravnave se lahko upniki dogovorijo o konverziji terjatev v kapital.

(2) Družbenik glasuje o konverziji na način, kot je v postopku zunajsodnega prestrukturiranja določeno za glasovanje upnikov s podrejenimi terjatvami po tem zakonu.

71. člen
(krovni sporazum v postopku prisilne poravnave)

(1) Od vložitve predloga za sklenitev krovnega sporazuma v postopku prisilne poravnave do pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma sodišče ne sme objaviti poziva upnikom, da glasujejo o sprejetju prisilne poravnave po ZFPPIPP.

(2) Če sodišče izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma, z nastankom njegove pravnomočnosti sodišče izda sklep o ustavitvi postopka prisilne poravnave. Na podlagi sklepa o ustavitvi postopka prisilne poravnave zaradi sklepa o potrditvi krovnega sporazuma sodišče ne more začeti stečajnega postopka po ZFPPIPP.

(3) Če sodišče sklepa o potrditvi krovnega sporazuma ne izda, se prisilna poravnava skladno z ZFPPIPP nadaljuje. Ponovna vložitev predloga za sklenitev krovnega sporazuma pred glasovanjem o prisilni poravnavi ni dopustna.

72. člen
(krovni sporazum po potrjeni prisilni poravnavi)

(1) Če je skladno z ZFPPIPP prisilna poravnava pravnomočno potrjena, lahko dolžnik začne s postopkom zunajsodnega prestrukturiranja po tem zakonu.

(2) S pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma prenehajo pravne posledice potrjene prisilne poravnave, razen v delu, če je izvršilni naslov nastal s pravnomočnostjo sklepa o potrditvi prisilne poravnave. Dolžnikove obveznosti določa krovni sporazum.

73. člen
(posebna pravila v postopku prisilne poravnave)

V postopku prisilne poravnave od vložitve predloga za potrditev krovnega sporazuma do pravnomočnosti sklepa, s katerim zavrne potrditev krovnega sporazuma, sodišče ne sme izdati sklepa o začetku stečajnega postopka.

5. POSEBNI REŽIMI IN UPORABA DRUGIH PREDPISOV

74. člen
(posojila dolžniku, dana po sklenitvi moratorija)

(1) Ne glede na določbe ZFPPIPP se terjatve upnikov, ki nastanejo na podlagi posojilnih pogodb, na podlagi katerih je bilo dolžniku dano denarno posojilo po podpisu moratorija, v postopkih zaradi insolventnosti ne prijavijo, temveč se v postopku prisilne poravnave v celoti štejejo za prednostno terjatev, v stečajnem postopku pa poplačajo po pravilih ZFPPIPP o plačilu stroškov stečajnega postopka.

(2) Enako velja za terjatve upnikov, ki nastanejo na podlagi posojilnih pogodb, na podlagi katerih je bilo dolžniku dano denarno posojilo, po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma, če je bilo s krovnim sporazumom za to terjatev tako izrecno dogovorjeno.

(3) Pravila iz prvega in drugega odstavka tega člena veljajo tudi za terjatve države, ki nastanejo na podlagi zakona, ki ureja pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, ter terjatve po 6. točki prvega odstavka 21. člena ZFPPIPP.

75. člen

(omejitev pravil o posojilu družbi namesto lastnega kapitala)

(1) Za terjatve, ki nastanejo na podlagi sklenjenega moratorija ali krovnega sporazuma po tem zakonom med dolžnikom in upniki, ki so finančne družbe po tem zakonu ali so v posebnih predpisih opredeljene kot enote sektorja države in so družbeniki dolžnika, se ne uporabljajo določbe četrtega odstavka 227. člena ter določbe 498. in 499. člena ZGD-1.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja tudi v razmerju do morebitnega novega prevzemnika oziroma imetnika terjatve, kolikor bi prišlo do prenosa terjatve iz prejšnjega odstavka tega člena.

76. člen
(domneva soglasja)

Določba tretjega odstavka 473. člena ZGD-1 se ne uporabljajo za družbo z omejeno odgovornostjo, ki ima zaradi izvedenih ukrepov po tem zakonu več kot petdeset družbenikov.

77. člen
(izključitev predkupnih pravic)

Za poslovne deleže, pridobljene na podlagi izvedenih ukrepov v postopkih po tem zakonu, ne veljajo pravila ZGD-1 o prednosti družbenikov pri nakupu poslovnega deleža in pravila o pridobitvi soglasja družbenikov za odsvojitev poslovnega deleža osebam, ki niso družbeniki, če je tako določeno v družbeni pogodbi.

78. člen
(izključitev prednostne pravice do novih delnic)

Za pridobitev kapitalskih deležev na podlagi izvedenih ukrepov v postopkih po tem zakonu, ne veljajo pravila ZGD-1 o prednostni pravici do novih kapitalskih deležev iz 337. in tretjega odstavka 517. člena ZGD-1.

79. člen
(izključitev pravil o prevzemih)

1) Oseba, ki sama ali skupaj z osebami, ki delujejo usklajeno, po zakonu, ki ureja prevzeme, doseže prevzemni prag v ciljni družbi zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja ciljne družbe z namenom, da se zagotovi njena kapitalska ustreznost oziroma dolgoročna plačilna sposobnost po tem zakonu, ni dolžna dati prevzemne ponudbe.

(2) Obveznost dati prevzemno ponudbo iz prejšnjega odstavka nastane ob prvi nadaljnji pridobitvi vrednostnih papirjev ciljne družbe izven postopkov zaradi insolventnosti po tem zakonu.

(3) Ne glede na prejšnja odstavka se določbe zakona, ki ureja prevzeme, ne uporabljajo, če je ciljna družba delniška družba, s katere delnicami se na organiziranem trgu ne trguje in ima z dnem pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma (s konverzijo) po tem zakonu manj kot 250 delničarjev.

6. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

80. člen
(izdaja predpisov)

Vlada Republike Slovenije izda predpise iz osmega odstavka 6. člena, drugega odstavka 29. člena in tretjega odstavka 39. člena tega zakona v enem mesecu od uveljavitve tega zakona.

81. člen
(končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne en mesec po uveljavitvi.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Člen določa temeljno vsebino zakona in vsebinsko področje, ki ga ureja zakon ter subjekte, na katere se vsebina zakona nanaša. Besedilo člena določa, da zakon ureja procesna in materialnopravna pravila za finančno prestrukturiranje, kot ukrep, opredeljen v tem zakonu. Hkrati besedilo natančno določa numerus clausus pravnoorganizacijskih oblik subjektov, za katere se bo lahko uporabljal ta zakon. Tako je določeno, da se bodo procesna in materialnopravna pravila tega zakona uporabljala zgolj za družbe z omejeno odgovornostjo in za delniške družbe, ki so insolventne. Pojem insolventnost uporablja zakon kot splošni pojem, opredeljen v Zakonu o finančnem poslovanju podjetij, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (v nadaljevanju: ZFPPIPP), ki je ustrezno razširjen še na položaje po tem zakonu.

K 2. členu:

Predlog zakona izrecno navaja primere, v katerih se uporabljajo njegove določbe. Tako določa, da se zakon uporablja zgolj v primerih, če poslovodstvo dolžnika kot dober gospodar ugotovi ali bi moralo ugotoviti, da najkasneje v roku enega leta dolžnik ne bo sposoben poravnavati svojih obveznosti, niti zagotoviti drugega financiranja, če poslovodstvo dolžnika skladno z določbami ZFPPIPP ugotovi obstoj dolžnikove insolventnosti, če dolžnik v predlogu krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju po tem zakonu poda izjavo o insolventnosti, če je zoper njega začet predstečajni postopek po tem zakonu ali če je zoper njega uveden postopek prisilne poravnave po ZFPPIPP.

Predlog zakon izključuje njegovo uporabo za subjekte, ki bi sicer lahko bili zajeti v numerus clausus pravnoorganizacijskih oblik, ker so organizirani kot družba z omejeno odgovornostjo ali kot delniška družba, vendar se zadnje zaradi narave njihove dejavnosti, ki je tudi sicer specialno regulirana, predvidena specialna pravila v primeru nastanka njihove insolventnosti. Zato se ta zakon ne uporablja za finančne družbe, ki ih predlog zakona izrecno našteva. Predlog zakona se tako sklicuje na ureditev v predpisih, ki urejajo Banko Slovenije, bančništvo, trg finančnih instrumentov, zavarovalništvo, investicijske sklade in družbe za upravljanje, finančne konglomerate.

K 3. členu:

Člen opredeljuje pojme in kratice, ki jih na poseben način opredeljuje ta zakon in so ključni za razumevanje vsebine zakona, in sicer pojem stari družbenik in enota sektorja države ter kratice zakonov, na katere se v predlogu zakona določbe večkrat sklicujejo.

Predlog zakona izrecno določa, da imajo drugi izrazi, uporabljeni v predlogu zakona, enak pomen kakor v ZFPPIPP.

K 4. členu:

Predlog zakona opredeljuje pojem razdolžitev kot prestrukturiranje dolžnikovih obveznosti z ukrepi, ki jih predlog zakona alternativno našteva. Med ukrepi so navedeni znižanje obrestne mere, podaljšanje ročnosti odplačila dolga, odpust dolga, zmanjšanje osnovnega kapitala zaradi pokrivanja izgub, konverzija upnikove terjatve v kapital dolžnika in izločitev dolžnikovega premoženja in ustanovitev pravne osebe, v kateri je edini družbenik lastnik, z novim stvarnim vložkom.

V zvezi s tem zakon alternativno našteva ukrepe, s katerimi je mogoče v vseh možnih kombinacijah med njimi prestrukturirati dolžnikove obveznosti. Predlog kot enega od ukrepov določa znižanje obrestne mere. Gre za obrestno mero v zvezi s terjatvijo upnika, ki izhaja iz razmerja med njim in dolžnikom. Naslednji od ukrepov, ki ga predlog opredeljuje kot možnega za prestrukturiranje dolžnikovih obveznosti, je podaljšanje ročnosti odplačila dolžnikovega dolga. Predlog nadalje določa, da je mogoče prestrukturirati dolžnikove obveznosti z odpustom dolžnikovega dolga. Gre za obligacijskopravni institut odpusta obveznosti. Predlog med ukrepi za prestrukturiranje dolžnikovih obveznosti posebej opredeljuje konverzijo upnikove terjatve, ki jo ima slednji do dolžnika, v osnovni kapital dolžnika, s čimer pride do povečanja osnovnega kapitala dolžnika. Nadalje predlog zakona kot enega od ukrepov za zmanjšanje dolžnikovih obveznosti določa znižanje (zmanjšanje) osnovnega kapitala dolžnika zaradi pokrivanja izgub. Znižanje (zmanjšanje) osnovnega kapitala je ukrep, predviden v ZGD-1. Tako ZGD-1 v 379. členu določa pogoje za zmanjšanje osnovnega kapitala, ki je namenjeno kritju prenesene izgube ali čiste izgube poslovnega leta ali prenosu zneskov v kapitalske rezerve. Gre za poenostavljeno zmanjšanje osnovnega kapitala. Zmanjšanje osnovnega kapitala dolžnika po predlogu zakonu se izvede skladno z določbami ZGD-1 o poenostavljenem zmanjšanju osnovnega kapitala, če ta predlog ne določa drugače.

Predlog zakona izrecno določa, da se razdolžitev po predlogu zakona izvede na podlagi krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju (v nadaljnjem besedilu: krovni sporazum), ki ga sklene s tem zakonom določena večina upnikov in ki ga s sklepom potrdi sodišče. Za veljavnost krovnega sporazuma mora slednjega potrditi sodišče. Sklep o potrditvi krovnega sporazuma ima lahko korporacijskopravne učinke, zato je na njegovi podlagi, skladno z ZGD-1, mogoče izvesti ustrezne vpise v sodnem registru.

K 5. členu:

Člen določa pristojnost sodišča za odločanje v postopkih po tem zakonu. Enako kot določa ZFPPIPP, bo tudi za odločanje v postopkih po tem zakonu pristojno okrožno sodišče, na območju katerega ima dolžnik svoj sedež, za odločanje o pritožbah pa Višje sodišče v Ljubljani. Predlog zakona določa, da v postopkih po tem zakonu odloča sodnik posameznik, sodniški pomočnik pa lahko izvaja javne objave in obvešča druge javne evidence in registre o dejstvih, ki se vpišejo v te evidence in registre.

K 6. členu:

Zakon določa, podobno kot ZFPPIPP, da se vse sodne odločbe in drugi dokumenti, izdani v postopkih po predlogu tega zakona, objavijo na spletnih straneh AJPES, s tem da

natančno opredeljuje, kateri podatki in akti se objavijo. Zakon določa, kdo je upravitelj spletnih strani in kakšen vpogled v podatke morajo spletne strani omogočati. Na podlagi ZFPPIPP se v bazo AJPES vodi posebna rubrika e Objave v postopkih zaradi insolventnosti, v okviru katere obstajajo različne zbirke, in sicer zbirka z objavami v postopkih zaradi insolventnosti, kjer se objavljajo objave procesnih dejanj v postopkih zaradi insolventnosti, zbirka eINS, ki omogoča vpogled v postopke, procesna dejanja posameznih družb in dolžnike ter zbirka s seznamom upraviteljev.

Predlog zakona določa, da sodišče vse odločitve in vloge objavi na dan njihove izdaje oziroma prejema, zaradi česar lahko pristojnost izvajanja javnih objav izvajajo tudi sodniški pomočniki.

V zvezi z javnimi objavami predlog zakona določa domnevo, da se je stranka postopka ali druga oseba seznanila z vsebino objave s potekom osmih dni od objave. Zakon določa obveznost plačila pavšalnega nadomestila za prvo objavo oziroma za objavo oklica o začetku postopka, kar določa tarifa AJPES. Zakon odreja sprejetje podzakonskega akta, ki bo natančneje uredil pravila o javnih objavah po tem predlogu zakona.

K 7. členu

Predlog zakona omogoča elektronsko poslovanje v postopkih po tem zakonu. Glede sklepanja krovnega sporazuma v stečajnem postopku oziroma v postopku prisilne poravnave po ZFPPIPP, se vse odločitve in dokumenti lahko objavijo v obstoječi že odprti zadevi, skladno z ZFPPIPP. Prav enako se lahko elektronsko posluje tudi v postopku zunajsodnega prestrukturiranja in v predstečajnem postopku.

Predlog zakona določa, da sodišče izda izvirnik v elektronski obliki, kot to določa ZFPPIPP. Podobno kot na podlagi ureditve ZFPPIPP, se vsa elektronska pisanja odvetniku in upravitelju vročajo v njegov varni elektronski predal. Podobno kot to določa ZFPPIPP, tudi po tem predlogu zakona odvetniku ni potrebno predložiti pooblastila.

K 8. členu

Zaradi učinkovite izvedbe finančnega prestrukturiranja po predlogu zakona je predlagano, da sodišče po uradni dolžnosti obvesti registrsko sodišče in zagotovi vpis sprememb pravnih dejstev, ki se vpisujejo v sodni register in vpis spremenjene lastniške strukture delniške družbe v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev pri KDD. Obvestilu mora biti priložena odločba. Predlog zakona določa, da se vpis v sodni register in v register pri KDD izvede na podlagi obvestila sodišča in ne predvideva posebnih oblik razpolagalnih pravih poslov za vpise pri KDD.

K 9. členu

Predlog zakona za procesna vprašanja določa smiselno uporabo določb ZPP. Zato nadalje določa, da v postopkih po tem predlogu zakonu ni mogoče zahtevati vrnitve v prejšnje stanje, predlagati obnove postopka ali vložiti revizije. Predlog zakona določa tudi

prekluzijo zamude roka ali izostanka z naroka glede predlogom, izjav ali ugovorov, saj jih po preteku roka ali zaključku naroka ni mogoče več podati.

K 10. členu

ZFPPIPP določa domneve nastanka insolventnosti, ki upniku olajšajo dokazovanje nastanka insolventnosti pred sodiščem. Glede insolventnosti, ki predstavlja okoliščino, relevantno za postopek zunajsodnega prestrukturiranja, kriterijev objektivnega nastanka ni mogoče oblikovati. Ugotovitev stanja insolventnosti je stvar subjektivne presoje dolžnika kot dobrega gospodarja ali upnika. Subjektivna je namreč ocena bodočih negotovih dejstev, od katerih uresničitve oziroma neuresničitve je odvisna dolžnikova likvidnost in solventnost. Obstoj insolventnosti je torej subjektiven pojem in ga ni mogoče opredeliti z absolutno določenimi materialnopravnimi predpostavkami. Če je taka subjektivna ocena podana, se je dolžnik s ključnimi upniki dolžan začeti pogajati o možnostih odprave insolventnosti.

Na drugi strani imajo dolžnikovi družbeniki od nastanka insolventnosti dalje možnost sami zagotoviti opravo insolventnosti, kot npr. zagotoviti dolžniku ustrezen dodaten kapital in s tem odpraviti potrebo po nadaljnjih pogajanjih. Opustitev navedene dolžnosti pogajanja je opredeljena kot protipravno ravnanje, kot eden od elementov splošnega pojma civilnega delikta. Ostale elemente civilnega delikta, vzročno zvezo, škodo in njeno višino lahko upnik uveljavlja na podlagi splošnih določb OZ.

Pogajanja lahko zahteva tudi ključni upnik, ki ga predlog zakona opredeljuje kot upnika, s katerim je po presoji dolžnika mogoče skleniti krovni sporazum na način, da se izvede razdolžitev po predlogu zakonu. V vsakem primeru je ključni upnik tisti, katerega višina terjatve po dolžnikovi oceni presega pet odstotkov od vseh dolžnikovih obveznosti. Splošno pa je ključni upnik tisti, katerega terjatev se lahko na podlagi ukrepov razdolžitve spremeni in poplača oziroma izvede učinkovito finančno prestrukturiranje, na način, da lahko dolžnik nadaljuje s poslovanjem in izvede nadaljnje ukrepe poslovnega prestrukturiranja.

Zato je v predlaganem členu določena dolžnost poslovodnega organa dolžnika, da kot dober gospodar ugotovi in presodi potencialno nevarnost nastanka oziroma obstoja insolventnosti. V tem smislu določa predlog zakona dolžnost uprave dolžnika, in sicer če ugotovi ali bi morala ugotoviti, da dolžnik v roku enega leta ne bo več sposoben poravnavati svojih obveznosti, niti ne bo sposoben zagotoviti financiranja iz drugih virov, da ključnim upnikom nemudoma ponudi začetek pogajanj o sklenitvi krovnega sporazuma. Zakon s tem zavezuje poslovodstva družb, da že dovolj zgodaj po nastanku insolventnosti ustrezno ukrepajo in poskusijo s pogajanji z upniki rešiti nastalo poslovno situacijo.

Pri tem predlog zakona posebej določa obveznost poslovodstva dolžnika, da se pogaja kot dober gospodar in v dobri veri. Slednje pomeni, da je vsakršno drugačno ravnanje dolžnika lahko v polju zlorabe pravic. Člen v petem odstavku izrecno opredeljuje

protipravno naravo opustitve dolžnosti pogajanj. Protipravnost takšne opustitve je podana v razmerju do vseh upnikov dolžnika. Razlogi za takšno ureditev izhajajo iz dejstva zlorabe pravic oziroma oškodovanja upnikov s prepoznim ukrepanjem poslovodstva v obdobju zgodnjega nastanka insolventnosti.

V predlaganem tretjem odstavku so določene izjeme, kdaj poslovodstvo dolžnika ni dolžno ponuditi pogajanj, in sicer če se odpravijo razlogi za nastanek insolventnosti, bodisi z dokapitalizacijo dolžnika, ali če se zoper dolžnika začne postopek zaradi insolventnosti ali predstečajni postopek ali če poslovodstvu na drug način preneha pooblastilo za vodenje in upravljanje dolžnika.

K 11. členu

Po predlagani ureditvi mora dolžnik upniku v času pogajanj, pred sklenitvijo moratorija in pred glasovanjem o sklenitvi krovnega sporazuma razkriti svoj finančni položaj in poslovanje ter posredovati vse informacije, potrebne za presojo, ali je dolžnik insolventen, ali bo sklenitev krovnega sporazuma omogočila takšno finančno prestrukturiranje dolžnika, da bo slednji postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben, ali bodo upniku s sklenitvijo krovnega sporazuma zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njegovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

Namen predlagane ureditve je, da upnik od dolžnika pridobi podatke o njegovem finančnem in poslovnem položaju, na podlagi katerih bo lahko upnik sam presodil in sprejel odločitev o glasovanju za oziroma proti krovnemu sporazumu in odločitev o sklenitvi moratorija. Za upnikovo odločitev je najpomembnejše, da oceni, ali je zanj sklenitev krovnega sporazuma ugodnejše od alternativnega stečajnega postopka. Upnik odločitev sprejme na podlagi pridobljenih podatkov in lastne subjektivne presoje teh podatkov. Takšna presoja je po oceni predlagatelja tega zakona za upnika boljša kot bi bilo, če bi bila njegova odločitev odvisna od analize podatkov, ki bi jih po naročilu dolžnika izdelal pooblaščeni cenilec vrednosti podjetja ali revizor oziroma drug strokovnjak za presojo tveganj in izvedbo drugih ekonomskih analiz. Dolžnik mora upniku v času pogajanj zagotoviti vse potrebne finančne podatke, na podlagi katerih lahko vsak upnik sam pri sebi oceni finančni položaj dolžnika in na tej osnovi pri sebi subjektivno sprejme odločitev o potrditvi ali zavrnitvi predlaganega krovnega sporazuma. Če oceni, da je to potrebno lahko upnik sam angažira ustrezne strokovnjake. Upnikova pravica do seznanitve s finančnim položajem in poslovanjem dolžnika izhaja iz dejstva, da se je dolžnik odločil za pogajanja, kar pomeni, da je po presoji dolžnika podana njegova insolventnost.

K 12. členu

Po predlogu zakona bosta možni dve vrsti postopka v času trajanja moratorija, ki je namenjen pogajanjem za sklenitev krovnega sporazuma, in sicer z oklicem upnikom ali brez oklica, torej z neposrednimi pogajanji. Vsak dolžnik bo po posvetu z upniki lahko izbral način, ki je zanj glede na njegov ekonomski položaj ugodnejši.

Predlagani 12. člen ureja zunajsodno prestrukturiranje brez oklica. Takšno možnost bo izbral dolžnik, ki bo ocenil, da lahko krovni sporazum sklene z predvidenim krogom upnikov (zlasti bank in velikih dobaviteljev), tako da mu ne bo treba posegati v obveznosti do ostalih upnikov, ki v takšnem primeru o pogajanju za sklenitev krovnega sporazuma sploh ne bi bili obveščeni, vendar zgolj ob predpostavki, da bodo v celoti poplačani. Njihovo vedenje o poteku pogajanj bi namreč ogrozilo nadaljnje poslovanje takšnega dolžnika, ker ne bi mogel več računati na odloženo plačilo, dobavitelji bi zahtevali avanse izven okvirov običajnega poslovanja ipd. Po drugi strani takšen način pogajanj za upnike lahko pomeni tveganje, da dolžnik brez njihovega vedenja privilegira kakšnega od pomembnejših upnikov, ki niso povabljeni k pogajanjem. V primeru nezaupanja oziroma dvoma bodo upniki v takšnem primeru zahtevali izvedbo moratorija z oklicem.

Predlog zakona v tem primeru določa, da dolžnik izdela seznam upnikov, ki jih nato povabi k pogajanjem. Zaradi možnosti zlorab krovni sporazum ne sme posegati v pravni položaj upnikov, ki jih dolžnik ne povabi k pogajanjem.

V primeru postopka brez oklica se izvršilni postopki ne ustavijo, dolžnik pa zaradi sklenitve moratorija s tako sproščenim denarnim tokom lahko tekoče plačuje obveznosti tekočega poslovanja. Sporazum o moratoriju lahko določa tudi obsežnejša plačila posameznih upnikov, ki presegajo tekoče poslovanje.

Zaradi narave oblikovanja seznama upnikov v postopku zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica obstaja nevarnost zlorabe na način, da dolžnik namenoma ne uvrsti določenega upnika na seznam oziroma njegovo terjatev prepozna kot sporno, čeprav v resnici ni sporna in jo bo tak upnik z lahkoto uveljavil v sodnem postopku. V takšnem primeru bo lahko upnik, na katerega krovni sporazum ne bo učinkoval, uveljavljal svojo nesporno terjatev v pravdi in uspel z njenim poplačilom, medtem ko bodo terjatve istovrstnih upnikov lahko na podlagi sklenjenega krovnega sporazuma spremenjene. Predlagatelj stoji na stališču, da bodo lahko upniki vedno zahtevali celovito seznanitev z dolžnikovim finančnim položajem, vključno z seznanitvijo z vsemi terjatvami upnikov, tako nespornih kot spornih. Kolikor dolžnik ne bo želel določenih terjatev priznati kot nespornih, bodo upniki lahko glasovali zoper sklenitev krovnega sporazuma oziroma predlagali prestrukturiranje z oklicem.

K 13. členu

Če se dolžnik odloči, lahko izvede postopek zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem, in sicer tako, da na sodišče vloži podpisan moratorij ter predlog, da sodišče objavi oklic o začetku postopka s seznamom upnikov in s pozivom, da prijavijo svoje terjatve.

Za razliko od zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica se v primeru zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem na spletni strani AJPES objavi oklic, ki že sam po sebi lahko predstavlja negativne ekonomske posledice za dolžnika. Vendar daje predlagatelj prednost dejstvu, da z oklicem upniki dosežejo zaupanja vreden seznam vseh terjatev in so s tem seznanjeni z višino vseh dolžnikovih dolgov, kar posledično pomeni lažjo

odločitev za sklenitev krovnega sporazuma. Namreč pravnomočno potrjen krovni sporazum, ki je sklenjen v postopku z oklicem, učinkuje zoper vse upnike dolžnika.

Nadaljnja posledica oklica je prekinitev vseh izvršilnih postopkov, ki so v teku zoper dolžnika. Prekinitev izvršbe in zavarovanja na podlagi predhodne odredbe traja do izteka tridesetih dni od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma. Prekinitev izvršbe ali zavarovanja preneha v 150 dneh, če sodišču predlog za potrditev krovnega sporazuma iz določenih razlogov ni predložen.

Na podlagi oklica se prekinejo zgolj izvršilni postopki na podlagi izvršilnega naslova, medtem ko se izvršilni postopki na podlagi verodostojne listine ne prekinejo.

K 14. členu

Po predlagani ureditvi dolžnik razporedi upnike na seznam upnikov z nespornimi terjatvami, seznam upnikov s spornimi terjatvami, ki imajo glasovalno pravico, in seznam upnikov s spornimi terjatvami, ki nimajo glasovalne pravice.

V primeru postopka z oklicem, se izdela enoten seznam upnikov iz dolžnikovega seznama in seznama prijavljenih upnikov.

Glede spornih terjatev bo dolžnik sam ocenil, ali je verjetnost, da upnik uspe v pravdi, večja ali manjša in glede na to oceno bo dolžnik za terjatve, ki po njegovem mnenju nimajo izgledov za uspeh v pravdi, glede njih izključil glasovalno pravico in s tem vpliv na sklenitev krovnega sporazuma ter v primeru (sicer malo verjetnega izgleda za svoj neuspeh v pravdi) predvidel 100 % poplačilo takšne terjatve. V primeru verjetno izkazanih terjatev pa bo dolžnik upniku priznal glasovalno pravico in s tem vpliv na potrditev krovnega sporazuma, vendar pa bo v takem primeru, podobno kot že sedaj v prisilni poravnavi, upnik v pravdi uspel le do višini in pod pogoji iz krovnega sporazuma.

K 15. členu

Moratorij na podlagi predloga zakona je pogodba, sklenjen med dolžnikom in takšnim številom upnikov, ki omogoča, da dolžnik v času trajanja moratorija ob zapadlosti poplača vse zapadle obveznosti do upnikov, nezavezanih moratoriju. Število upnikov, strank moratorija, mora biti takšno, da odložitev poplačila njihovih terjatev omogoča poplačilo terjatev upnikov, ki moratorija niso podpisali, s čimer se zagotovi možnost nadaljevanja poslovanja dolžnika.

Sklenjen moratorij je uvod v pogajanja za sklenitev krovnega sporazuma. Sklenjen moratorij začasno ponovno vzpostavi dolžnikovo likvidnost tako, da se odloži plačilo obveznosti do upnikov, ki moratorij podpišejo, zlasti banke in veliki dobavitelji, obveznosti do preostalih upnikov pa se tekoče poplačujejo.

Izjema je določena za upnike, ki so finančne družbe. Glede njih velja, da moratorij zavezuje tudi tiste finančne družbe, ki ga niso podpisale, če so moratorij podpisale

finančne družbe, ki imajo skupaj več kot 50 % terjatev finančnih družb. Glede ostalih upnikov, ki niso podpisali moratorija, velja, da se tekoče plačujejo ob zapadlosti njihovih terjatev. Ostalih upnikov, ki moratorija ne podpišejo, slednji ne zavezuje.

Za dosego navedenih učinkov bo moralo biti v takšnem sporazumu izrecno navedeno, da gre za moratorij po tem zakonu. V nasprotnem primeru gre za civilnopravno pogodbo, ki zavezuje le podpisnike pogodbe brez ex lege učinkov.

K 16. členu

V vseh postopkih po tem zakonu je predvideno, da dolžnik v času od sklenitve moratorija do pravnomočne odločitve sodišča o potrditvi krovnega sporazuma ne more vložiti predloga za začetek prisilne poravnave po ZFPPIPP. V primeru prenehanja moratorija brez sklenitve krovnega sporazuma so izpolnjeni pogoji za začetek stečajnega postopka, kar lahko predlaga vsak upnik v roku 60 dni, pri tem pa dolžnik še 5 dni po prenehanju moratorija ne more predlagati postopka prisilne poravnave. Namen te določba je izogib nastanku situacije, ko bi v istem trenutku bili izpolnjeni pogoji dveh postopkov, in sicer prisilne poravnave po ZFPPIPP in pogoji za začetek predstečajnega postopka.

Upnik, ki ga ne zavezuje moratorij, lahko predlaga začetek stečajnega postopka le iz razloga dolžnikove nelikvidnosti skladno s 14. členom ZFPPIPP.

V času trajanja moratorija lahko dolžnik opravlja samo redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti in poravnavanjem svojih obveznosti iz teh poslov. Dolžnik v tem času ne sme razpolagati s svojim premoženjem, razen v obsegu, potrebnem za opravljanje rednih poslov in ne sme opravljati poslov, katerih posledica je neenakopravno obravnavanje upnikov. V moratoriju so lahko določene izjeme z možnostjo celovitega poplačila posameznih skupin upnikov izven rednega poslovanja, če obstoji verjetnost, da bodo na podlagi krovnega sporazuma posamezne skupine upnikov v celoti poplačane.

Ena od ključnih domnev sklenitve moratorija nastopi, če poslovodstvo dolžnika podpiše moratorij. Takrat se šteje, da so družbeniki dolžnika seznanjeni s stanjem insolventnosti in lahko vse do glasovanja o krovnem sporazumu ukrepajo v smislu odprave insolventnosti oziroma v smislu nastanka insolventnosti.

K 17. členu

Predlog zakona določa, da če dolžnik v času trajanja moratorija poplača vse zapadle in neporavnane obveznosti ter tiste, ki bi brez sklenitve moratorija zapadle, lahko odstopi od moratorija ter o tem skupaj z dokazili obvesti upnike in upravitelja, če je bil imenovan. Če upravitelj ni bil imenovan in je bil izveden postopek z oklicem, dolžnik obvesti sodišče.

Odstop od moratorija lahko izvede dolžnik, saj lahko le on odpravi stanje insolventnosti s poplačilom obveznosti. O odstopu mora dolžnik obvestiti upravitelja in upnike, da se seznanijo z prenehanjem dogovorov iz moratorija. Upravitelja se obvesti o odstopu, da

lahko preveri dokazila glede odprave stanja insolventnosti. Če upravitelj v postopku zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem ni imenovan, se o odstopu obvesti sodišče.

K 18. členu

Upnik in dolžnik se lahko v postopku zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem dogovorijo za imenovanje upravitelja, ki pregleda dokumentacijo, potrebno za sklenitev krovnega sporazuma, oceni skladnost vsebine krovnega sporazuma z določbami in načeli predloga zakona in izdela mnenje o krovnem sporazumu, ki mora biti predloženo sodišču skupaj s predlogom za potrditev krovnega sporazuma.

Upravitelja izberejo s seznama upraviteljev, ki se vodi na podlagi ZFPPIPP.

Če dolžnik in upniki v postopku zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem ne imenujejo upravitelja, mora dolžnik pred začetkom glasovanja o krovnem sporazumu imenovati upravitelja, ki pripravi mnenje o pripravljenem sporazumu. O višini nagrade upravitelja se dogovorita upravitelj in dolžnik ob upoštevanju predpisov, ki urejajo nagrado upravitelja na podlagi ZFPPIPP.

Mnenje upravitelja o krovnem sporazumu je obvezna priloga predlogu za potrditev krovnega sporazuma, ki je posredovan sodišču v presojo. Predlog zakona v 37. členu določa, da mora upravitelj v mnenju pripraviti zlasti oceno višine plačila terjatev vseh upnikov v primeru, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek, oceni skladnost vsebine glede spoštovanja načel krovnega sporazuma in pravila absolutne prioritete, mnenje glede terjatev iz seznama spornih terjatev, zlasti glede odločitve o priznanju glasovalnih pravic upnikov s spornimi terjatvami, mnenje o načrtu plačila terjatev upnika ali družbenika, ki pridobi izvršilni naslov v postopku na podlagi tožbe po predlogu zakona, mnenje o popolnosti dokumentacije in ugotovitev izida glasovanja. Več o tem glej obrazložitev k 37. členu.

K 19. členu

Predlog zakona v zvezi s sklepanjem krovnega sporazuma, njegovo vsebino in drugimi dejanji v postopku zunajsodnega prestrukturiranja ter v predstečajnem postopku določa temeljna načela, na katerih mora temeljiti krovni sporazum.

Kolikor predlog krovnega sporazuma ni v skladu z načeli, sodišče slednjega ne potrdi, temveč predlog zavrne.

Če vsebina krovnega sporazuma ni skladna z načeli, sodišče kljub splošni prepovedi obstrukcije pri glasovanju o krovnem sporazumu, takšnega krovnega sporazuma ne sme potrditi. Več o tem glej obrazložitev k 23. členu.

Upravitelj mora pred glasovanjem o krovnem sporazumu pripraviti mnenje, v katerem se mora na podlagi 37. člena izrecno predstaviti svojo oceno o skladnosti vsebine krovnega sporazuma z načeli tega predloga zakona.

Načelo prostovoljnosti določa, da je sklepanje krovnega sporazuma, kot dogovora o finančnem prestrukturiranju mogoče izvesti v zunajsodnem postopku zgolj na podlagi svobodne odločitve vseh strank, brez prisile. Dolžnik ima skladno s tem načelom možnost zagotovitve finančnega prestrukturiranja sam, celo pred začetkom zunajsodnega prestrukturiranja oziroma lahko predlaga svoj predlog krovnega sporazuma. Pri zunajsodnem prestrukturiranju brez oklica je načelo prostovoljnosti spoštovano na način, da krovni sporazum, sklenjen v tem postopku, ne učinkuje na pravni položaj upnikov, ki niso povabljeni k pogajanjem, temveč le na pravni položaj upnikov, ki so bili povabljeni h glasovanju in ki jim je bila priznana glasovalna pravica. Hkrati krovni sporazum, sklenjen, na podlagi pogajanj z oklicem, lahko učinkuje tudi na pravni položaj tistih upnikov, ki niso sodelovali pri pogajanjih, če so bili ustrezno seznanjeni z oklicem in s pozivom za prijavo terjatev. Glede na omenjene možnosti, ki jih ima dolžnik pred nastopom pogojev za začetek postopka zaradi insolventnosti, torej skladno z ureditvijo predloga zakona za začetek predstečajnega postopka, je prostovoljnost za sklepanje krovnega sporazuma po nastopu omenjenih pogojev precej omejena. Pri sklepanju krovnega sporazuma v predstečajnem postopku dolžnik včasih niti ne bo več stranka dogovora. Takšna ureditev temelji na stališču, da je imel dolžnik možnost za učinkovito in pravočasno prestrukturiranje in da je podjetje zaradi njegovega ravnanja prišlo v položaj, ko so nastopili pogoji za začetek stečajnega postopka.

Načelo prostega urejanja obligacijskih razmerij je temeljno načelo obligacijskega prava, ki zagotavlja pogodbeno svobodo pri oblikovanju medsebojnih razmerij. Na podlagi tega načela sklepanja krovnega sporazuma ni mogoče doseči z zvijačo, zmoto ali silo, temveč na podlagi svobodne volje. Ekonomsko neenak položaj ene od strank se ne more šteti kot uporaba sile.

Načelo enakega obravnavanja upnikov, ki so v enakem položaju, pomeni, da se upnike v podobnem pravnem in dejanskem položaju ne sme v krovnem sporazumu obravnavati različno glede višine in načina poplačila njihovih terjatev. Prav tako morajo biti upniki med seboj v prirejenem položaju, kar pomeni, da noben od upnikov ne more biti deležen večjih ugodnosti v zvezi z obravnavo njegove terjatve, primerljivo s terjatvijo upnika v enakem pravnem oziroma dejanskem položaju.

Načelo ohranjanja dolgoročne ekonomske vrednosti terjatev upnikov z zavarovanimi terjatvami v skladu z Zakonom o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank (ZUKSB), ki zagotavlja, da se vrednost terjatev upnikov z zavarovanimi terjatvami ob uporabi ukrepov iz predloga tega zakona, ne bodo poslabšale.

Načelo dobre vere in poštenja je temeljno načelo obligacijskega prava, ki zahteva od vsakega upnika, da pri sklepanju krovnega sporazuma in tudi sicer ravna pošteno in z namenom, ki ga posamezni instituti predloga tega zakona zasledujejo oziroma da ne zlorablja svojih pravic. Omenjeno načelo zagotavlja stranki, ki se ji je zaradi kršitve tega načela poslabšal pravni položaj, da lahko uveljavlja vse ustrezne zahtevke, vključno z izpodbojnimi in reparacijskimi zahtevki.

Načelo dostopa do informacij zagotavlja, da so upniki in drugi udeleženci v postopkih po predlogu tega zakona pravočasno in celovito informirani o dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na pravilno odločitev.

Načelo ugodnejšega poplačila terjatev upnika kot v stečaju določa obveznost vodenja postopka sklepanja krovnega sporazuma na način, da se zagotovijo ugodnejši pogoji glede višine plačila in rokov za plačilo terjatev upnikov kot v primeru stečaja dolžnika,

Načelo prednostnega poplačila terjatev zavarovanih upnikov pred navadnimi upniki in pred poplačilom terjatev družbenikov zagotavlja, da so upniki, ne glede na morebitne dogovore po tem zakonu v primeru neuspešno izvedenega prestrukturiranja dolžnika in uvedbe postopkov zaradi insolventnosti, ne glede na pravila ZFPPIPP poplačani pred družbeniki dolžnika.

Načelo prepovedi obstrukcije določa sklepanje krovnega sporazuma brez zlorabe pravic, med katerimi je lahko tudi obstrukcija upnikov z glasovalno pravico. Načelo prepovedi obstrukcije je operacionalizirano z določbo o prepovedi obstrukcije, ki določa pogoje, pod katerimi lahko sodišče potrdi krovni sporazum, kljub nezadostni večini pri glasovanju o sporazumu.

Načelo zagotovitve poplačila terjatev upnika ali družbenika, ki na podlagi tožbe iz 44. člena tega zakona pridobi izvršilni naslov zagotavlja, da bo upnik ali družbenik dobil poplačilo svoje terjatve v obsegu in na način, ki ne bo določen v krovnem sporazumu, temveč bo o tem odločilo sodišče v morebitnem pravdnem ali nepravdnem postopku.

K 20. členu

Predlog zakona na normativni ravni opredeljuje pravilo absolutne prioritete, ki je v vseh primerljivih pravnih ureditvah temeljno načelo finančnega prestrukturiranja. Gre za pravilo, ki se nanaša na vrstni red prevzemanja odgovornosti pri prestrukturiranju insolventnega podjetja oziroma na vrstni red pri razdelitve njegove stečajne mase. Ureditev v ZFPPIPP prenaša omenjeno pravilo tudi v slovensko ureditev stečajnega postopka, vendar zgolj glede vrstnega reda razdelitve stečajne mase. V ZFPPIPP je predmetno pravilo normativno operacionalizirano v 359. členu, ki določa, da se terjatve iz splošne razdelitvene mase plačajo po vrstnem redu, pri čemer se najprej v celoti plačajo prednostne terjatve, nato navadne terjatve in šele potem podrejene terjatve. Vse terjatve, ki so opredeljene kot stroški stečajnega postopka (355. člen ZFPPIPP), se plačajo pred razdelitvijo splošne oziroma posebnih stečajnih mas. Zavarovane terjatve se ob razdelitvi plačajo iz posebne razdelitvene mase (371. člen ZFPPIPP), in sicer še preden se poplačajo prednostne terjatve. Peti odstavek 370. člena in sedmi odstavek 371. člena določata, da če posebna razdelitvena masa na zadošča za celovito plačilo zavarovanih terjatev upnika, se za plačilo nezavarovanega dela te terjatve uporabijo pravila razdelitve iz splošne razdelitvene mase. Skladno z drugim odstavkom 373. člena ZFPPIPP se v okviru končne razdelitve, če razdelitvena masa zadošča za plačilo vseh nezavarovanih terjatev, del razdelitvene mase, ki ni potreben za plačilo nezavarovanih terjatev razdeli družbenikom dolžnika v sorazmerju z njihovimi deleži.

V postopku prisilne poravnave, ki omogoča finančno prestrukturiranje na podlagi določb ZFPPIPP, pravilo absolutne prioritete ni učinkovito operacionalizirano. Na podlagi prvega odstavka 213. člena ZFPPIPP potrjena prisilna poravnava ne učinkuje za zavarovane in prednostne terjatve, kar pomeni, da učinkovitega finančnega prestrukturiranja ni mogoče izvesti, če je realno ocenjena vrednost podjetja manjša od kapitalskih deležev družbenikov in vsote zavarovanih ter prednostnih terjatev. Na podlagi prvega odstavka 212. člena ZFPPIPP potrjena prisilna poravnava, torej načrt o finančnem prestrukturiranju, ki pomeni preureditev postavk v aktivi in pasivi bilance stanja podjetja, učinkuje le na terjatve upnikov do dolžnika, ki so nastale do začetka postopka prisilne poravnave. Da načrt finančnega prestrukturiranja brez soglasja družbenikov ne more predvideti spremembe v lastniški strukturi kapitalskih deležev kaže tudi določba drugega odstavka 201. čelna ZFPPIPP, ki določa, da imajo glasovalno pravico, skladno z ponderiranimi zneski njihovih terjatev, zgolj upniki. Takšna ureditev, ko družbeniki s svojimi kapitalskimi deleži ne prevzemajo odgovornosti pri prestrukturiranju insolventnega podjetja, glede na splošna spoznanja ekonomske in finančne znanosti ni mogoče pritrditi. Glede na metodologijo učinkovitega finančnega prestrukturiranja, ki mora v končni posledici zagotoviti izravnano aktive in pasive v bilanci stanja podjetja, je potrebno po ugotovitvi realne vrednosti podjetja najprej poseči na kapitalske deleže družbenikov in če to ne zadošča za učinkovito poplačilo terjatev, je potrebno poseči še v dolg podjetja. Odpisati je potrebno primarno podrejene terjatve, če to ne zadošča tudi navadne terjatve, vse dokler ocenjena vrednost podjetja (aktiva) ni enaka pasivi (dolgu oziroma terjatvam upnikov).

Krovni sporazum mora biti sklenjen na način, da je spoštovano pravilo absolutne prioritete pri razdelitvi vrednosti podjetja, tako da je zagotovljena prednost poplačila zavarovanih terjatev pred navadnimi terjatvami in pred podrejenimi terjatvami in pred terjatvami družbenikov.

Pravilo absolutne prioritete je namenjeno spoštovanju pogodbenih in drugih obveznosti, ki so nastale pred nastankom insolventnosti podjetja in katerih dosledna uresničitev bi privedla do poslovno enakega rezultata kot v stečaju istega podjetja. Predlog zakona tako določa, da je osnova za prestrukturiranje dolžnikovih obveznosti z upoštevanje pravila absolutne prioritete vrednost podjetja, kot je navedena v krovnem sporazumu.

Skladno s spoznanji poslovne in sodne prakse se v tujih reditvah dopušča odstop od pravila absolutne prioritete zaradi specifičnosti situacij posameznih dolžnikov, predvsem zaradi zagotovitve njihovega nadaljnjega poslovanja. Predlog zakona zato določa, da lahko krovni sporazum izjemoma določi drugačno poplačilo upnikov, kot predvideva pravilo absolutne prioritete, če obstajajo utemeljeni razlogi, ki olajšajo učinkovito finančno prestrukturiranje in nadaljevanje poslovanja dolžnika. V krovnem sporazumu morajo biti razlogi za drugačno poplačilo upnikov natančno obrazloženi.

K 21. členu

Predlog zakona določa, da je vsebina krovnega sporazuma skladno z načelom prostega urejanja obligacijskih razmerij dispozitivna za stranke sporazuma, hkrati pa zaradi ex lege učinkov opredeljuje obvezno vsebino sporazuma, ki mora biti vedno del sporazuma. Tako zakon navaja kot obvezno sestavino sporazuma opis finančnega položaja in finančnega poslovanja dolžnika, seznam upnikov, ki imajo pravico glasovati o krovnem sporazumu, seznam navadnih terjatev, seznam podrejenih terjatev, seznam spornih terjatev z utemeljitvijo razvrstitve na sporne terjatve z glasovalno pravico in na sporne terjatve brez glasovalne pravice, seznam upnikov z zavarovanimi terjatvami, opis lastniške strukture, seznam povezanih družb in vseh kapitalskih naložb dolžnika, presečni dan, do katerega se raztezajo učinki krovnega sporazuma, opis dejstev in okoliščin, iz katerih izhaja, da je dolžnik insolventen, opis dejstev in okoliščin, iz katerih izhaja, da bo dolžnik sposoben izpolniti vse svoje obveznosti v skladu s krovnim sporazumom, poročilo o poteku pogajanj z vsemi upniki, na katere krovni sporazum učinkuje, oceno poplačila posameznih vrst terjatev upnikov in družbenikov v stečajnem postopku in primerjavo z oceno poplačila po krovnem sporazumu, načrt, iz katerega je razvidno, kako bo dolžnik v roku najmanj enega leta po uveljavitvi krovnega sporazuma zagotavljal likvidnost za predviden obseg poslovanja, načrt poplačila terjatev upnika ali družbenika, ki na podlagi tožbe iz 44. člena tega zakona pridobi izvršilni naslov v postopku po tem zakonu, predlog prestrukturiranja obveznosti dolžnika, načrt dolgoročne lastniške strukture dolžnika, ureditev medsebojnih pravic in obveznosti in način komuniciranja z upniki.

Predlog zakona v drugem odstavka 30. člena nadalje opredeljuje, da mora krovni sporazum, ki vključuje tudi dogovor o konverziji, poleg obvezne vsebine iz 21. člena vsebovati tudi nekatere druge obvezne sestavine. O tem glej obrazložitev k 30. členu. Podobno določa predlog zakona obvezne sestavine še za nekatere druge specifične situacije oziroma okoliščine. V drugem odstavku 21. člena je tako določeno, da mora krovni sporazum, ki predvideva glasovanje v razredih upnikov, ali če predvideva konverzijo, vsebovati razloge, iz katerih je razvidno, zakaj je potrebno glasovanje v razredih. Iz krovnega sporazuma mora biti razvidno, da so predlagani razredi razumno oblikovani, razmerja med razredi upnikov in družbeniki pa primerno urejena.

Prvi odstavek 41. člena določa, da sodišče ne izda sklepa o potrditvi krovnega sporazuma, če predlog krovnega sporazuma ni formalno popoln oziroma če niso priložene vse potrebne priloge, torej če predlog ne vsebuje vseh obveznih sestavin iz tega člena in drugih obveznih sestavin, ki so primeroma navedene v predlogu zakona.

Predlog zakona določa, če krovni sporazum predvideva glasovanje v razredih upnikov, ali če predvideva konverzijo, da morajo biti v krovnem sporazumu navedeni razlogi, iz katerih je razvidno, zakaj je potrebno glasovanje v razredih. Hkrati mora biti iz krovnega sporazuma razvidno, da so predlagani razredi razumno oblikovani, razmerja med razredi upnikov in družbeniki pa primerno urejena. Pojem razumnega oblikovanja razredov in primerna urejenost razmerij sta pravna standarda, ki morata slediti načelu absolutne

prioritete, zaradi česar so med ključnimi kriteriji opredelitev razredov vrsta zavarovanj upnikovih terjatev in njihovi pogodbeni položaji.

K 22. členu

Predlog zakona glede glasovanja o krovnem sporazumu določa, da se lahko stranke sporazuma dogovorijo za glasovanje v razredih. Ti se oblikujejo na predlog dolžnika ali upnika razumno glede na pravne in dejanske okoliščine, v skladu z vrsto zavarovanj njihovih terjatev in pogodbenih položajev. Kriteriji oblikovanja v razrede so pravne in dejanske okoliščine, kar omogoča, da dolžnik oziroma drug predlagatelj sporazuma lahko predlaga oblikovanje takšnih razredov, v katerih glasovanje bo omogočilo ustrezno večino, potrebno za sklenitev sporazuma.

Predlog zakona predvideva, da lahko sporazum učinkuje tudi na zavarovane terjatve. V tem primeru se mora oblikovati razred upnikov z zavarovanimi terjatvami. Ta določba se izrecno nanaša na ureditev 25. člena predloga zakona, ki določa različno glasovalno večino glede na obstoj zavarovanja terjatve. Tako je za upnike z zavarovanimi terjatvami za uspeh pri glasovanju zahtevana večina več kot 75 % vseh zavarovanih terjatev. Za podrobnosti glej obrazložitev k 24. členu.

Glede posega v pravice upnikov z zavarovanimi terjatvami, predlagatelj zakona stoji na stališču, da je insolvenčno pravo generičen pojem, ki ureja procesna in materialnopravna vprašanja. Ta nastanejo v zvezi z insolventnostjo dolžnika oziroma širše, ob nastanku dolžnikovih finančnih težav (plačilna nesposobnost). Pravila insolventnega prava se uporabljajo oziroma veljajo, če pri dolžniku nastopi finančno stanje, zaradi katerega je ogrožena njegova plačilna sposobnost, ali pa je že postal plačilno nesposoben. V tej situaciji so ogroženi interesi upnikov za poplačilo njihovih terjatev. Ta interes mora zaščititi insolventno pravo, tudi s posegi v splošno ureditev obligacijskega, korporacijskega ter celo stvarnega prava. Če nastopi položaj, v katerem je potrebno zaščititi interese upnikov, veljajo posebna pravila insolventnega prava.

Predlog zakona določa v zvezi z oblikovanjem razredov, da morajo biti vsi upniki v posameznem razredu obravnavani enako glede na rok plačila njihovih terjatev, obrestno mero in glede na obseg odpisa njihovih terjatev, razen če se posamezen upnik v razredu izrecno strinja z manj ugodno obravnavo zanj, pod pogojem, da je takšna obravnava ugodnejša za dolžnika.

Predlog zakon določa, da lahko krovni sporazum določa, da so vsi upniki posameznega razreda v primeru pomanjkanja sredstev prednostno plačani pred upniki drugih razredov. Takšen dogovor mora biti skladen s pravilom absolutne prioritete. Nadalje predlog zakona določa, da kolikor je ob upoštevanju pravila absolutne prioritete in načel tega predloga zakona dogovorjeno, da bodo upniki posameznega razreda prednostno plačani v celoti, ti upniki nimajo glasovalne pravice.

Predlog zakona daje glasovalno pravico tudi družbenikom v posebnem razredu. Družbeniki imajo glasovalno pravico v postopku zunajsodnega prestrukturiranja, medtem

ko lahko njihovo korporacijskopravno upravičenje do glasovanja v predstečajnem in stečajnem postopku ugasne.

K 23. členu

Tako kot nemška novela stečajnega zakona iz leta 2012, ki je vnesla nekaj ključnih novosti za lažje in učinkovitejše prestrukturiranje insolventnih podjetij, med njimi tudi glasovanje o razredih in prepoved obstrukcije pri glasovanju, je tudi predlagatelj zakona predvidel posledice neupravičenega izostanka upnikov pri glasovanju o krovnem sporazumu. Zakon natančno določa pogoje, pod katerimi lahko sodišče potrdi krovni sporazum, kljub nezadostni večini v posameznem razredu upnikov. Hkrati predlog zakona opredeljuje okoliščine, ki opredeljujejo nedovoljeno obstrukcijo glasovanja.

K 24. členu

Predlog zakona predvideva sklenitev krovnega sporazuma z navadno večino v vsakem razredu upnikov, razen v razredu upnikov z zavarovanimi terjatvami, ki je zaradi zavarovanih pravic, določena 75 % večina.

Predlog zakona določa, da je večina za glasovanje, če ni razredov ali pa so ti oblikovani, razen za razred upnikov z zavarovanimi terjatvami, več kot 50 %. Če se posega v pravice upnikov z zavarovanimi terjatvami, mora biti skladno z drugim odstavkom 22. člena oblikovan poseben razred upnikov z zavarovanimi terjatvami, v katerem se lahko odločitev sprejme le z doseženim višjim pragom. Pri ugotavljanju izida glasovanja se upoštevajo glasovnice, ki jih je sodišče prejelo do poteka tridesetih dni od objave poziva upnikom, da glasujejo.

Ne glede na navedeno pa se na vse razrede nanaša pravilo o prepovedi obstrukcije, kar pomeni, da lahko sodišče zaradi nedovoljene obstrukcije potrdi krovni sporazum tudi, če v razredu upnikov z zavarovanimi terjatvami 75 % ni dosežena.

K 25. členu

Predlog zakona določa, da lahko o sklenitvi krovnega sporazumu glasujejo vsi upniki z glasovalno pravico s seznama upnikov iz krovnega sporazuma. Glasovalne pravice nimajo upniki, ki imajo v razmerju do dolžnika ali do družbenikov dolžnika položaj povezane osebe, ali ki so svoje terjatve do dolžnika glede na druge upnike pridobili s silo, zvijačo ali prevaro. Če terjatev nima določene denarne višine, dolžnik oceni primerno višino terjatve kot osnovo za glasovanje.

Upniki, ki so pridobili svoje terjatve s silo, zvijačo ali prevaro nimajo glasovalne pravice. Ugovor zaradi zvijačnosti, prevare ali sile lahko poda vsak upnik v postopku sodne potrditve krovnega sporazuma. Iz enakega razloga lahko vsak upnik vloži tožbo (glej obrazložitev k 44. členu). Ob vložitvi pravnega sredstva bo upnik podal trditev o obstoju zvijačnosti, prevare ali sile in v zvezi s to trditvijo podal ustrezne trditvene podlage in dokazne predloge. Predlagana ureditev je smiselno podobna obstoječi ureditvi v primeru predloga za izdajo začasne odredbe za preprečitev unovčenja bančne garancije, ko je po ustaljeni sodni praksi edini možen ugovor fraudoloznosti. Pri tem je fraudoloznost

najširši možen pojem oz. pravni standard, ugotovitev o obstoju fraudoloznosti pa je prepuščena kontradiktornemu sodnemu postopku.

K 26. členu

Predlog zakona določa, da če obstajajo v postopku zunajsodnega prestrukturiranja zapadle neizplačane terjatve delavcev, mora krovni sporazum določiti njihovo sto odstotno poplačilo. Krovni sporazum v pravni položaj delavcev ne more posegati. Tako mora biti v krovnem sporazumu predvideno, da se delavcu ob izplačilu plače, obračuna in izplača tudi vse prispevke in davke iz tega naslova.

K 27. členu

Predlog zakona skladno s pravilom absolutne prioritete določa posebna pravila glede obravnave podrejenih terjatev upnikov v postopku sklepanja krovnega sporazuma. Predlog zakona določa, če krovni sporazum ne določa drugače, se podrejene terjatve štejejo za ugasnjene. Takšna ureditev glede podrejenih terjatev se nanaša predvsem na glasovanje o krovnem sporazumu in na obseg upnikov zoper katere učinkuje krovni sporazum. Izjemoma se podrejene terjatve ne štejejo za ugasnjene, če krovni sporazum vsebuje oceno, da je vrednost podrejenih terjatev v primeru stečaja večja od nič. V tem primeru se oblikuje poseben razred upnikov s podrejenimi terjatvami, ki glasujejo o sklenitvi krovnega sporazum in zoper katere krovni sporazum učinkuje.

K 28. členu

Predlog zakona pri sklepanju krovnega sporazuma v zvezi z obravnavo upnikov zavarovanih terjatev določa, da ti upniki nimajo glasovalne pravice, razen če jim je priznana v skladu z določbami tega zakona. Če je upnikom z zavarovanimi terjatvami priznana glasovalna pravica, torej če soglašajo z možnostjo posega v njihove pravice, potem lahko glasujejo o sklenitvi krovnega sporazuma v razredu upnikov z zavarovanimi terjatvami glede na višino svojih terjatev, razen če krovni sporazum določi glasovanje glede na dolgoročno ekonomsko vrednost njihovih terjatev v skladu z ZUKSB.

Krovni sporazum lahko za upnike z zavarovanimi terjatvami vsebuje določila, ki na novo urejajo zavarovanja njihovih terjatev, vendar se pri tem dolgoročna ekonomska vrednost terjatev teh upnikov, določena v skladu z ZUKSB, ne sme zmanjšati brez soglasja vsakega posameznega upnika.

Če poseben razred upnikov z zavarovanimi terjatvami ni oblikovan, ima vsak tak upnik pravico glasovati o sklenitvi krovnega sporazuma glede zavarovane terjatve, če je z dolžnikov sklenil dogovor, po katerem se dospelost te terjatve odloži v skladu s potrebami izvedbe krovnega sporazuma. Dogovor je lahko sklenjen pod odložnim pogojem, da bo krovni sporazum sklenjen in da ga bo sodišče s sklepom potrdilo.

Če krovni sporazum predvideva konverzijo zavarovane terjatve upnika v kapital dolžnika, je to dopustno z izrecnim soglasjem upnika z zavarovano terjatvijo, razen, če

krovni sporazum takšnemu upniku ponudi adekvatno nadomestilo v višini ocenjene vrednosti zavarovanja v skladu z ZUKSB.

K 29. členu

Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti morajo pri udeležbi k podpisu krovnega sporazuma pridobiti zakonsko pooblastilo. Država, samoupravne lokalne skupnosti in druge enote sektorja države, ki so svoje samostojne pravne osebe in imajo svoje zakonite zastopnike, samostojno odločajo o svojih terjatvah, zato je treba za enotni pristop k ravnanju s svojimi terjatvami po tem zakonu predpisati pogoje, ki so skladni s predpisi, ki urejajo državne pomoči. Hkrati se morajo upoštevati pravila za izračunavanje deficita sektorja države po Maastrichtskih kriterijih (metodologija ESA 95).

Krovni sporazum ne bo smel vsebovati konverzije ali odloga terjatev države iz naslova obveznih dajatev, saj so iz zakona izvzete na podlagi odločbe Ustavnega sodišča, št. U-I-281/09 z dne 22. novembra 2011.

Predlog zakona nadalje določa, da lahko organ samoupravne lokalne skupnosti s predpisom določi natančnejše pogoje, pod katerimi lahko predstavnik samoupravne lokalne skupnosti ob upoštevanju predpisov o javnih financah glasuje za sklenitev moratorija in krovnega sporazuma. Enako predlog zakona določa za druge enote sektorja države.

K 30. členu

Predlog zakona določa, da če krovni sporazum vsebuje dogovor o konverziji terjatve upnika v kapital dolžnika, upnik pridobi kapitalski delež, sorazmeren z njegovo terjatvijo. Konverzija terjatev v kapital se lahko nanaša na vse ali zgolj nekatere upnike. Ker se konverzija terjatev v kapital izvede s povečanjem osnovnega kapitala ob hkratnem zmanjšanju osnovnega kapitala zaradi pokrivanja izgub, mora krovni sporazum poleg ostale obvezne vsebine vsebovati tudi podatke o višini osnovnega kapitala dolžnika pred konverzijo, višini osnovnega kapitala dolžnika po konverziji, seznamu družbenikov in njihovih kapitalskih deležev v osnovnem kapitalu dolžnika po konverziji, predlogu za zmanjšanje osnovnega kapitala dolžnika zaradi pokrivanja izgub, vse elemente, ki so na podlagi določb 379. in 520. člena ZGD-1 potrebni za sprejem veljavnega sklepa skupščine o poenostavljenem zmanjšanju osnovnega kapitala zaradi pokrivanja izgub, in sicer na podlagi bilance stanje, katere bilančni presečni dan je zadnji dan zadnjega koledarskega trimesečja pred presečnim dnevom, določenim s krovnim sporazumom in vse elemente, ki so na podlagi določb 334. in 518. člena ZGD-1 potrebni za sprejem veljavnega sklepa skupščine o povečanju osnovnega kapitala dolžnika s stvarnimi vložki terjatev.

Predlog določa, da je potrebno predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložiti poročilo o reviziji bilance stanja, katere bilančni presečni dan je zadnji dan zadnjega koledarskega trimesečja pred presečnim dnem, določenim s krovnim sporazumom.

Glede na to, da je podjetje, v zvezi s katerim potekajo pogajanja za sklenitev krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju, insolventno, se zanj uporabljajo pravila insolvenčnega prava, ki zaradi ekonomske narave razmerij, v katerih je vpeto podjetje, odstopajo od klasičnih oziroma splošnih pravil obligacijskega, korporacijskega in tudi stvarnega prava. V situaciji insolventnosti so ogroženi interesi upnikov za poplačilo njihovih terjatev. Ta interes pa mora ščititi insolvenčno pravo. Ko nastopi položaj, v katerem je treba zaščititi interese upnikov za izpolnitev njihovih terjatev, velja in se uporabijo pravila insolvenčnega prava in ne korporacijskega. V tem smislu predlog zakona določa, da ne glede na določbe ZGD-1 za povečanje osnovnega kapitala predlogu za vpis povečanja osnovnega kapitala po tem zakonu v sodni register ni treba priložiti sklepa skupščine o povečanju osnovnega kapitala, poročila o stvarnem vložku, cenitvenega poročila stvarnega vložka ter pogodbe o prevzemu stvarnega vložka.

Prav tako predlog določa, da če krovni sporazum vsebuje dogovor o konverziji terjatev v kapital, tako da upniki pridobijo več kot petdeset odstotni kapitalski delež, mora biti predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložen čistopis družbene pogodbe družbe z omejeno odgovornostjo oziroma statuta delniške družbe v skladu s sprejetimi sklepi iz krovnega sporazuma, razen če je bila sprejeta nova družbena pogodba oziroma statut. V takem primeru se lahko s krovnim sporazumom razrešijo in imenujejo novi organi dolžnika. Če krovni sporazum vsebuje konverzijo terjatev v kapital, tako da upniki pridobijo petdeset odstotni ali manjši kapitalski delež, mora biti predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložen čistopis družbene pogodbe družbe z omejeno odgovornostjo oziroma statuta delniške družbe v skladu s sprejetimi sklepi iz krovnega sporazuma.

Predlog določa, da ima družbena pogodba oziroma statut, sprejet po postopku in z večino, določeno s tem zakonom, vsebino, kot jo določa ZGD-1. Če s krovnim sporazumom družbena pogodba oziroma statut družbe ni spremenjen, mora biti predlogu za potrditev krovnega sporazuma priložen čistopis družbene pogodbe oziroma statuta v skladu s sprejetimi sklepi v krovnem sporazumu.

Zaradi posebne ureditve glede spremembe družbene pogodbe oziroma statuta predlog zakona določa, da ima pravnomočen sklep sodišča o potrditvi krovnega sporazuma učinke sklepa skupščine dolžnika.

K 31. členu

Predlog zakona določa, da se po zaključku pogajanj pripravi predlog krovnega sporazuma za glasovanje, skupaj s pravilno izpolnjenim obrazcem in prilogami, tako da je dokumentacija popolna in primerna za glasovanje in sodno potrditev. Skladno 37. členom predloga zakona mora biti predlogu za glasovanje priloženo mnenje upravitelja, skladno z 38. členom ustrezne priloge in skladno s 39. členom obrazec z bistvenimi sestavinami.

K 32. členu

Predlog zakona določa, da lahko o sklenitvi krovnega sporazuma glasujejo vsi upniki z glasovalno pravico s seznama upnikov iz krovnega sporazuma. Če upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev ni priznana glasovalna pravica, krovni sporazum ne učinkuje na njegov pravni položaj. Če je upniku s terjatvijo s seznama spornih terjatev glasovalna pravica priznana, krovni sporazum učinkuje na njegov pravni položaj. Če ima upnik v razmerju do družbenika dolžnika položaj povezane osebe ali če je upnik terjatev do dolžnika glede na druge upnike pridobili s silo, zvijačo ali prevaro, se pri ugotavljanju večine, potrebne za sklenitev krovnega sporazuma, njegov glas ne upošteva. V takem primeru se za višino takšne terjatve tudi zniža seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

Predlog zakona v zvezi z glasovalno pravico določa, da če upravitelj oceni, da je vrednost terjatev do stečajne mase starih družbenikov večja od nič glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev, lahko krovni sporazum določi, da stari družbenik pridobi kapitalski delež sorazmerno vrednosti njegove terjatve glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev. Stari družbenik, ki ima po izvedeni konverziji terjatev v kapital še določen kapitalski delež, ima glasovalno pravico. Tako predlog zakona določa, da je krovni sporazum sklenjen, če je izglasovan z večino, določeno v tem zakonu, pri čemer je osnova za ugotavljanje večine seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

K 33. členu

Pred glasovanje mora poslovodstvo dolžnika krovni sporazum podpisati in podati izjavo o ugotovitvi obstoja insolventnosti. V petem odstavku 16. člena predloga zakona je določena fikcija, da je dolžnik insolventen, če poslovodstvo podpiše moratorij. Izjava poslovodstva dolžnika o obstoju insolventnosti je obvezna priloga k predlogu za potrditev krovnega sporazuma. Podpis poslovodstva dolžnika ima glede priznanja dejstev o nastopu insolventnosti dolžnika enake učinke kot vložitev predloga za začetek stečajnega postopka na podlagi določb ZFPPIPP. Glede korporacijskopravnih učinkov posledično veljajo določbe krovnega sporazuma, če je potrjen. V nasprotnem primeru se z začetkom predstečajnega postopka korporacijskopravna upravičenja družbenikov, temelječa na kapitalskih deležih, obravnavajo podobno kot v stečajnem postopku. Pravica do glasovanja v organih dolžnika in pravica do dividende de facto in de iure v stečajnem postopku ugasneta, ker se poslovanje pravne osebe konča. Družbeniki imajo v stečajnem postopku vse do izbrisa pravne osebe iz sodnega registra pravico do stečajne mase, ki pa ima glede na ureditev načela absolutne prednosti v stečajnem postopku naravo terjatve, podrejene vsem ostalim terjatvam in izplačilom. Več o tem glej obrazložitev k 57. členu.

S podpisom poslovodstva dolžnika predloga krovnega sporazuma velja, da je poslovodstvo dolžnika in s tem njegovi družbeniki seznanjeni z dejstvom, da se v primeru neizglasovanja krovnega sporazuma v postopku zunajsodnega prestrukturiranja lahko na podlagi predloga za potrditev krovnega sporazuma začne predstečajni postopek, katerega

uvedba vpliva neposredno na pravni položaj in korporacijskopravna upravičenja družbenikov.

K 34. členu

Predlog zakona določa, da se glasovanje v postopku zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica izvede na način, da upravitelj posreduje predlog krovnega sporazuma s prilogami vsem upnikom, povabljenim k pogajanjem, na način, kot ga določa krovni sporazum. Upnik o sklenitvi krovnega sporazuma glasuje s podpisom originalnega izvoda krovnega sporazuma ali s podpisom glasovnice. Podpis upnika na glasovnici mora biti overjen pri notarju. Overitev podpisa pri notarju se predlaga zaradi morebitnih zlorab, do katerih bi lahko prišlo pri podpisovanju predloga krovnega sporazuma, spričo dejstva, da gre za prestrukturiranje brez oklica. Skladno z drugim in tretjim odstavkom 12. člena predloga zakona krovni sporazum, sklenjen v postopku brez oklica ne učinkuje na pravni položaj upnika, ki ni bil povabljen h glasovanju.

K 35. členu

Predlog zakona določa, da se glasovanje o sklenitvi krovnega sporazuma v postopku zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem izvede na podlagi poziva upnikom. Poziv upnikom za prijavo svojih terjatev mora skladno s prvim odstavkom 13. člena predloga zakona objaviti sodišče. Na podlagi prvega odstavka 6. člena se lahko poziv objavi na spletnih straneh AJPES. Predlagatelj meni, da se zaradi varstva pravic upnikov in družbenikov glasovanje o sklenitvi krovnem sporazumu ne sme izvesti pred potekom tridesetih dni od objave oklica.

Predlog jasno opredeljuje obvezne sestavine poziva upnikom za glasovanje, in sicer mora poziv vsebovati pojasnilo upnikom, da v tridesetih dneh po objavi poziva sodišču oddajo svoje glasovnice v dveh izvodih in podatke o naslovu sodišča, na katero je treba poslati glasovnice, vsebino glasovnice, rok za oddajo glasovnic in opozorilo upnikom, da bo sodišče upoštevalo samo tiste glasovnice, ki jih bo prejelo v tridesetih dneh po objavi poziva.

K 36. členu

Glede postopka zunajsodnega prestrukturiranja, ki vključuje tudi dogovor o konverziji terjatev upnikov v kapital dolžnika predlog zakona določa, da mora biti soglasje družbenikov za sklenitev krovnega sporazuma podano, če sporazum glede na ureditev zakona, ki ureja gospodarske družbe (ZGD-1) sprejme skupščina dolžnika. Predlagatelj je mnenja, da za veljavnost sklepa skupščine zadostuje navadna večina navzočih družbenikov v razredu. Gre za odstop od pravila korporacijskega prava, ki skladno s 333. in 372. ter 516. členom ZGD-1 določa tričetrtinsko večino pri sklepanju zastopanega osnovnega kapitala za povečanje oziroma zmanjšanje osnovnega kapitala v delniški družbi in v družbi z omejeno odgovornostjo. Gre za posebno ureditev, na podlagi katere se podjetje, ki se glede na že omenjeno domnevo s podpisom poslovodstva dolžnika, šteje za insolventno. Takšna posebna ureditev je zaradi narave stvari, tj. insolventnost podjetja,

stvarno utemeljena. Namreč za zaščito interesov upnikov, katerih plačilna pravica je v primeru insolventnosti podjetja lahko ogrožena, obstaja stvarno utemeljen razlog za drugačno urejanje podobnih pravnih položajev.

V postopku zunajsodnega prestrukturiranja je pogoj za veljavno sklenitev krovnega sporazuma navadna večina družbenikov. Predlog zakona predvideva dva možna načina podaje ustrezne večine družbenikov, in sicer v obliki sklepa skupščine, izglasovanega z navadno večino, ali pa glasovanje družbenikov v posebnem razredu. Če je predvideno glasovanje družbenikov v razredu, se šteje, da so družbeniki za sklenitev krovnega sporazuma, če proti sporazumu ni glasovala navadna večina vseh družbenikov v razredu. Glede na to, da se lahko zgodi, da je vrednost podjetja manjša ali enaka dolgu, nosilci pravic iz kapitala, torej imetniki kapitalskih deležev, posledično izgubijo pravico do imetništva kapitalskih deležev, zato v tem primeru sploh ne bodo pristopili k glasovanju. Predlog zakona za tak primer predvideva obrnjen način glasovanja, kar pomeni, da mora biti večina družbenikov proti, sicer se šteje, da je dosežena ustrezna večina na strani družbenikov za sklenitev krovnega sporazuma.

Predlagatelj je mnenja, da v primeru, ko družbeniki z glasovanjem ne dosežejo ustrezne večine za veljavnost krovnega sporazuma, se glede na domnevo o insolventnosti začne predstečajni postopek, v katerem soglasje družbenikov običajno ni več potrebno. Namreč v predstečajnem postopku je običajno vrednost podjetja manjša od dolga, zato pravica do imetništva kapitalskega deleža in iz nje izvirajoča korporacijskopravna upravičenja ugasnejo. Izjema je pravica do stečajne mase, ki pa je glede na pravilo absolutne prioritete zgolj gola pravica.

K 37. členu

Zaradi zagotavljanja transparentnosti in ekonomičnosti postopka prestrukturiranja predlagatelj s predlogom zakona predlaga pristojnost upravitelja, da slednji poda mnenje o krovnem sporazumu kot obvezno prilogo predloga za potrditev sporazuma. Mnenje upravitelja, kot strokovnjaka za področje insolvence, mora vsebovati zlasti oceno višine plačila terjatev vseh upnikov v primeru, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek, mnenje glede spoštovanja načel krovnega sporazuma in pravila absolutne prioritete, mnenje glede terjatev iz seznama spornih terjatev, zlasti glede odločitve o priznanju glasovalnih pravic upnikov s spornimi terjatvami, mnenje o načrtu plačila terjatev upnika ali družbenika, ki pridobi izvršilni naslov v postopku na podlagi tožbe po tem zakonu, mnenje o popolnosti dokumentacije in ugotovitev izida glasovanja.

Mnenje upravitelja bo v pomoč sodišču, saj bodo morali biti v njem jasno navedeni razlogi za oceno, zakaj je oziroma ni predloga sklenjenega krovnega sporazuma primeren za sodno potrditev oziroma zakaj ne.

K 38. členu

Predlog zakona določa, da upravitelj predlog sklenjenega krovnega sporazuma v treh dneh vloži pri sodišču. Predlagatelj stoji na stališču, da je za veljavnost sklenjenega krovnega sporazuma potrebna sodna presoja. Glede na posledice in učinke krovnega sporazuma, s katerim se dogovorijo ukrepi finančnega prestrukturiranja, med katerimi so

najbolj očitni prav posegi v pravice, je smiselnost sodne presoje pravilnosti, zakonitosti in smotrnosti takšnega dogovora na mestu. Glede na ureditev postopka sodne potrditve krovnega sporazuma (41. člen) sodišče izvede presojo dejstev glede pravilnosti, zakonitosti in smotrnosti sklenitve krovnega sporazuma na podlagi verjetnosti njihovega obstoja. Zaradi takšnega dokaznega standarda predlog zakona navaja obvezne priloge predloga za potrditev krovnega sporazuma, med katerimi je izjava dolžnika o ugotovitvi obstoja insolventnosti, sklenjen krovni sporazum, obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma, dokazila o dejstvu, da je krovni sporazum sklenjen in mnenje upravitelja. Kot dokazi o dejstvu, da je krovni sporazum sklenjen, spadajo dokazila o glasovanju oziroma glasovnice, ki zagotavljajo ustrezno večino, bodisi med vsemi upniki bodisi v posameznem razredu. Poleg tega med dokazila o sklenitvi krovnega sporazuma spadajo tudi dogovori o ustrezno oblikovanih razredih upnikov in družbenikov.

Predlog zakona kot posledico sklenitve nepravilnega, nezakonitega ali nesmotrnega krovnega sporazuma vzpostavlja domnevo, da predlog za potrditev krovnega sporazuma vsebuje podrejeni zahtevek za začetek stečajnega postopka v primeru pravnomočno zavrnjenega predloga.

Nadalje predlog določa, da sodišče predlog za potrditev krovnega sporazuma objavi na spletnih straneh AJPES s pozivom vsem upnikom in družbenikom, da v 15. dneh po objavi podajo obrazložen ugovor na predlog. Ugovor se lahko vloži iz razloga, če ni podana insolventnost dolžnika, če je večina, zahtevana za sklenitev krovnega sporazuma, dosežena z glasovanjem upnikov, ki ne bi smeli glasovati, ker so bodisi povezane osebe bodisi so terjatve pridobili s silo, zvijačo ali s prevaro in je tako glasovanje vplivalo na izid glasovanja, če je vsebina krovnega sporazuma oblikovana s silo,m zvijačo ali s prevaro, zaradi zlonamernega privilegiranja upnika s seznama spornih terjatev, ki mu ni priznana glasovalna pravica in če ima upnik oziroma družbenik na podlagi krovnega sporazuma bistveno slabši položaj glede na položaj, če krovnega sporazuma ni.

O ugovoru odloča sodišče, pri katerem je vložen predlog za potrditev krovnega sporazuma. Če je vložen ugovor, lahko sodišče glede dejstev iz ugovora, odloča na naroku.

Ugovor ni redno pravno sredstvo, nima devolutivnega in reformatoričnega učinka.

K 39. členu

Predlagatelj meni, da je ob spoštovanju splošnih načel procesnega prava, torej načela ekonomičnosti in hitrosti postopka, v postopku finančnega prestrukturiranja, učinkovitost odločanja izjemnega pomena. Predlog zakona v zvezi s predlogom za potrditev krovnega sporazuma med obveznimi prilogami določa obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma. Obrazec je namenjen hitrejši sodni presoji, saj mora vsebovati identifikacijske podatke o upniku, dolžniku, družbeniku in sodišču, navedbo oziroma opis obligacijskopravnih učinkov krovnega sporazuma za vse upnike in korporacijskopravnih učinkov za družbenike. V obrazcu morajo biti navedeni vsi podatki, potrebni za vpis pravnih posledic uveljavitve krovnega sporazuma v sodni register, KDD, zemljiško knjigo in druge javne registre. Z obrazcem lahko upnik in dolžnik v pravdnih,

izvršilnih in drugih postopkih dokazujeta nastanek pravnih posledic krovnega sporazuma. Predlog zakona določa, da natančnejšo vsebino in obliko obrazca določi Vlada Republike Slovenije.

K 40. členu

Predlog zakona predvideva sodno presojo glede potrditve krovnega sporazuma v postopku, ki je glede stopnje dokaznega standarda smiselno enak utečenemu postopku odločanja v primeru predloga za izdajo začasne odredbe, kot jo opredeljuje Zakon o izvršbi in zavarovanju. Sodišče, ko prejme predlog za potrditev krovnega sporazuma, o njem načeloma odloči izven naroka. Lahko pa presodi, zlasti glede na navedbe iz ugovora, če je ta vložen, ali bo razpisalo narok. Narok je obvezen, če gre za potrditev krovnega sporazuma zaradi nedovoljene obstrukcije.

Predlog zakona določa, da sodišče v treh dneh od izteka roka za ugovor odloči o predlogu oziroma razpiše narok. Narok mora biti opravljen v tridesetih dneh od izteka roka za ugovor. Sodišče mora na narok povabiti upnike z glasovalno pravico in družbenike.

K 41. členu

Predlog zakona določa, da sodišče o potrditvi sklenjenega krovnega sporazuma odloča s sklepom, in sicer če ugotovi, da je predlog formalno popoln, da so priložene vse potrebne priloge in je verjetno izkazano, da je vsebina krovnega sporazuma v skladu s pravilom absolutne prioritete in z načeli iz tega zakona in da iz dejstev, navedenih v krovnem sporazumu, z verjetnostjo ne izhaja, da ne bo dosežen namen krovnega sporazuma.

Kolikor sodišče ugotovi, da predlog za potrditev ni formalno popoln oziroma da niso priložene vse zahtevane priloge, ga zavrže. Kolikor ugotovi, da z verjetnostjo ni izkazano, da je vsebina krovnega sporazuma skladna s pravilom absolutne prioritete in z načeli iz tega zakona, predlog zavrne. Prav tako predlog zavrne, če ugotovi, da iz dejstev z verjetnostjo ne izhaja, da ne bo dosežen namen krovnega sporazuma.

Dokazni standard verjetnost pomeni, da sodišče presodi, ali je s stopnjo več kot 50 % izkazano, da neko dejstvo drži oziroma ne drži. Pri tem sodišče za ugotavljanje obstoja verjetnosti ne izvaja drugih dokazov, razen tistih, ki so predloženi predlogu sporazuma oziroma ugovoru. Izjemoma, če se odloči za sklic naroka, izvede dokaz zaslišanja stranke oziroma zaslišanja priče. Sodišče verjetnost presoja na podlagi trditvenih podlag iz predloženega krovnega sporazuma in ugovora, če je le ta vložen ter iz ostale dokumentacije, ki je priložena predlogu za potrditev. Glede ugotovitve verjetnosti sodišče (kot je običajno v postopku začasne odredbe) ne izvaja dokazov, zlasti ne dokazov z izvedenci. V dvomu, ki ne presega 50 % verjetnosti sodišče sporazum potrdi, razen če iz navedb v sporazumu izhaja, da ne bo dosežen namen krovnega sporazuma.

Če upnik, dolžnik ali družbenik vloži ugovor iz petega odstavka 38. člena predloga zakona, sodišče s sklepom potrdi krovni sporazum, če z verjetnostjo ugotovi, da bi dolžnik, drug upnik oziroma družbenik v primeru zavrnitve krovnega sporazuma utrpel hujše neugodne posledice od tistih, ki bi zaradi potrditve krovnega sporazuma nastale vlagatelju ugovora. Sodišče v postopku presoje tehta med stopnjo posega v pravice vlagatelja ugovora oziroma neugodnimi posledicami, ki zanj s krovnim sporazumom

nastopijo in med stopnjo posega v pravice tistega, ki se strinja s sklenjenim krovnim sporazumom oziroma neugodnimi posledicami, ki zanj z nesklenitvijo krovnega sporazuma nastanejo. Kolikor so neugodne posledice, ki nastopijo za tistega, ki se strinja s sklenitvijo krovnega sporazuma hujše kot neugodne posledice, ki nastopijo za vlagatelja ugovora, sodišče izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma ob predpostavki, da so v krovnem sporazumu predvidena sredstva za poplačilo vlagatelja ugovora, ki bi v morebitnem postopku uveljavljanja pravice uspel.

Predlog zakona določa, da sodišče, če je vložen predlog za potrditev krovnega sporazuma zaradi nedovoljene obstrukcije, krovni sporazum potrdi, če so verjetno izkazani pogoji nedovoljene obstrukcije iz 23. člena predloga zakona.

Predlagatelj predlaga rešitev, da krovni sporazum začne veljati s pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma. Do pravnomočnosti sklepa sklenjen krovni sporazum nima učinkov, ki mu jih priznava ta predlog zakona. Ključni ex lege učinek krovnega sporazuma je njegov vpliv na pravni položaj tudi tistih upnikov, ki v postopku zunajsodnega prestrukturiranja z oklicem kljub priznani glasovalni pravici niso sodelovali pri njegovem sklepanju.

Če sodišče ne izda sklepa o potrditvi krovnega sporazuma, sklenjen krovni sporazum učinkuje zgolj glede dogovorov med strankami sporazuma ob upoštevanju splošnih pravil obligacijskega prava.

K 42. členu

Predlog zakona določa, da sklep o potrditvi krovnega sporazuma ni izvršilni naslov glede obstoja in obsega terjatev in drugih pravic dogovorjenih s krovnim sporazumom, s smislu zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Vsekakor sklep postane pravnomočen in posledično izvršljiv glede veljavnosti krovnega sporazuma, ob predpostavki, da tak dogovor ni sklenjen v škodo tretjega. Vsi dogovori iz krovnega sporazuma, ki niso sklenjeni v škodo tretjega in učinkujejo na podlagi sporazuma, so z nastopom izvršljivosti izvršljivi. Kolikor jih stranka, nosilec obveznosti iz krovnega sporazuma ne izvrši, mora nasprotna stranka, nosilec upravičenja iz izpolnitve, vložiti tožbo. V pravdnem postopku dogovor o krovnem sporazumu ni dokaz glede obstoja in višine terjatve iz krovnega sporazuma. Razlog za takšno ureditev izhaja iz dejstva, da lahko pri sklepanju krovnega sporazuma sodelujejo tudi upniki, katerih terjatev oziroma terjatve so sporne. Predlagana ureditev omogoča učinkovito finančno prestrukturiranje in hkrati zagotavlja, da se sporne terjatve lahko uveljavljajo v celoti le v pravdi. Takšen sodni sklep bo po pravnomočnosti izvršilni naslov glede dejstev, da je krovni sporazum veljavno sklenjen, da zoper njega ni bil vložen ugovor oziroma pritožba, ali pa da sta bila ugovor oziroma pritožba zavrnjena.

Predlog zakona določa, da se skladno z dogovori iz krovnega sporazuma dolžnikova obveznost odloži oziroma zmanjša oziroma spremeni na način in do višine, določene s krovnim sporazumom. Če glede te obveznosti obstoji izvršilni naslov, se izvršljivost odloži in obveznost zmanjša do višine, določene s krovnim sporazumom. Predlog takšne ureditve obstaja zaradi učinkov veljavnosti dogovorov iz krovnega sporazuma. Krovni sporazum tako nima učinka na pravni položaj upnika s seznama spornih terjatev, ki nima glasovalne pravice. Obstoj in višina terjatve upnika, na čigar pravni položaj krovni

sporazum ne učinkuje, se ugotavlja v pravdnem postopku. Predlog zakona nadalje določa, da glede zavarovanja obveznosti, na katero učinkuje krovni sporazum, ni dopustno vložiti predloga za izdajo predhodne ali začasne odredbe na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Takšna ureditev je nujna zaradi učinkov veljavnosti krovnega sporazuma in onemogočanja prevar.

K 43. členu

Predlog zakon določa, da lahko zoper sklep sodišča prve stopnje o predlogu za potrditev krovnega sporazuma dolžnik, družbenik ali upnik, ki je glasoval proti krovnemu sporazumu oziroma v primeru, če sodišče s sklepom zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, dolžnik, družbenik ali upnik, ki je glasoval za sklenitev krovnega sporazuma, vloži pritožbo v petnajstih dneh od izdaje sklepa. Če krovni sporazum vsebuje določbe o konverziji, lahko pritožbo vloži tudi družbenik.

Gre za redno, suspenzivno, devolutivno in reformatorično pravno sredstvo, o čigar utemeljenosti mora sodišče druge stopnje odločiti v 15 dneh.

K 44. členu

Predlog določa, da lahko upnik, ki je glasoval proti sklenitvi krovnega sporazuma in je hkrati vložil ugovor, v 30 dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma vloži tožbo z zahtevkom, da krovni sporazum nima učinka na njegovo terjatev.

Upnik lahko, po tem ko je morebiti vložil ugovor pa ga je sodišče zavrnilo in izdalo sklep o potrditvi krovnega sporazuma in po tem ko je morebiti vložil pritožbo zoper sklep o potrditvi krovnega sporazuma pa jo je sodišče zavrnilo, vloži tožbo, s katero mora zatrjevati, bodisi da ni podana insolventnost dolžnika bodisi da je večina, zahtevana za sklenitev krovnega sporazuma, dosežena z glasovanjem upnikov, ki ne bi smeli glasovati, ker so bodisi povezane osebe bodisi so terjatve pridobili na goljufiv način oziroma z zlorabo pravice in je tako glasovanje vplivalo na izid glasovanja.

Predlagatelj je mnenja, da mora imeti upnik oziroma družbenik zagotovljeno možnost učinkovitega sodnega varstva, ob predpostavki, da ne zadrži izvršljivosti sklenjenega krovnega sporazuma in s tem učinkovitega finančnega prestrukturiranja dolžnika.

Družbenik lahko v 30. dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma vloži tožbo z zahtevkom na plačilo odškodnine iz razloga, če je način izračuna višine vrednosti deleža v kapitalu v razmerju do vrednosti upnikovih deležev v kapitalu v nasprotju z določili tega zakona. Gre za odškodninsko tožbo zoper napačno odmerjeno menjalno razmerje. Zato predlog zakona nadalje določa, da lahko stari družbenik v primeru izključitve, po pravilih o izključitvi manjšinskega družbenika v predstečajnem postopku po tem zakonu, v 30. dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma v nepravdnem postopku na podlagi 50. členu ZGD-1 zaradi sporne višine denarne odpravnine zahteva sodni preizkus denarne odpravnine, skladno s 388. členom ZGD-1. Tožba, ki jo vloži upnik ali družbenik na podlagi te določbe, ne vpliva na izvršljivost krovnega sporazuma.

K 45. členu

Predlog zakona določa, da mora sodišče, ki izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma, sklenjenega v postopku zunajsodnega prestrukturiranja brez oklica, o potrditvi takšnega sporazuma obvestiti izvršilno sodišče. Slednje mora takoj izdati sklep o prekinitvi izvršilnega postopka na podlagi izvršilnega naslova ali na podlagi predhodne odredbe za čas do 30 dni po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma. Če je predlog za potrditev krovnega sporazuma pravnomočno zavrnjen, se izvršilni postopek s posebnim sklepom nadaljuje.

Podobno, kot je to običajno pri začasnih odredbah na podlagi Zakona o izvršbi in zavarovanju, so tudi po tem zakonu vsi roki o prekinitvah izvršilnih postopkov podaljšani za 30 dni. Razlog je v zagotovitvi možnosti, da stranke postopka v tem dodatnem času izvedejo ustrezna pravna dejanja v izvršilnih postopkih, kot na primer umiki izvršbe, predlog za odlog izvršbe, ugovor zoper izvršbo ipd.

K 46. členu

Predlog zakona v zvezi z določbami ZFPPIPP in obveznostjo vložitve predloga za začetek postopka na podlagi ZFPPIPP določa, da od vložitve predloga za potrditev krovnega sporazuma do pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma ni dopustno vložiti predloga za začetek postopka prisilne poravnave ali predloga za začetek stečajnega postopka po ZFPPIPP. Na ta način predlog zakona varuje poslovodstvo dolžnika in družbenike, da lahko pristopijo k učinkovitemu oblikovanju sporazuma o finančnem prestrukturiranju.

K 47. členu

Predlog zakona glede pravnih posledic nesklenitve krovnega sporazuma določa, da če do sklenitve krovnega sporazuma ne pride in moratorij preneha veljati, se v naslednjih 60. dneh šteje, da je dolžnik ne glede na določbe ZFPPIPP trajneje nelikviden, s čimer so izpolnjeni pogoji za izdajo sklepa o začetku predstečajnega postopka na podlagi tega predloga zakona.

Nadalje predlog zakona določa, da če moratorij preneha veljati zaradi nastanka dejstev iz razveznega pogoja, so izpolnjeni pogoji za začetek predstečajnega postopka na podlagi 53. člena tega zakona.

Gre za določbo, ki zagotavlja, da se insolventni dolžnik v primeru nesklenitve krovnega sporazuma v postopku zunajsodnega prestrukturiranja ne more izogniti postopku zaradi insolventnosti, bodisi predstečajnemu postopku, bodisi stečajnemu postopku.

K 48. členu

Predlog zakona v podpoglavju z naslovom Posebna pravila glede krovnega sporazuma določa pravila, ki urejajo specifična pravna vprašanja glede krovnega sporazuma. Tako predloga zakona v 48. členu določa pravila glede obveznosti poroka za obveznosti dolžnika. Predlog zakona določa, da zmanjšanje obveznosti dolžnika v postopkih po tem zakonu ne pomeni tudi ustreznega zmanjšanja porokove obveznosti, zato odgovarja

porok upniku za ves znesek svoje obveznosti. Ureditev je skladna s splošno ureditvijo iz drugega odstavka 1022. člena Obligacijskega zakonika (nadalje: OZ).

Nadalje predlog zakona določa, da porok, ki plača dolžnikove obveznosti upniku, pridobi regresni zahtevek do dolžnika v višini, kot gre upniku po krovnem sporazumu, sklenjenim na podlagi tega predloga zakona. V zvezi s konverzijo terjatev v kapital predlog zakona določa, da če dolžnikova obveznost preneha zaradi konverzije, porokova obveznost ne preneha. Če je upnik na podlagi konverzije po tem zakonu pridobil kapitalski delež, je dolžan poroku po načelu vzajemne izpolnitve ta delež prenesti hkrati s porokovo izpolnitvijo poroštvene obveznosti.

K 49. členu

Predlog zakona določa, da se glede krovnega sporazuma ne uporabljajo določbe OZ o razvezi ali spremembi pogodbe zaradi spremenjenih okoliščin, o čezmernem prikrajšanju in o oderuški pogodbi. S to določbo predlog zakona zagotavlja možnost učinkovitega dogovora o finančnem prestrukturiranju.

K 50. členu

Predlog zakona določa, da če je po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma v skladu s tem zakonom, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP. Ta določba varuje stranke krovnega sporazuma, da njihova dejanja, izvedena na podlagi pravnomočno potrjenega krovnega sporazuma, niso izpodbojna. V nasprotnem primeru stranke ne bi sklepale krovnih sporazumov.

Če je sklenjen moratorij, predlog zakona določa, da se v takšnem primeru pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika iz ZFPPIPP uporabljajo tudi za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel v obdobju 12 mesecev pred dnevom sklenitve moratorija.

Nadalje predlog zakona določa, da so v primeru nepotrjenega krovnega sporazuma dejanja, sklenjena na podlagi moratorija, lahko izpodbojna na podlagi ZFPPIPP. S to določbo se varuje morebitne oškodovance na podlagi sklenjenega moratorija, v zvezi s terjatvami katerih bi se lahko moratorij uporabil kot institut zlorabe.

K 51. členu

V primeru finančnega prestrukturiranja z izločitvijo dolžnikovega premoženja in ustanovitvijo pravne osebe z novim stvarnim vložkom, predlog zakona določa, da ne veljajo pravila o pristopu k dolgu pri prevzemu kakšne premoženjske celote iz 433. člena OZ. Ta sicer določa, da tisti, na katerega preide po pogodbi kakšna premoženjska celota ali posamezen njen del, odgovarja poleg dotedanjega imetnika in solidarno z njim za dolgove, ki se nanašajo na to celoto oziroma njen del, vendar le do vrednosti njenih aktiv.

K 52. členu

Predlog zakona določa, da se glede vsebine in pravnih posledic krovnega sporazuma o finančnem prestrukturiranju, postopka glasovanja o krovnem sporazumu in postopka sodne potrditve krovnega sporazuma ter pravnih sredstev se določbe tega predloga zakona glede postopka zunajsodnega prestrukturiranja s krovnim sporazumom smiselno uporabljajo tudi za druge postopke po tem predlogu zakonu, če ni drugače izrecno določeno.

K 53. členu

Predlog zakona v poglavju Krovni sporazum v predstečajnem postopku ureja hibridni insolventčni postopek, na podlagi katerega sodišče ob obstoju pogojev za začetek stečajnega postopka na podlagi ZFPPIPP, začne predstečajni postopek. Če je po določbah ZFPPIPP vložen predlog za začetek stečajnega postopka, sodišče v roku za izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka, če so izpolnjeni pogoji, izda sklep o začetku predstečajnega postopka. Gre za postopek, ko je dolžnik že insolventen, pa se ne začne stečajni postopek, temveč poseben postopek sklepanja krovnega sporazuma.

Predlog zakona za primer nesklenitve krovnega sporazuma v zunajsodnem postopku določa, da sodišče na predlog upravitelja, dolžnika ali upnika izda sklep o začetku predstečajnega postopka, ki se lahko vloži v 60. dneh od dne prenehanja moratorija. Vendar sodišče kljub izpolnjenim pogojem ne izda sklepa o začetku predstečajnega postopka, če dolžnik nima zaposlene osebe in je bilančna vsota dolžnika manjša od petsto tisoč evrov, temveč postopa po določbah ZFPPIPP.

Predlog zakona določa sodišče z izdajo sklepa o začetku predstečajnega postopka imenuje upravitelja, ki na podlagi 58. člena organizira pogajanja. Če upravitelj oceni, da možnosti za sklenitev krovnega sporazuma v predstečajnem postopku ni ali da tekoči prihodki dolžnika ne zadoščajo za pokrivanje stroškov tekočega poslovanja dolžnika, lahko predlaga sodišču, da izda sklep o začetku stečajnega postopka po ZFPPIPP.

Predlog zakona omejuje trajanje predstečajnega postopka na 90 dni. Glasovanje o krovnem sporazumu mora biti namreč izvedeno v tem roku.

K 54. členu

Predlog zakona določa, da mora sklep o začetku predstečajnega postopka vsebovati identifikacijske podatke o dolžniku, zlasti firmo, sedež, poslovni naslov in matično številko dolžnika ter odločitev sodišča o začetku predstečajnega postopka. S sklepom o začetku predstečajnega postopka sodišče imenuje upravitelja po pravilih ZFPPIPP o imenovanju upravitelja. Če je bil na podlagi predloga zakona upravitelj imenovan v postopku zunajsodnega prestrukturiranja, sodišče imenuje tega.

Predlog zakona določa, da sodišče objavi sklep o začetku predstečajnega postopka na dan, ko ga izda, skupaj z oklicem, s katerim pozove upnike, da v 30 dneh prijavijo svoje terjatve.

K 55. členu

Predlog zakona določa, da lahko upravitelj ali poslovodstvo dolžnika, ki mu je pooblastilo za zastopanje prenehalo po tem zakonu, v 15 dneh od objave sklepa o začetku predstečajnega postopka vloži ugovor, da je dolžnik v času moratorija zagotovil likvidnost in poravnal vse zapadle obveznosti ter za to predloži dokaze. Preden sodišče odloči o ugovoru, mora razpisati narok. Če sodišče ugotovi, da je ugovor utemeljen, sklep o začetku predstečajnega postopka razveljavi in odpravi vsa opravljena dejanja.

K 56. členu

V zvezi s pravnimi sredstvi predlog zakona omogoča upravitelju, dolžniku ali upniku, da v 15. dneh od objave sklepa o začetku predstečajnega postopka, če je bil vložen ugovor pa od izdaje odločbe o ugovoru, zoper sklep o začetku predstečajnega postopka vloži pritožbo.

Gre za redno, devolutivno, suspenzivno in reformatorično pravno sredstvo zoper sklep o začetku predstečajnega postopka.

K 57. členu

Ključna v zvezi s predstečajnim postopkom je ureditev pravnih posledic začetka tega postopka. Pravne posledice predstečajnega postopka na podlagi predloga zakona nastanejo z dnem, ko je objavljen sklep o začetku tega postopka. Predlog zakon določa, da z objavo sklepa o začetku predstečajnega postopka nastopijo za družbenike pravne posledice, kot jih določa ZFPPIPP za primer začetka stečajnega postopka. Korporacijskopravna upravičenja družbenika ugasnejo. Ugasnejo upravljavska pravice, od premoženjskih pravic pa ugasne pravica do dividende in pravica do novih delnic. Ne ugasne pa pravica do stečajne mase. Kar pa je skladno s pravilom absolutne prioritete terjatev starega družbenika v stečajnem postopku plačana po plačilu vseh ostalih terjatev, ima stari družbenik zgolj še golo pričakovanje, ki ga je glede na oceno vrednosti podjetja, ki je manjša ali enaka dolgu v bilanci stanja dolžnika, mogoče šteti za ugaslo. Stari družbenik ima terjatev do stečajne mase dolžnika zgolj v primeru, da je ocenjena vrednost podjetja večja od dolga in manjša od vsote kapitala in dolga v bilanci stanja. V tem primeru ima glasovalno pravico pri sklepanju krovnega sporazuma.

V primeru izdaje sklepa o začetku predstečajnega postopka se osnovni kapital dolžnika ohrani, dolžnik nadaljuje poslovanje in vodi poslovne knjige.

V zvezi z nadaljevanjem poslovanja lahko dolžnik opravlja samo redne posle v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti in poravnavanjem svojih obveznosti iz teh poslov. Dolžnik v času trajanja predstečajnega postopka ne sme razpolagati s svojim premoženjem, razen v obsegu, potrebnem za opravljanje rednih poslov in ne sme opravljati poslov, katerih posledica je neenakopravno obravnavanje upnikov.

Zaradi ohranjanja poslovanja dolžnika in zaradi prenehanja korporacijskopravnih upravičenj družbenikov prenehajo pooblastila dolžnikovih zastopnikov, prokuristov in drugih pooblaščencev za zastopanje dolžnika in pooblastila poslovodstva dolžnika za vodenje njegovih poslov. Pooblastila za zastopanje dolžnika in vodenje njegovih poslov pridobi upravitelj. Upravitelj lahko za zastopanje dolžnika in vodenje njegovih poslov pooblasti novo poslovodstvo ali poslovodstvo, ki so mu pooblastila prenehala po tem zakonu.

Predlog zakona določa, da se z objavo sklepa o začetku predstečajnega postopka postopek izvršbe prekine, če je proti dolžniku pred začetkom predstečajnega postopka vložen predlog za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova. Če je proti dolžniku po začetku predstečajnega postopka vložen predlog za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, sodišče hkrati s sklepom o dovolitvi izvršbe izda sklep o prekinitvi. Prekinitev traja do izteka 30 dni od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma.

K 58. členu

Predlog zakona določa, da v predstečajnem postopku upravitelj organizira pogajanja za sklenitev krovnega sporazuma, preveri skladnost vsebine krovnega sporazuma s predlogom zakona in izdela mnenje o krovnem sporazumu, ki ga mora predložiti sodišču skupaj s predlogom za potrditev krovnega sporazuma. Gre za mnenje, kot ga predvideva predlog zakona tudi pri odločanju o pravilnosti in dopustnosti krovnega sporazuma v zunajsodnem postopku. Skladno z 37. členom predloga zakona mora mnenje upravitelja vsebovati zlasti oceno višine plačila terjatev vseh upnikov v primeru, če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek, oceno glede spoštovanja načel krovnega sporazuma in pravila absolutne prioritete, mnenje glede terjatev iz seznama spornih terjatev, zlasti glede odločitve o priznanju glasovalnih pravic upnikov s spornimi terjatvami, mnenje o načrtu plačila terjatev upnika ali družbenika, ki pridobi izvršilni naslov v postopku na podlagi tožbe po tem zakonu, mnenje o popolnosti dokumentacije in ugotovitev izida glasovanja.

Upravitelj ima pravico do nagrade in povrnitve stroškov v skladu s pravili o odmeri nagrade in povrnitvi stroškov upravitelju po ZFPPIPP.

K 59. členu

Zaradi učinkovitega in hitrega sklepanja krovnega sporazuma mora upravitelj upnikom v času trajanja pogajanj in pred glasovanjem o sklenitvi krovnega sporazuma razkriti dolžnikov finančni položaj in poslovanje ter posredovati vse informacije, potrebne za presojo ali bo sklenitev krovnega sporazuma omogočila finančno prestrukturiranje dolžnika na način, da bo postal kratkoročno in dolgoročno plačilno sposoben in ali bodo upnikom s sklenitvijo krovnega sporazuma zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila njihovih terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek.

Gre za vso potrebno dokumentacijo, ki izkazuje finančno stanje dolžnika in njegov pravni položaj do upnikov, družbenikov in povezanih oseb. Informacije, ki razkrivajo, ali bo sklenitev krovnega sporazuma omogočila finančno prestrukturiranje, ki bo omogočilo dolžnikovo kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost, se nanašajo na dokumentacijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti realno vrednost podjetja ter na dokumentacijo, ki izkazuje vrednost kapitala in dolga v bilanci stanja.

Informacije, ki razkrivajo, ali bodo upnikom s sklenitvijo krovnega sporazuma zagotovljeni ugodnejši pogoji plačila terjatev, kot če bi bil nad dolžnikom začet stečajni postopek, se nanašajo na dokumentacijo, na podlagi katere je mogoče presoditi tudi poslovanje, finančne izkaze poslovanja, možnosti učinkovitega poslovnega prestrukturiranja in rentabilnost poslovanja.

K 60. členu

V zvezi s predlogom krovnega sporazuma predlagatelj predlaga rešitev, ki omogoča, da predlog krovnega sporazuma predlaga upnik ali upravitelj. Če predlog sporazuma predloži upnik, mora biti ta pripravljen, kot zahteva predlog zakona. Upnik predloži predlog krovnega sporazuma upravitelju. Upravitelj preveri vsebino prilog, ki morajo biti priložene predlogu za sodno potrditev krovnega sporazuma v skladu s tretjim odstavkom 64. člena predloga zakona. Če ugotovi, da je vsebina predloga za potrditev krovnega sporazuma popolna in primerna za glasovanje, izvede postopek glasovanja in izdela mnenje, v katerem potrdi izid glasovanja.

Skladno s 64. členom predloga zakona mora imeti predlog za potrditev sporazuma priložen sklenjen krovni sporazum, obrazec z navedenimi bistvenimi sestavinami krovnega sporazuma, dokazila o dejstvu, da je krovni sporazum sklenjen, mnenje upravitelja, mnenje revizorja, če je obvezno, statut oziroma družbeno pogodbo in sklep o imenovanju organov družbe.

V primeru, da krovni sporazum predlaga upnik in upravitelj zavrne predlog za glasovanje, upravitelj o tem obvesti sodišče, ki odloči o izvedbi glasovanja. S to določbo se varuje interes upnika k zagotovitvi finančnega prestrukturiranja, kljub dejstvu, da upravitelj takšen predlog krovnega sporazuma ne da na glasovanje.

K 61. členu

Predlog zakona določa, da če krovni sporazum v predstečajnem postopku določa izvedbo konverzije terjatev upnikov v kapital dolžnika, zanj veljajo določbe o vsebini krovnega sporazuma iz 30. člena tega zakona. Predlog zakona v 30. členu določa obvezno vsebino, ki jo mora vsebovati krovni sporazum o konverziji in obvezne priloge, ki jih mora vsebovati predlog.

Spričo dejstva, da se lahko sklep o začetku predstečajnega postopka izda zgolj ob izpolnjenih pogojih za izdajo sklepa o začetku stečajnega postopka na podlagi ZFPPIPP,

bo v predstečajnem postopku kot dejstvo zatrjevan izpolnjen pogoj insolventnosti dolžnika. Kolikor bo predstečajni postopek začet dovolj zgodaj, bo potrebno v okviru finančnega prestrukturiranja izvesti zgolj manjši obseg konverzij, sicer pa bo potrebna konverzija večine terjatev.

Če bo upravitelj ocenil, da je vrednost podrejenih terjatev do stečajne mase družbenika, ki je z začetkom predstečajnega postopka večja od nič in manjša od deset odstotkov glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev, lahko krovni sporazum določi, da se takšen družbenik izključi iz družbe. V primeru izključitve manjšinskih družbenikov se v krovnem sporazumu določi višina denarne odpravnine in viri za takšna izplačila. Gre za klasičen institut ureditve iztisnitve manjšinjskih družbenikov, ki ga slovenska zakonodaja pozna v zvezi z iztistnitvijo manjšinjskih delničarjev v delniški družbi. Predlog zakona za te primere določa višino deležev v osnovnem kapitalu po izvedeni konverziji in obvezno nadomestilo za izgubljene deleže v primeru iztisnitve. Družbenik, ki se ne strinja z višino nadomestila, lahko na podlagi 65. člena v zvezi z drugim odstavkom 44. člena predloga zakona v 30. dneh od pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma vloži tožbo z zahtevkom na plačilo odškodnine iz razloga, če je način izračuna višine vrednosti deleža v kapitalu v razmerju do vrednosti upnikovih deležev v kapitalu v nasprotju z določili predloga zakona.

K 62. členu

O sklenitvi krovnega sporazuma v predstečajnem postopku lahko glasujejo vsi upniki z glasovalno pravico s seznama upnikov iz krovnega sporazuma in ki so hkrati prijavili svoje terjatve v 30. dneh od začetka predstečajnega postopka.

Na upnikov pravni položaj, če mu glasovalna pravica zaradi spornosti terjatve ni priznana, krovni sporazum ne bo učinkoval. Nasprotno bo učinkoval, če je upniku glasovalna pravica priznana.

Pri ugotavljanju večine, potrebne za sklenitev krovnega sporazuma, se ne upošteva glas upnika, ki ima v razmerju do družbenika dolžnika položaj povezane osebe ali če je upnik terjatev do dolžnika glede na druge upnike pridobili s silo zvijačo ali prevaro. V tem primeru se zniža tudi seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico. S takšno ureditvijo se onemogoča zlorabe na strani upnikov, ki bi svojo terjatev navajali kot sporno in bi jim posledično bila zavrnjena glasovalna pravica, zaradi česar bi lahko zaradi navidezne spornosti terjatve v morebitni kasnejši pravdi uspeli z uveljavitvijo celotne terjatve.

Če upravitelj oceni, da je vrednost terjatev do stečajne mase starih družbenikov večja od nič glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev, lahko krovni sporazum določi, da ima stari družbenik kapitalski delež sorazmerno vrednosti njegove podrejene terjatve glede na skupno vrednost konvertiranih terjatev. Stari družbenik, ki ima po izvedeni konverziji terjatev v kapital kapitalski delež, ima glasovalno pravico.

Predlog zakona določa, da je v predstečajnem postopku krovni sporazum sklenjen, če je izglasovan z ustrezno večino, pri čemer je osnova za ugotavljanje večine seštevek vseh terjatev prijavljenih upnikov z glasovalno pravico.

K 63. členu

Glasovanje o krovnem sporazumu se izvede na podlagi poziva upnikom, ki ga objavi sodišče na predlog upravitelja. Na podlagi predloga zakona mora poziv upnikom za glasovanje o krovnem sporazumu vsebovati poziv upnikom, da glasujejo o sklenitvi krovnega sporazuma tako, da v roku, določenem v krovnem sporazumom, ki ne sme biti krajši od osem dni, po objavi poziva sodišču oddajo svoje glasovnice v dveh izvodih s podatki o naslovu sodišča, na katero je treba poslati glasovnice.

Hkrati predlog zakona določa vsebino glasovnice, ki mora identifikacijske podatke o upniku, sodišče in opravilno številko zadeve, pod katero sodišče vodi postopek, identifikacijske podatke o dolžniku in upnikovo izjavo, ali glasuje za sklenitev krovnega sporazuma ali proti.

Poleg navedenega mora poziv vsebovati rok za oddajo glasovnic in opozorilo upnikom, da bo sodišče upoštevalo samo tiste glasovnice, ki jih bo prejelo v tridesetih dneh po objavi poziva.

K 64. členu

Upravitelj pripravi mnenje, ki vsebuje vse sestavine, skladno s 37. členom predloga zakona. Upravitelj predlaga sodišču, da izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma, če je krovni sporazum sklenjen.

Predlog za potrditev sporazuma ima poleg prilog, ki so obvezne za sodno potrditev v postopku zunajsodnega prestrukturiranja, še dodatne obvezne priloge, med katerimi je mnenje revizorja, če je obvezno, statut oziroma družbeno pogodbo in sklep o imenovanju organov družbe. Predlogu za sodno potrditev glede na naravo predstečajnega postopka ni potrebno predložiti izjave dolžnika o ugotovitvi obstoja insolventnosti.

Sodišče predlog za potrditev krovnega sporazuma objavi na spletnih straneh AJPES s pozivom vsem upnikom in družbenikom, da lahko v petnajstih dneh po objavi podajo obrazložen ugovor na predlog.

Ugovor na predlog se podobno kot v postopku zunajsodnega prestrukturiranja lahko vloži, če ni podana insolventnost, če je večina, zahtevana za sklenitev krovnega sporazuma, dosežena z glasovanjem upnikov, ki ne bi smeli glasovati, ker so bodisi povezane osebe bodisi so terjatve pridobili na goljufiv način oziroma z zlorabo pravice in je tako glasovanje vplivalo na izid glasovanja, če je vsebina krovnega sporazuma oblikovana s silo, zvijačo ali prevaro, zaradi uporabe sile, zvijače oziroma prevare pri privilegiranju upnika iz seznama spornih terjatev, ki jim ni priznana glasovalna pravica in

če ima upnik oziroma družbenik na podlagi krovnega sporazuma bistveno slabši položaj glede na položaj, če krovnega sporazuma ni.

O ugovoru odloča sodišče, pri katerem je vložen predlog za potrditev krovnega sporazuma. Če je vložen ugovor, lahko sodišče glede dejstev iz ugovora, odloča na naroku.

Ugovor ni redno pravno sredstvo, nima devolutivnega in reformatoričnega učinka.

K 65. členu

Predlog zakona določa analogijo legis, saj se za sodno potrditev krovnega sporazuma v predstečajnem postopku uporabljajo določbe, ki urejajo postopek zunajsodnega prestrukturiranja. Tako se glede roka za odločitev in sklica naroka, sklepa sodišča, učinkov krovnega sporazuma, pritožbe in tožbe uporabljajo določila postopka zunajsodnega prestrukturiranja.

K 66. členu

Predlog zakona določa, da se predstečajni postopek konča s pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma. Če sodišče s sklepom pravnomočno zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, se začne stečajni postopek po ZFPPIPP.

Predlog zakona v zvezi z zaključkom predstečajnega postopka določa, da če v 90. dneh od začetka predstečajnega postopka ni izvedeno glasovanje o sklenitvi krovnega sporazuma ali če krovni sporazum na podlagi izvedenega glasovanja ni sklenjen, izda sodišče sklep o začetku stečajnega postopka po ZFPPIPP, s katerim odloči tudi o zaključku predstečajnega postopka.

Glede na časovno omejenost trajanja predstečajnega postopka, predlog zakona določa, da sodišče ne more začeti stečajnega postopka, če je krovni sporazum v devetdesetih dneh od začetka predstečajnega postopka sklenjen in sklep o potrditvi krovnega sporazuma v tem času še ni pravnomočen.

Terjatev, ki jo upnik prijavi v predstečajnem postopku, se šteje za prijavljeno v stečajnem postopku.

K 67. členu

Podobno kot velja že v postopku zunajsodnega prestrukturiranja, predlog zakona določa tudi za predstečajni postopek. Namreč določeno je, da se v primeru izdaje sklepa, s katerim sodišče zavrne predlog za potrditev krovnega sporazuma, izda sklep o začetku stečajnega postopka, se pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika na podlagi ZFPPIPP uporabljajo za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel v obdobju od začetka zadnjih dvanajst mesecev pred začetkom predstečajnega postopka do začetka stečajnega postopka, če gre za pravna dejanja iz drugega odstavka 271. člena ZFPPIPP, pa v obdobju od začetka zadnjih

šestintrideset mesecev pred začetkom predstečajnega postopka do začetka stečajnega postopka.

Gre za določbo, ki preprečuje zlorabo instituta predstečajnega postopka za manj ugodno možnost uporabe pravil o izpodbijanju dolžnikovih pravdnih dejanj.

Nadalje predlog zakona določa, če je po zaključku predstečajnega postopka nad dolžnikom začet stečajni postopek, pravnih dejanj, ki jih je opravil stečajni dolžnik na podlagi potrjenega krovnega sporazuma v skladu s tem zakonom, ni mogoče izpodbijati po določbah ZFPPIPP. S to določbo se podobno kot v postopku zunajsodnega prestrukturiranja preprečuje učinkovito sklepanje dogovorov o finančnem prestrukturiranju.

Predlog zakona določa tudi, da se v primeru sklenitve moratorija, pravila o izpodbijanju pravnih dejanj stečajnega dolžnika uporabljajo tudi za vse pravne posle in druga pravna dejanja, ki jih je stečajni dolžnik sklenil ali izvedel tudi v obdobju 12 mesecev pred dnevom sklenitve moratorija.

K 68. členu

V poglavju, ki ureja krovni sporazum v postopku prisilne poravnave po ZFPPIPP, se ureja vprašanja v zvezi s predlogom krovnega sporazuma in njegovega sklepanja v postopku prisilne poravnave. Tako predlog zakona določa, da lahko vsak upnik, ki je na končnem seznamu preizkušenih terjatev, in dolžnik po objavi sklepa o preizkusu terjatev do glasovanja o prisilni poravnavi predlaga sklenitev krovnega sporazuma. Gre za določbo, ki omogoča sklepanje krovnega sporazuma tudi v postopku prisilne poravnave po ZFPPIPP. Takšen predlog se lahko predlaga do glasovanja o prisilni poravnavi. Potem ko je prisilna poravnava morebiti potrjena, ni več mogoče podati predloga za sklenitev krovnega sporazuma.

Če krovni sporazum predlaga upnik, mora upravitelj upniku na njegovo zahtevo zagotoviti vso potrebno dokumentacijo za pripravo predloga krovnega sporazuma.

Če krovni sporazum v postopku prisilne poravnave predlaga upnik in upravitelj zavrne predlog za glasovanje o predlogu krovnega sporazuma, upravitelj o tem obvesti sodišče, ki odloči o izvedbi glasovanja.

K 69. členu

Predlog zakona določa, da ima upnik glasovalno pravico, če je njegova terjatev skladno z določbami ZFPPIPP na končnem seznamu preizkušenih terjatev. Krovni sporazum v postopku prisilne poravnave se lahko sklene zgolj, če predlog prisilne poravnave skladno z ZFPPIPP ni potrjen. Predlog zakona kot bistveno okoliščino za priznanje glasovalne pravice o krovnem sporazumu o finančnem prestrukturiranju navaja, da mora biti terjatev upnika navedena na končnem seznamu preizkušenih terjatev, kot ga določa ZFPPIPP.

K 70. členu

Predlog zakona določa, da se lahko v postopku prisilne poravnave upniki dogovorijo o konverziji terjatev v kapital. Glasovanje o konverziji terjatev upnikov v kapital dolžnika se izvede na način, določen za zunajsodno prestrukturiranje z oklicem po predlogu tega zakona.

K 71. členu

Predlog zakona določa, da zaradi pravnih posledic prisilne poravnave, ki jih ureja ZFPPIPP, od vložitve predloga za sklenitev krovnega sporazuma v postopku prisilne poravnave do pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma sodišče ne sme objaviti poziva upnikom, da glasujejo o sprejetju prisilne poravnave po ZFPPIPP. Na ta način predlog zakona varuje možnost sklepanja krovnega sporazuma v postopku prisilne poravnave. Postopek prisilne poravnave se z dnem vložitve predloga za potrditev krovnega sporazuma na sodišče oziroma z dnem predložitve odločitve o glasovanju za potrditev krovnega sporazuma sodišču prekine. Če sodišče izda sklep o potrditvi krovnega sporazuma, z istim sklepom ustavi postopek prisilne poravnave. Na podlagi sklepa o ustavitvi postopka prisilne poravnave zaradi sklepa o potrditvi krovnega sporazuma sodišče ne more začeti stečajnega postopka po ZFPPIPP. Postopek prisilne poravnave se ustavi s pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma. Če sodišče sklepa o potrditvi krovnega sporazuma ne izda, torej če predlog zavrže ali zavrne, se prisilne poravnave po ZFPPIPP nadaljuje, in sicer v stanju, v katerem je bila prisilna poravnava prekinjena. Predlog zakona zaradi preprečevanja zlorab prepoveduje meritorno obravnavo ponovno vloženega predloga za sklenitev krovnega sporazuma pred glasovanjem o prisilni poravnavi.

K 72. členu

Predlog zakona določa, da lahko dolžnik, če je skladno z ZFPPIPP prisilna poravnava pravnomočno potrjena, začne s postopkom zunajsodnega prestrukturiranja po tem zakonu. S pravnomočnostjo sklepa o potrditvi krovnega sporazuma prenehajo pravne posledice potrjene prisilne poravnave. Dolžnikove obveznosti v tem primeru na novo določa krovni sporazum.

K 73. členu

Predlog zakona določa, da sodišče v postopku prisilne poravnave od vložitve predloga za potrditev krovnega sporazuma do njegove pravnomočnosti ne sme izdati sklepa o začetku stečajnega postopka. Gre za podobno kavtelo, kot jo določa 46. člen predloga zakona in varuje pravni položaj upnikov pri sklepanju krovnega sporazuma. Predlog zakona določa, da se krovni sporazum v postopku prisilne poravnave sklene na podlagi materialnopravnih pravil, kot jih določa ta zakon, sodišče pa o predlogu za potrditev krovnega sporazuma odloča po postopku, kot ga določa ZFPPIPP. Tako predlog zakona ne posega v procesno ureditev prisilne poravnave po ZFPPIPP, niti ne določa drugačnega sklepanja krovnega sporazuma

K 74. členu

Predlog zakona zaradi materije, ki jo ureja, določa posebna pravila v zvezi s pravnimi položaji, ki jih splošno urejajo drugi predpisi, pa jih je potrebno ob upoštevanju pravnih posledic in tu na novo urejenih pravih položaj, urediti drugače. Tako predlog zakona določa, da se terjatve upnikov, ki nastanejo na podlagi posojilnih pogodb, na podlagi katerih je bilo dolžniku dano denarno posojilo po podpisu moratorija, ne glede na določbe ZFPPIPP, v postopkih zaradi insolventnosti ne prijavijo, temveč se v postopku prisilne poravnave v celoti štejejo za prednostno terjatev, v stečajnem postopku pa poplačajo po pravilih ZFPPIPP o plačilu stroškov stečajnega postopka. Gre za določbo, ki varuje potencialne posojilodajalce v postopkih sklepanja krovnega sporazuma, ki na ta način zagotavljajo tekoče poslovanje in opravljanje rednih poslov dolžnika, da imajo zaradi zagotavljanja t.i. svežega denarja zagotovljen najboljši vrstni red (super seniority) pri poplačilih ob nastanku morebitnih kasnejših postopkov zaradi insolventnosti. Enako velja za terjatve upnikov, ki nastanejo na podlagi posojilnih pogodb, na podlagi katerih je bilo dolžniku dano denarno posojilo, po pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma, če je bilo s krovnim sporazumom za to terjatev tako izrecno dogovorjeno.

Predlog zakona določa, da omenjena pravila o položaju super seniority v morebitnih postopkih zaradi insolventnosti veljajo tudi za terjatve države, ki nastanejo na podlagi zakona, ki ureja pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, ter terjatve po 6. točki prvega odstavka 21. člena ZFPPIPP.

K 75. členu

Predlog zakona določa, da se za terjatve, ki nastanejo na podlagi sklenjenega moratorija ali krovnega sporazuma po tem zakonom med dolžnikom in upniki, ki so finančne družbe po tem zakonu ali so v posebnih predpisih opredeljene kot enote sektorja države in so družbeniki dolžnika, ne uporabljajo določbe četrtega odstavka 227. člena ter določbe 498. in 499. člena ZGD-1. Določba 498. člena ZGD-1 določa, da družbenik, ki je v času, ko bi morali družbeniki kot dobri gospodarstveniki zagotoviti družbi lastni kapital, namesto tega družbi dal posojilo, ne more proti družbi uveljavljati zahtevka za vračilo posojila v stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave. Tako posojilo se v stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave šteje za premoženje družbe. Tretja oseba, ki je v času, ko bi morali družbeniki kot dobri gospodarstveniki zagotoviti družbi lastni kapital, namesto tega družbi dala posojilo in ji je družbenik dal zavarovanje za vračilo posojila ali se je k temu družbenik zavezal kot porok, lahko v stečaju ali postopku prisilne poravnave zahteva le izplačilo razlike, ki je ni dobila ali je ne bi dobila iz naslova zavarovanja ali poroštva. Določba 499. člena določa, da če je družba v primerih iz prejšnjega člena vrnila posojilo v zadnjem letu pred uvedbo stečaja ali prisilne poravnave, mora družbenik, ki je dal posojilo, ali družbenik, ki je dal zavarovanje ali je jamčil kot porok, družbi nadomestiti vrnjeni znesek posojila. Določba 227. člena ZGD-1 v četrtem odstavku določa, da se glede posojil družbi namesto lastnega kapitala za delničarje, ki imajo v družbi več kot 25% delež delnic z glasovalno pravico, smiselno uporabljajo določbe 498. in 499. člena ZGD-1.

Predmetna določba predloga zakona zagotavlja, da se vsa posojila na podlagi sklenjenega moratorija oziroma potrjenega krovnega sporazuma, če so jih dali upniki, ki so finančne družbe ali enote sektorja države v postopkih zaradi insolventnosti ne delijo usode premoženja dolžnika.

K 76. členu

Glede na naravo materije predloga zakona se šteje, da je dovoljenje iz tretjega odstavke 473. člena ZGD-1 dano, če ima družba z omejeno odgovornostjo na podlagi izvedenih ukrepov v postopkih po predlogu zakonu več kot petdeset družbenikov. ZGD-1 v tretjem odstavku 473. člena določa, da ima družba lahko več kot 50 družbenikov, če to dovoli minister, pristojen za gospodarstvo.

K 77. členu

Predlog zakona določa, da za poslovne deleže, pridobljene na podlagi izvedenih ukrepov v postopkih po predlogu zakona, ne veljajo pravila ZGD-1 o prednosti družbenikov pri nakupu poslovnega deleža in pravila o pridobitvi soglasja družbenikov za odsvojitev poslovnega deleža osebam, ki niso družbeniki, če je tako določeno v družbeni pogodbi.

Predmetna določba je nujna za učinkovito izvedbo konverzije terjatev upnikov v kapital dolžnika in za kasnejši uspešen izstop iz lastniške strukture dolžnika.

K 78. členu

Predlog zakona zaradi učinkovite izvedbe postopkov konverzije terjatev v kapital dolžnika določa, da za pridobitev kapitalskih deležev na podlagi omenjenih ukrepov, ne veljajo pravila ZGD-1 o prednostni pravici do novih kapitalskih deležev iz 337. in tretjega odstavka 517. člena ZGD-1. Določba 337. ZGD-1 določa, da imajo dosedanji delničarji v sorazmerju s svojimi deleži v osnovnem kapitalu prednostno pravico do vpisa novih delnic. Podobno določa tretji odstavek 517. člena ZGD-1, in sicer določa, da če prednostna pravica do prevzema novih vložkov ni izključena s sklepom o povečanju osnovnega kapitala, imajo dosedanji družbeniki prednostno pravico do prevzema novih vložkov v sorazmerju s svojimi deleži v osnovnem kapitalu.

K 79. členu

Osnovni namen prevzemne zakonodaje je varstvo manjšinskih delničarjev. ZPre-1 (2. odstavek 4. člena) standarde tega varstva z javnih družb širi tudi na kvalificirane (večje) nejavne družbe (ki imajo na zadnji dan pred letom, ki je pomembno za presojo uporabe tega zakona najmanj 250 delničarjev ali več kot 4 milijone eurov celotnega kapitala, ki je razviden iz zadnje javne objave letnega poročila te družbe na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe). Razlog za to je predvsem v tem, da proces konsolidiranja v nekaterih nejavnih delniških družbah (privatizacijskih) še ni (bil) končan in jih izenačuje velika razpršenost lastništva. Ker lahko izvedba finančnega prestrukturiranja po zakonu o sistemski razdolžitvi pomembno poseže tudi v lastniško strukturo in tako odraža pomembno (končno) fazo prevzemanja oziroma konsolidacije lastništva, je v tovrstnih nejavnih družbah, ki z izvedbo finančnega prestrukturiranja s konverzijo več nimajo visoke razpršenosti lastništva, nadaljnje varovanje interesov manjšinskih delničarjev s prevzemno zakonodajo nepotrebno. Za te družbe se trajno določila ZPre-1 ne uporabljajo od dne pravnomočnosti sklepa o potrditvi krovnega sporazuma.

K 80. členu

Predlog zakona določa, da Vlada Republike Slovenije izda predpise iz osmega odstavka 6. člena, drugega odstavka 29. člena in tretjega odstavka 39. člena predloga zakona v enem mesecu od uveljavitve predloga**.**

K 81. členu

Predlog zakona določa vacatio legis petnajst dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Uporabo zakona zaradi kompleksnosti materije, ki jo ureja in zaradi nujnosti predvidenih ukrepov za finančno prestrukturiranje, ki so v trenutni gospodarski situaciji nujni, odlaga na en mesec po njegovi uveljavitvi.